

Inhoud

Definitief Groenplan Vitamine G (raadsvoorstel 23 juni 2020).....	2
Algemene Plaatselijke Verordening Groningen (APVG) 2021 (raadsvoorstel 16 juni 2020)...	29
Referendumverordening Gemeente Groningen (initiatiefvoorstel SP ea. 28 februari 2020).	42
Vaststelling bestemmingsplan en verordening openbaar vaarwater en de nota welstand te water (raadsvoorstel 23 juni 2020)	60

Definitief Groenplan Vitamine G (raadsvoorstel 23 juni 2020)

Voorzitter: M. Bolle (CDA)

Aanwezig: mevrouw K. de Wrede (Partij voor de Dieren) en de heren J. Sietsma (GroenLinks), J.P. Loopstra (PvdA), T. Rustebiel (D66), D. Brandenburg (SP), J. Boter (VVD), P. Rebergen (ChristenUnie), H.P. Ubbens (CDA), D. Mellies (100% Groningen), R. Staijen (Stadspartij)
Wethouders: de dames G. Chakor (GroenLinks)

Namens de griffie: W. Meijer

Insprekers: Mw. Thouraya Dil (Stichting Landelijk Gebied Haren), Dhr. Freerk Hoving (Veefokbedrijf Hoving Haren), Mw. Kristin McGee (Boomwachters Groningen), Dhr. Eppo Vroom (persoonlijke titel)

00:00:00

Voorzitter: Welkom allemaal bij deze meningsvormende sessie van zesentwintig augustus die loopt vanaf half vijf tot maximaal tien voor zes. Dan moeten we de boel even schoonmaken en dan kan om zes uur de volgende vergadering beginnen. We werken met spreektijden en iedereen zal drie à vier minuten per fractie krijgen en dan is er vijftien minuten voor het College. En dan hebben de insprekers ook drie à vier minuten voor hun inspraak. Ik wilde beginnen met vragen of het College nog mededelingen heeft? Dat is niet het geval. En ik wilde eigenlijk ook eventjes inventariseren bij de Commissie of en wie er het woord überhaupt wilde voeren? Iedereen. Nee? Had gekund. Dan ga ik u allemaal straks het woord geven als het zo ver is. We bespreken vandaag het definitieve Groenplan Vitamine G, het Raadsvoorstel. We hebben vandaag vier insprekers en ik wilde beginnen met Mevrouw Deel die haar inspraakreactie zal doen namens Stichting Landelijk Gebied Haren. Ik neem aan dat het u lukt binnen drie à vier minuten en als het tegen die tijd loopt, dan geef ik u een seintje.

00:17:27

Mevrouw Deel: Drie minuten en drieëntwintig seconden.

00:17:29

Voorzitter: Fantastisch.

00:17:32

Mevrouw Deel: Goedemiddag Raadsleden. Ik spreek inderdaad in namens de Stichting Landelijk Gebied Haren. Stel, uw tuin is plotseling meer dan twee keer zo groot. Wat doet u? Gaat u meteen aan de slag om een nieuw verworven gebied net zo in te richten als uw oude tuin? Of neemt u even de tijd om eerst eens even te kijken wat er al groeit en bloeit. Wat er rondscharrelt in het nog onbekende gebied. Neemt u de tijd om te inventariseren welke plannen er al liggen? Welke status deze prachtige tuin van vijftig vierkante kilometer al heeft? Gaat u aan de bewoners en gebruikers vragen hoe zij deze tuin beleven? Welke waarden zij er aan toekennen? Wanneer u deze moeite zou nemen, zal u blijken dat het landelijk gebied rond voormalig gemeente Haren van onschatbare waarde is. Onschatbare

waarde voor de mensen die er komen recreëren. Voor de reeën, de hazen, de vossen, de fazanten, de otters, de dassen en andere dieren die er hun leefgebied hebben. Maar er zijn ook zorgen. Zorg over de fauna die zich letterlijk te pletter loopt op de vele barrières. Het landelijk gebied is versnipperd door wegen zonder faunapassages, geluidswallen, hoge kaders zonder uitwaad plekken, enzovoort. Bewoners en bezoekers, wandelend of op de fiets, ondervinden steeds meer overlast van het gemotoriseerd verkeer die rust verstoort van mens en dier. Onze stichting is erkentelijk voor het overnemen van punten uit onze reactie op het concept Groenplan. Echter er blijven nog punten staan die ook aandacht behoeven, zoals een inventarisatie, een analyse, van de knelpunten in het landelijke gebied, en gemeentelijke visie op het gebied die aansluit bij de filosofie van een natuurnetwerk Nederland, de natura 2000 en het nationaal park De Drentse Aa, versterking van de bestaande ecologische, verbindingzones en aanleg van nieuwe, aandacht voor de ontwikkeling van de 12 boerenbedrijven rond Haren. Deze boeren zijn van groot belang voor de vergroening en de biodiversiteit. Tot slot een financiële paragraaf waarin ook geld voor het landelijk gebied wordt vrijgemaakt. Het zou mooi zijn wanneer onze stichting en de gemeente elkaar zouden vinden in een verbrede doelstelling waarbij natuur, cultuurhistorie, landbouw, recreatie, lokale bedrijvigheid en wonen samengaan en elkaar versterken. Dank u wel voor uw aandacht.

00:21:05

Voorzitter: Dank u wel. Dan zou ik graag het woord geven aan... Of zijn er nog mensen die aan mevrouw Deel nog een vraag zouden willen stellen? Mevrouw de Vreede.

00:21:16

Mevrouw de Vreede: Ja, dank u wel voor uw inspraak en dat u hier bent gekomen. U zegt ook mooie dingen. Ik was even benieuwd op wat voor wijze die agrarische bedrijven in Haren een bijdrage leverden aan de biodiversiteit?

00:21:37

Mevrouw Deel: Door de manier waarop het bedrijf gevoerd. Een boerenbedrijf kan alleen maar letten op de economische aspecten van een bedrijf. Maar een bedrijf kan ook een bijdrage leveren door bijvoorbeeld biologisch boeren, door bijvoorbeeld niet te maaien in het broedseizoen, door de randen van het bedrijf, de bermen, in te zaaien met bijenliefhebbende bloemen, enzovoorts.

00:22:10

Voorzitter: Dank u wel. De heer Rustwil heeft nog een vraag.

00:22:35

Mevrouw Deel: Sorry, ik ben niet persoonlijk betrokken geweest bij de tot in stand koming van het Groenplan. Ik zit sinds kort bij de Stichting Landelijk Gebied Haren en ik ben zelf betrokken bewoner. Ik woon zelf aan een zandweg en ik woon daar nu vijf jaar en ik zie het in deze vijf jaar dat het zienderogen achteruit gaat met het gebied. Dat de bermen verdwijnen, dat de fauna verdwijnt. Als ik na vijf jaar geleden kijk, had ik reetjes in de tuin. Ik zie nu zelden nog een ree en ga zo maar door.

00:23:15

Voorzitter: Oke. Dank u wel voor uw verhaal. Dan wilde ik nu wel het woord geven aan de heer Hoving.

00:23:25

Meneer Steien: [onhoordbaar]

00:23:35

Voorzitter: Dat wordt hem niet meer vandaag denk ik, meneer Steien. De griffier komt hem brengen. Dus uw pasje komt eraan en dan kunt u straks ook via de microfoon uw verhaal doen. Het woord is aan de heer Hoving.

00:23:51

De heer Hoving: Dank u wel. Voorzitter. Geachte raad, ik ben Freek Hoving. Ik heb samen met mijn vrouw een melkveebedrijf aan de Oostenweg 123/125 in Haren. Wij melken daar 125 koeien met 80 stuks jongvee, 60 volkschappen en 120 lammeren. We hebben hiervoor 93 hectare grond in gebruik. Vanuit de buurt ontvangen wij enorm veel waardering voor ons bedrijf, omdat wij onder andere ervoor zorgen dat de ruimte tussen Haren in Groningen overblijft. Daarnaast dragen wij onder andere bij educatie en wordt voedsel geproduceerd voor de omgeving. Een ook zijn wij bezig met agrarisch natuurbeheer. Het onderhouden van houtwormen en hagen, een kringloop wijze. En net werd al genoemd: biodiversiteit. Bij ons, omdat wij de ruimte hebben, kan een bloemetje groeien in het grasland. En dat mag ook. En dat geeft een duidelijk ander beeld dan dat alleen als je een kleine hoeveelheid grond hebt, dat je daar alleen maar puur Engels raai, puur gras kunt verbouwen. Het Groenplan Groningen is een goede zaak. Er is nagedacht over het groen en dat is belangrijk. Echter, de katen die erbij horen, kunnen wij ons bedrijf amper op vinden. Laat staan de legende die erbij hoort. Maar zoals wij het zien wordt ons bedrijf ingetekend als zoekgebied voor zonneparken. Het is bestemd voor dorpsommetjes en moet verzorgen voor een verbindend zoden in het groen. Wij wisten hier niks van. Wij zijn door derden op de hoogte gebracht. Wij zijn niet benaderd, niet door het college, niet door een ambtenaar. Wij zijn hier wel erg verbolgen over, want dit heeft wel enorme gevolgen voor ons bedrijf en onze bedrijfsvoering. Het bedrijf zit sinds 1600 in onze familie en we hebben ons steeds aangepast aan de omgeving. En dan krijg je dit soort plannen die er liggen en waar niet mee gecommuniceerd wordt, terwijl wij al zo lang in dat gebied leven, werken en recreëren. Daar zijn we niet blij mee en dat hadden we toch graag anders gezien van deze gemeente. Maar de manier waarop wij boeren, zoals ik net zei: we houden ons bezig met kringloop wijze, we houden ons bezig met met de natuur. Wij produceren trouwens voor eigen omgeving. Het schapenvlees ligt bij ons hier bij de marktslager in Groningen. Dat is wat de gemeente Groningen wil. En dan krijg je zo'n stuk waarin staat: er moeten maar zonnepanelen komen. Dan denk je van: hoe kan dit? Wij zitten zo dicht bij de stad. Iedereen kan ons vinden, iedereen die ziet ons. Wij zitten eigenlijk als boer in een glazen huis en er is erg veel waardering vanuit de omgeving. En dan zegt het college van: daar moet maar een zonnepark komen. Dan denk ik van: dit willen jullie toch niet met elkaar? Naast ons hebben we met het ProRail terrein een dorpsommetje gekregen waar heel veel gebruik van gemaakt wordt. Om daar te komen, koop je langs ons bedrijf. Maar als jullie daar een zonnepark bouwen, dan staat het ommetje voor 50% in een glazen gebeuren zeg maar. Dat willen jullie toch niet? Dat is toch niet dat het dorpsommetje wat jullie straks willen zien in dit gebied? Wat willen jullie eigenlijk straks wel met ons? Kunnen wij nou straks nog gewoon boer zijn, ja of nee? Ook wij hebben een opvolger die al in de startblokken staat. En dat is toch wel heel erg zuur als je dit dan leest. Dank u wel.

00:27:44

Voorzitter: Dank u wel. Zijn er mensen die een vraag hebben aan de heer Hoving? Vanuit de commissie? Helder verhaal, dank u wel. Dan zou ik graag het woord geven aan mevrouw Magie namens de Boomwachters Groningen. Nee, de andere knop denk ik.

00:28:21

Mevrouw Deel: Goedemiddag raadsleden. Gezien recente toewijding aan boom vriendelijk beleid binnen een vitamine G, moedingen de Boomwachters Groningen boven alles meer toezicht en interactie tussen raadsleden en de gemeentes groenbeheer. In onze ervaring zit er een grote kloof tussen wat er daadwerkelijk in het veld gebeurt en wat er in de voorstelling staat. De eerste wijziging van dit plan zou het benadrukken van belang, van groenbedekking boven het aantal bomen moeten zijn. Groenbedekking is veel meer zeggend over stedelijk bos. Een groot groenbedekking betekent grotere biodiversiteit, een duurzamer klimaat en en betere leefomstandigheden, zoals vergunning. Op dit moment heeft Groningen één van de laagste groenbedekking van de Nederlandse steden. Met 12% is er veel ruimte voor verbetering in een toenemende mate hete betonnen stad. Doen we dat niet, dan zal bestaand groen plaatsmaken voor nieuwbouw en wegen. Een betere balans tussen conservatie en expansie moet nagestreefd worden. Geen groenvoorstel zou effectief zijn als dergelijke doelen niet worden gezet. De eerste stap in het opstellen van een groenbeleid is wetenschap creëren van wat er nu staat en maatregelen nemen om dat te beschermen. Ten tweede: het plan zou een jaarlijkse inventarisatie van bomenkap en aanplant, als wel een rapport van de klimaatwaarde van de huidige bomen moeten bevatten. Deze inventarisaties zouden publiekelijk beschikbaar moeten zijn ten einde meer verantwoording van de beoogde en behaalde doelen te creëren. Sterker nog, de beoogde doelstellingen van het Groenplan kunnen niet behaald worden totdat de lat voor boombeheer hoger wordt gelegd. Geen kapquota's meer hanteren en introduceer de expert Centraal Beheer Boombeheer. Derhalve raden wij jaarlijks boombeoordelingen aan als gemeentebreed staan daarin te hangt hierin met betrekking tot duurzame snoeitechnieken met gezonde stand tot groenratio, zonder destructieve technieken, zoals [onhoorbaar], extreme ophogen van groen en toppen. Schadelijke snoeitechnieken moeten in beoordelingen naar voren komen en worden tegengegaan. Verder bijgewerkt APW wij regelgeving zouden groenwerkers en WTH toezichthouders moeten afschrikken om onkeerbaar vernietiging van oude statige bomen mogelijk te maken. Effectief hebben wij met huidige regels het makkelijk gemaakt en boom te verwijderen. Dat heeft gezorgd voor een afname in boom aantal van ongeveer 80.000 bomen of zo'n 30% in de laatste tien jaar. Sinds 2016 zijn er door bezuinigingen en deregulering van vergunning regelgeving, hebben wij in Groningen en een verhoogd prikkel gezien om bomen te kappen of heftig te snoeien. Bezuinigingen en deregulering moeten worden teruggedraaid totdat er daadwerkelijk harmonie is tussen de utopisch geworden van Vitamine G en de implementatie in het veld, zou de afname van het stedelijk bos snel doorzetten. Ik vraag u: hoeveel boomgroenbedekking acht uw noodzakelijk voor leefbare stad? Volgens u: welke gebieden moeten beschermd worden voor toekomstige generaties? Of kijken wij met spijt en woede terug voor het niet herkennen en erkennen van de essentiële waarde die bomen, die hier ooit leefde hadden, zoals in het Drie Booms bos, een bloeiend stedelijk bos, welke wederom ruimte moet maken voor onhoudbaar expansie. Dank u wel.

00:32:08

Voorzitter: Dank u wel. Dan zou ik graag het woord willen geven, als er geen vragen zijn, aan de heer Vroom.

00:32:20

Mevrouw Magie: Geen vragen?

00:32:22

Voorzitter: Ik zie geen vragen. Dank u wel. Het woord is aan de heer Vroom.

00:32:32

Voorzitter: Dank u wel, voorzitter. Geachte raad en college, voor zover aanwezig allemaal, eerst was er een concept Groenplan. Toen kwamen er heel veel burgers die hebben ingesproken, wat natuurlijk geweldig is. En voor de gemeente heeft dat veel werk opgeleverd denk ik. Toen kwam er een definitief Groenplan en een inspraak verslag. En toen staken er een aantal burgers even de hand op van: het klopt niet. Een beperkt aantal bergs trouwens, wel allemaal grotendeels uit de betrokken hoek van de laatste jaren. Maar goed met wat duwen en terugwerk bij sommigen, en bij mij ging het vlotjes, is het allemaal goedgekomen. Er is een prachtig verslag van en ik ben er dik tevreden mee. Ik ga nog even door met het positieve. Het Groenplan is een geweldig enthousiast verhaal geworden met grote ambities. Het is ook qua marketing natuurlijk een beetje opgepimpt, zoals ik het mag zeggen. Het zou de een zeer innovatief plan zijn, wat ik betwijfel. Het is vooral een hele grote inhaalslag voor wat er de afgelopen jaren is gebeurd. Christine heeft het ook al aangegeven. Ik kom er zo nog even op terug. En dat is natuurlijk op zich mooi. Het grote probleem heb ik met begrip groen omdat groen en abstractie is, het is een gemeentelijk beleidsterm, het is een sector. Ik heb het veel liever over beplanting en waterpartijen. Dan heb je het heel concreet en kun je zeggen: wat gaan we met die beplanting doen? Waar staat die? Hoeveel en welke kwaliteiten etcetera? Het kernprobleem is eigenlijk, als je steeds weer over nadent: wat gebeurt er uiteindelijk in de stad met natuur? Ik heb het dus eigenlijk liever over natuur en afgelegene natuur. Dat zijn de planten die in de stad ook veel gebruikt worden neergezet, begrijpelijk, vanwege de condities in de stad. Maar het kernprobleem is eigenlijk dat in de driehoek natuur, mens die uit de natuur is ontstaan en een stad, die door mensen gebouwd is, een groot spanningsveld is. En daar zitten we eigenlijk allemaal mee en ik denk dat voor de politiek ook lastig is dat ze in een tredmolen zitten van groei en ontwikkeling. Kijk maar Net Grow en Next City. Het is één en al groeien en Groningen moet de grootste meter boven het noorden worden. Nu komt er corona, dat is natuurlijk vervelend, en dat is ook een, ga ik vanuit, een natuurproduct. Dus het is wel zaak om gewoon natuur te omarmen en goed naar te kijken. Het Groenplan tekstueel betreft vind ik het wel een beetje wollig. Het is veel ambtelijke taal waar je doorheen zou willen prikken. Waar gaat het eigenlijk over? En het is opgehangen aan drie items. Het eerste item is meer beplanten, meer natuur. Dan zou ik willen zeggen: prima. Natuur kun je niet veel aan verbeteren, want dat doet de natuur zelf. Maar aangepaste natuur wel denk ik. Maar bij betreding en toegang verschaffen kom je bij ridicule situaties terecht. We hebben de Aa kerk gehad.

00:36:05

Voorzitter: Meneer Vroom, wilt u nog een slot statement maken, want uw tijd zit er n principe op.

00:36:10

De Heer Vroom: Oké. Nou, ik vind dat wel het belangrijkste punt die betreding. Je zag dat bij de Aa kerk. Je ziet het nu ook bij die paadjes bij de singels. Daar is al een paadje gemaakt door mensen die kennelijk daar een hondje uitlaten. Dus ik denk dat het minder aantrekkelijk iets is voor burgers om daar te gaan wonen en meer een uitlaat plek is. Het slot is nog niet genoemd: dat is de Eemskanaal zone. Maar ik denk dat het goed is om daar gewoon natuur te houden, we zetten twee mooie uitkijktorens neer en laat mensen genieten van natuur. Maar ga het niet te ver initiëren met paadjes, stalletjes, etcetera. Dank u wel.

00:37:03

Voorzitter: Dank u wel. Dan kom ik bij de zijde van de commissie. Wie mag ik daar het woord geven? De heer Reebergen namens de ChristenUnie.

00:37:14

De Heer Reebergen: Dank u wel, voorzitter. In de afgelopen weken hebben we flink aantal hete dagen gaat. Nu hadden wij het geluk dat we aan de rand van Ten Boersterbos wonen. Wat ons rondom deze dagen opviel, was dat het rondom het bos beduidend koeler is dan midden in het dorp. En dat is één van de functies van groen in de leefomgeving. Daarnaast waren wij één van gelukkig en die een pereboom hebben kunnen bemachtigen. Daarmee kunnen inwoners bijdragen aan meer bomen in de gemeente. In de aanloop naar de bespreking van het Groenplan waren dat twee ervaringen die ik zomaar even mee kan nemen. Het Groenplan in zijn onderwerp leeft onder inwoners. Dat is te zien aan het grote aantal inspraakreacties en de constatering dat dit in vrijwel in alle dorpsvisies teurgkomt. We kunnen ons goed vinden in de voorliggende nota, hoewel dat natuurlijk nog wel een visie op hoofdlijnen is en verdere uitwerking vraagt.

00:38:05

Voorzitter: Meneer Reebergen heeft een vraag van de heer Brandema namens de SP.

00:38:09

De Heer Brandenburg: Dat gaat meer over ik... Ik ben wel benieuwd naar de visie van de Christenunie over een groot aantal inspraakreacties, want ik lees in het stuk dat het er zo'n 130 zijn. Vindt u dat nou veel voor een stuk wat nou in een gemeente met wat met inmiddels 200.000 inwoners besproken wordt? Mijn fractie vindt het eigenlijk nogal matig.

00:38:29

Voorzitter: De heer Reebergen.

00:38:30

De Heer Rustwil: Nou, in vergelijking met andere documenten en inspraakreacties vind ik het veel. Er is dus nog verdere uitwerking nodig. En wat ons betreft is het ook belangrijk dat daar weer inwoners bij betrokken worden. Ik wil graag een paar punten uitlichten. Het eerste is bereikbaar en het toekomstig bestending maken van het landelijk gebied. We denken dat het landelijk gebied zeker een rol kan spelen in de doelstellingen van de nota. Waar we aandacht voor willen vragen is de verschillende belangen die er op dat moment gaan spelen. Te weten recreatieve belangen, natuurwaarden en de belangen van agrariërs. Hoewel recreatie in het buitengebied een kans kan zijn voor bijvoorbeeld agrariërs moet wel iedereen zijn waarde worden gelaten. Er is diversiteit in de bedrijfsvoering van agrariërs en

die moeten we koesteren. Dat moeten we zien als meerwaarde van het buitengebied en we moeten er wat ons betreft voor oppassen dat het andersom wordt, namelijk dat de recreatie leidend gaat zijn voor de bedrijfsvoering van de agrariër, tenzij hij daar zelf voor kiest. Geen gemeentelijke regels bovenop de vele landelijke regels waar ze mee te maken hebben. Agrariërs zijn van groot belang dat werd door mevrouw Deel en Hoving ook al aangegeven.

00:39:40

Voorzitter: U heeft een vraag van de heer Sietsma namens GroenLinks.

00:39:43

De Heer Sietsma: Dank u wel, voorzitter. De heer Weebergen zegt nou: agrariërs en recreanten tegenover elkaar. Ik vind eerlijk gezegd de tegenstelling tussen agrariërs en natuurbelangen veel interessanter, niet dat die altijd strijdig zijn. En ik zou graag horen hoe u die twee belangen zou willen verenigen. Kunt u daar wat over zeggen?

00:40:03

Mevrouw de Vreede: De heer Reebergen?

00:40:04

De Heer Rustwil: Nee, dat ben ik met u eens. Ik noem ook drie belangen, namelijk recreatief, natuurwaarde en agrariërs. Ik ging even in op agrariërs. Maar voor natuurwaarde geldt ook dat we die belangen moeten wegen en die drie belangen moeten we een evenwicht in vinden hoe we dat zouden kunnen doen. Als we kijken naar die agrariërs, zitten ze niet te wachten op extra regels vanuit de gemeente. Ook kan extra groen in het buitengebied leiden tot meer roofvogels, roeken en kraaien, wat gevolgen heeft voor de agrariërs. Daarom willen we je aandacht vragen voor de verschillende belangen. Hoe denkt het college daarmee om te gaan? Het tweede punt is het maaierbeleid. Veel inwoners hebben daar ook opmerkingen over gemaakt. Maar wat ons betreft is het van belang dat wel goed bekijken hoe we bermen en grasvelden willen gebruiken en het beheer daar op af te stemmen.

00:40:55

Voorzitter: U heeft nog een vraag van Mevrouw de Vreede.

00:40:58

Mevrouw de Vreede: Dank u wel, voorzitter. Het ging even snel. Roeken en kraaien hebben gevolgen voor agrariërs. Kunt u dat een beetje uitwerken wat u bedoelt met die opmerking?

00:41:08

Voorzitter: De heer Reebergen?

00:41:10

De Heer Reebergen: Het gaat erom dat de agrariërs een bepaalde bedrijfsvoering hebben. En door de aanwezigheid van roeken en kraaien kan dat verstoord worden. Ik kan er nu niet in detail op ingaan, maar dat is wat ik wou zeggen.

00:41:27

Voorzitter: Mevrouw de Vreede nog een keer en dan zou ik daarna graag een antwoord en een slot willen.

00:41:31

Mevrouw de Vreede: Ik zou graag de heer Reebergen willen vragen om heel voorzichtig te

zijn met dit soort aantijgingen. Agrariërs die boeren vaak in het leefgebied van wat in principe van dieren is. Dus dat ze daar wat eten is in principe natuurlijk heel normaal. En opgetreden schade wordt vaak vergoed, zoals de heer Reebergen denk ik ook wel weet. Dus in principe is er niets aan de hand voor de boeren als er wat roeken en kraaien op zijn land zitten.

00:41:56

Voorzitter: De heer Reebergen? En graag ook naar een afronding.

00:42:01

De Heer Reebergen: Oké. Ik was bezig met bermen en grasvelden. Dat kan als beheerder worden afgestemd op het doel daarvan, waardoor variatie en diversiteit kan ontstaan of blijven. Tot zover.

00:42:18

Voorzitter: Dank u. De heer Rustwil namens D66. GDank u wel, voorzitter. Dit weekend stond half Groningen in de rij voor een gratis pereboom en in het Groenplan hebben mensen uit alle hoeken van de gemeente hun ideeën voor vergroening aangedragen. Dit leert ons dat het terecht is dat de coalitie kiest voor vergroening als belangrijk speerpunt. Wat D66 betreft, omarmt het college dan ook zo veel mogelijk van de ingebrachte ideeën en kijkt de gemeente, vooral naar zaken als inpassing en ecologische samenhang Is het college dit ook van plan? Vormen de ideeën van inwoners ook de basis voor de vergroening? Verder willen we nogmaals zeggen dat leefbaarheid, groen en ecologie in klimaat verder aan dan het aantal bomen waar het in deze raad vaak over gaat. We horen trouwens ook graag van het college hoe men aankijkt tegen het opnemen van de bedekkingsgraad als indicator zoals de inspreker gesuggereerd. Daarnaast heeft het Groenplan denk ik terecht aandacht voor natuurvriendelijke oevers, natte verbindingen, kruidenrijke graslanden en extensief beheerde weilanden, omdat soort elementen ook belangrijk zijn voor de ecologie en ook passen bij de cultuurhistorie van onze gemeente. En koester vooral ook bestaand groen. Kap niet meteen een boom als er misschien een tak uit kan vallen en maai ook wat voorzichtiger. Onkruid bestaat namelijk niet, maar een kwetsbare insectenstand wel. Zowel dit Groenplan, als klimaatadaptatie en circulaire economie zijn reacties op D66 moties. Dat is prachtig, maar we hebben nu ook eigenlijk wel heel veel dikke nota's gezien en we kijken vooral uit naar het uitvoeringsprogramma. Een schat moet in de grond. Tenslotte zou ik het college willen vragen om even de integrale bezorgen van de heer Hoving en misschien met hem in gesprek te gaan over hoe zijn situatie verder kan.

00:43:51

Voorzitter: U heeft een vraag van de heer Boter.

00:43:53

De Heer Boter: Ik heb even geluisterd naar ik meen de Partij voor de Dieren, maar het bleek D66 te zijn. Maar als wij gewoon alles laten groeien en bloeien, dan is de Grote Markt binnen een jaar ook groen. Is er ook nog iets van economisch wonen hier in deze gemeente of gaan we alleen maar voor de bijtjes?

00:44:08

Voorzitter: De heer Rustwil?

00:44:10

De Heer Rustwil: Nou, ik denk dat een goede insectenstand wel eens peper mag zijn van een Groenplan en het voorzichtig maaien van bermen lijkt volgens mij niet tot enorme economische problemen, integendeel.

00:44:20

Voorzitter: De heer Ullens namens het CDA.

00:44:25

Voorzitter: Dank voorzitter. Net zoals de vorige sprekers denk ik dat wij ook constateren dat het goed is om te gaan investeren in vergroening van onze stad, bijvoorbeeld in het kader, misschien wel met name in het kader, van klimaatadoptatie. En dit Groenplan is daarom in eerste plaats al goed. Dit Groenplan is vooral gericht, en dat hebben een aantal spreken ze ook al gezien ook in de eerdere insprekers, op het vergroenen van de bestaande stad en van de bestaande stedelijke en verstedende gebieden. Denk ik dat ook naar aanleiding daarvan een heleboel inspraakreacties gekomen zijn. Er zijn ook al wat dingen aan aangepast. Maar in de eerste plaats lijkt het met name te gaan over het groene van het stedelijk gebied. Nou ja, als je er ook naar de concrete uitvoeringsplannen kijkt dan gaat het om een toevoeging van 1000 bomen van 30.000 vierkante meter groen. En daar hebben we een aantal mensen wat over gezegd. Daar zijn misschien ook aanpassingen in de toekomst voor nodig. Gezien de vele inspraakreacties is het ook een onderwerp dat veel inwoners van onze gemeente bezighoudt. De inspraakreactie nota was bijna nog langer dan de nota zelf. Daar kun je een aantal dingen van zeggen. Dan kun je denken: nou, dan was misschien een heleboel kritiek. Misschien was dat ook zo. Misschien hadden dingen ook het uitgebreider gekund en gemoeten van tevoren. Maar aan de andere kant kun je ook denken: er zijn een heleboel goede reacties op gekomen en er is ook een heleboel aangepast. Heleboel van die inspraakreacties laten ook zien hoe complex dit onderwerp is. De heer Vroome zei het ook al: de term groen kun je op heel veel manieren uitleggen. En daar valt ook een heleboel onder dan. Dan een aantal kritiekpunten van onze fractie. En dat komt ook in de inspraakreacties naar voren dat er twijfels zijn bij de investeringen nu in groen, als je aan de andere kant niet ook zorgt voor voldoende budget van beheer en onderhoud van dat groen. In de reactie nota wordt gesteld dat er inderdaad ook voldoende middelen voor onderhoud van het bestaande en nieuwe groen beschikbaar gesteld gaan worden. Maar in de afgelopen jaren is dat het college niet gelukt om meer middelen voor het beheer en onderhoud te realiseren. Elke keer wel van plan en in elke begroting is dat elke keer weer geschraapt. Dus de vraag is wat hier dan van terecht gaat komen als we dat gaan uitbreiden? Laat staan het beheer van het bestaande groen. Uit sommige inspraakreacties blijkt ook, dat is zojuist ook nog weer gezegd, dat er lang niet altijd met grondeigenaren contact is geweest. Terwijl de gemeente dan wel allerlei plannen lijkt te hebben voor die grond en voor die delen van de gemeente. Dat lijkt niet altijd verstandig. Dan krijg je al een heleboel verzet misschien op voorhand. Het lijkt ons goed dat we op korte termijn met een groot aantal grondeigenaren wordt gesproken over de toekomst van hun bedrijf wellicht en dat allerlei verwarring over dat er een zonneparken is ingetekend, of een zoekgebied voor een zonnepark, dat dat uit de weg wordt gehaald, zodat mensen ook welwillend zijn om mee te werken aan de plannen voor vergroening. Onze fractie heeft ook vraagtekens bij de focus op het toegankelijk maken van groen of de grote focus daarvan. Ook dat is al eerder gezegd. Soms staat het

toegankelijk maken van groen de natuurontwikkeling en de biodiversiteit wel wat in de weg. We vragen ons af hoe het college daarover denkt? Tot slot, de Groen Tool is een beetje op ons initiatief wel gekomen. Maar het lijkt, en dat zegt dat het college ook, dat er verder ontwikkeld moet worden. Wij zouden graag zien dat in die Groen Tool bijvoorbeeld ook de mogelijkheid wordt gecreëerd voor vrijwilligers en voor organisaties om daaraan bij te dragen. Om bijvoorbeeld de totale boom bedekking, het totale bomenbestand, van de hele gemeente, ook de privé bomen, om daar gewoon op in te gaan tekenen, zodat je daar echt wat aan hebt en dat ze er ook aan kunnen bijdragen.

00:48:22

Voorzitter: Tot slot...

00:48:23

De Heer Ullens: Er zal nog wel een vraag komen.

00:48:26

Voorzitter: Wilt u toch een afronding komen?

00:48:29

De Heer Ullens: Zeker. Tot slot nog een vraag over de middelen. Er lijkt toch een fors bedrag beschikbaar zijn voor het Groenplan. Maar als je dan naar kijkt komt een heel groot deel van het geld uit de klimaatadaptatie. Dat is dan is het Riolerings Fonds, om het zo maar te zeggen. Dus dat kan maar voor een beperkt aantal dingen worden ingezet. Voor een heleboel ambities lijkt het over beleven geld dan misschien niet toereikend. Dus de vraag is ook een beetje van: kunnen we een heleboel van deze plannen met het budget wel uitvoeren?

00:49:03

Voorzitter: Wie van de commissie? De heer Melling namens 100% Groningen.

00:49:09

De Heer Melling: Dank u wel, voorzitter. De rollercoaster van het weer van de afgelopen weken hebben duidelijk aangetoond hoe belangrijk het voor voor de gemeente is om warmte af te voeren en om water op te vangen. De heer Reebergen refereerde er al aan. Het is dan ook erg relevant dat het Groenplan vandaag ter discussie komt te staan. Voorzitter, 100% Groningen onderschrijft het belang van gezonde leefomgeving waar het fijn wonen en werken is. Ook is het geluksgevoel van een goed ingerichte groene straat en een mooie geveltuin hierin passend. Wat dat betreft zien we ook Groningen een inhaalslag te maken heeft. Dan ondersteunen, we dat gewoon graag. Ik ben zelf gezegend met een woning in de Oosterpoort wijk. Een wijk waarin er mooie volle bomen staan en waar veel inwoners met hart voor een goede zaak een geveltuin aan hebben gelegd en waar ook de stukken grond rondom de bomen bijna allemaal zijn geadopteerd. We zijn voorzien van nog meer groen, gedecoreerd met extra versiersels. En dat we dit voort willen zetten is hartstikke mooi. Zo heeft iedereen toch een beetje een tuintje, kunnen ze hun creatie ei en wordt de buurt er beter van. Aan de Molenstraat bijvoorbeeld, is amper een week na het plaatsen van een nieuwe bomen, alles al vol geplant door omwonenden. En het is een pracht beeld. Daarbij moet wel gezegd worden dat nergens aandacht besteed lijkt te worden aan wat er gebeurt als er een geveltuin verweest of als er vele stokrozen over het voetpad hangen en de eigenaar niets aan lijkt te doen. Want ook dat is jammer genoeg een stukje

praktijk waarvoor een plan moet bestaan. Wilt de wethouder dat ook meenemen in het vervolgtraject? En ja, de Oosterpoort wijk heeft het goed voor elkaar. Want het utopia, wat ik net omschreef, is completer dan alleen dat Groenplan. In de Oosterpoortwijk hebben we namelijk al dat groen zonder dat het enigszins ten kosten gaat van parkeerplaatsen. Want al het groen in de wereld weegt niet op tegen het thuiskomen en je auto nergens in de buurt kwijt kunnen. Hoewel het programma lekker wegleest en de tekst veel ruimte laat voor lokaal maatwerk, schetsten de illustraties een soort doorgesloten droombeeld. Vandaag nog gedeeltelijk Facebook account van de gemeente. Een straat waar aan weerszijden auto's staan geparkeerd, wordt weergegeven als een soort van groene boulevard met lachende mensen die er als een soort verdwaalde toeristen de tijd van hun leven beleven. Minister parkeerplaatsen, want onze stadsbestuur geeft weer eens een blijk van maling aan de vele inwoners die voor hun werk een auto nodig hebben. Voor ons als 100% Groningen is er dealbreaker, zolang het in de plannen staat. Dat auto's dan maar geklusterd moeten parkeren. Hoe zit de wethouder dat eigenlijk? Want laat dat nou eens los. Het hebben van een auto in de openbare ruimte is een verworven gewoonte. Wat je daar ook van mag vinden, in de praktijk zijn inwoners zich van geen kwaad bewust en hebben ze wel degelijk te maken met de consequenties van wat wij vinden. Verder vinden wij het wel heel knap dat voor 2,3 miljoen euro, of 2300 euro per boom, laat staan de 30000 vierkante meter groen, gewerkt kan worden. We zijn normaalgesproken alleen al zo'n bedrag aan planvorming kwijt. Dus we zijn allang blij met het voornemen dat het geld blijkbaar doelmatig wordt besteed. Maar heeft het college voor dat geld ook het onderhoud ingecalculeerd? Of komt de rekening later? En zoals de inspreker, even als de Heer Rustwil, al aanhaalde: hebben we daarmee ook kwalitatieve bomen met een volwaardige kroon? Graag een reactie. Voorzitter, 100% Groningen wil zich ook sterk maken voor een gezond, groen en gelukkig Groningen. Maar we willen wel dat hier hierbij de praktijk van het gewone leven wordt meegenomen en wordt gewaarborgd. Dank u wel.

00:52:39

Voorzitter: Dank u wel. Dan kom ik bij de heer Staaï namens de Stadspartij.

00:52:48

Voorzitter: Dank u, voorzitter. Ook de laatste twee zomers hebben wel heel duidelijk gemaakt wat het belang is van groen en waterpartijen, zowel om koelte verzorgen, maar ook om regenwater op te vangen. Maar dan voorzitter, ongeveer een half jaar geleden sprak wij in deze zelfde commissie de uitvoeringsagenda klimaatbestendig Groningen. En toen vonden meerdere fracties, waaronder de onze, dat dat voorstel zich kenmerkte door veel algemeenheden en weinig concrete zaken. In de reactie toen kondigde de wethouder aan dat de concrete uitwerking in het Groenplan zou staan. Maar ook dit Groenplan vindt mijn fractie eigenlijk nog steeds veel te vaag. En ook nu weer wordt de concrete uitwerking doorgeschoven naar latere voorstellen. Zo is zelfs de wegcriteria ten behoeve van de prioritering van de projecten moet nog worden opgesteld. De vraag is: wat houden die in? Wanneer kunnen we die verwachten? En komen die ook nog ter besluitvorming in de raad? Voorzitter, het klinkt ambitieus: 1000 bomen extra planten per jaar. Maar aantallen zeggen niet alles. We hadden het er net daarnet ook al over. Deze gemeente kenmerkt zich meestal door het wel erg gemakkelijk kappen van bomen als deze hinder vormen voor een leuk projectje. En nieuwe mini boompjes die dan worden geplant kunnen geen vervanging zijn

voor grote oude bomen. Je wordt gewoon gelijk 20 jaar achteruit gezet. Dan voorzitter, dit plan benadrukt, ik zei het net ook al, het belang van groen, voor natuur, voor gezondheid en vooral voor de klimaatadaptatie. Het stelt bijvoorbeeld dat de groene natuur kenmerkend is voor de identiteit van de Lage Land polder. Maar voorzitter, dat gebied is ook al aangewezen voor een groot grootschalige energieopwekking en komt toch bij dat daar ook agrarische bedrijven gevestigd zijn. En er wonen mensen en er komt nog een hyperloop testbaan. Wij krijgen de indruk dat in die polder elke vierkante meter drie keer wordt uitgegeven. Ook het behoud van het groene gebied tussen Groningen en Haren komt regelmatig aan de orde in dit stuk. Maar ik heb goed gezocht, maar niets kunnen vinden, over het groen blijven het gebied tussen de stad en Garmerwolde, dus de voormalige gemeente Ten Boer En dat gebied is weer essentieel voor het open en groene karakter van de dorpen rondom Ten Boer. Er wordt weliswaar een landschapsontwikkelingsplan voor het buitengebied van Ten Boer aangekondigd. Wanneer kunnen we dat verwachten? Want dat is voor ons aan die kant van de stad erg belangrijk. En dan tot slot de financiële middelen voor dit Groenplan moeten uit heel veel potjes komen. Maar het meeste, ongeveer 5% of 6%, moet uit klimaatadaptatie van maatregelen van GWRP komen. CDA refereerde daar net ook al aan. Er is natuurlijk wel enig verband, maar die gelden zijn toch in hoofdzaak bedoeld voor het opvangen van de gevolgen van grote stortbuien en lange droogte periodes. Dus het planten van bomen moet volgens ons toch op een andere manier bekostigd worden. Dank u.

00:55:50

Voorzitter: Dank u wel. De heer Brandenburg namens de SP.

00:55:52

De Heer Brandenburg: Dank u wel, voorzitter. Ik sluit mooi aan op de heer van Staaï. Dus ik dacht ik: ga hier wel achteraan. U weet van mijn fractie dat wij van groene houden, hè en links zijn. En wat ons betreft, dat heeft u in ons verkiezingsprogramma natuurlijk kunnen lezen, leggen we ergens een groot volksbos aan. Dus wij hebben wel een plek voor die 1000 bomen. En dat groen dat mag ook allemaal best wat leefbaarder en klimaat adaptiever en alle andere termen die dit college eraan geeft. Maar u snapt dat er een maar komt van mijn kant. Het Groenplan bestaat uit een opsomming van wat wenselijk is op het gebied van landschap en natuur, maar mist een uitvoeringsplan en financiële paragraaf. De veel mooie beelden, aanduidingen, wensen en uitspraken blijven in de lucht hangen. Ook het ontbreken, zeker voor het landelijk gebied, de prioriteiten en afwegingen.

00:56:41

De Heer Loopsta: Voorzitter?

00:56:43

Voorzitter: De heer Loopsta heeft een vraag.

00:56:45

De Heer Loopsta: Ik dacht in het stuk staat er een uitvoeringsplan in oktober komt. Dus waar maakt u zich ongerust over?

00:56:50

De Heer Brandenburg: Dat maak ik niet. Het zijn ook niet mijn woorden, voorzitter. Dat staat te lezen en de reactie van de Stichting landelijk gebied Haren. En ook de boomwachters in Groningen spreken hun twijfel uit over de harmonie tussen de utopische woorden van

Vitamine G en de implementatie in het veld. Ook hun worden. En één van de insprekers noemt inderdaad zelfs qua marketing wat opgepimpt. En dat, voorzitter, lijkt de laatste tijd een beetje vaste prik. Veel ambities, plannen, plaatjes ideeën. Ook bij de bespreking van de routekaart circulaire economie constateerde mijn fractie dat. En het was ook precies de kritiek van mijn fractie bij de uitvoeringsagenda klimaatadaptatie. Toen zei de wethouder nog: ja, wacht maar even op dit Groenplan. En wat blijkt nu? Zelfs de financiële onderbouwing van beide stukken is precies dezelfde. Budgetten waar we al lang over besloten hebben. Voorzitter, mijn fractie vraagt zich inmiddels wel eens af wat we hier nou aan het doen zijn. Want het lijkt erop alsof we enkel en alleen ronkende promotie plaatjes zonder inhoud van een college aan het bespreken zijn, om nog enigszins de schijn op te houden dat dit college ook iets aan groen doet. Wij passen daarvoor en we willen wel eens wat concreet zien.

00:57:58

Voorzitter: De heer Boter namens de VVD.

00:58:00

De Heer Boter: Dan dacht ik dan ga ik maar achter de SP aan. Niet dat mijn verhaal daar heel erg op aansluiten en ik heb mij ook de gras al wat voor de voeten weg laten maaien door sommige partijen. Dus dat beheer is ook wel goed. Maar op zich, het Groenplan zoals het er ligt, en misschien verwacht je het niet van de VVD, daar zijn wij wel over te spreken. Ik bedoel de ambities die er in staan zijn groen. En er is weinig mis met groen, want dat maakt een stad, het maakt de gemeente, het maakt de dorpen leefbaarder, het maakt tussengebieden en de buitengebieden leefbaarder. Alleen het enige is: het gaat wel heel veel over groen. En wat is dan het doel van groen? Dat is groen. En dan komt er nog meer groen. En met een beetje mazzel komen dan er dan roeken. Maar uiteindelijk leven je 238.000 en een beetje mensen in deze gemeente, en die mensen moet hier ook allemaal werken.

00:58:43

Voorzitter: De heer Sietsma heeft een vraag.

00:58:45

De Heer Sietsma: Voorzitter, ik denk toch dat de heer Boter ook heeft kunnen lezen dat groen ook een functie heeft voor de identiteit van wijken, voor gezondheid van mensen, voor het elkaar buiten kunnen ontmoeten en sporten. Dat zijn toch ook nuttige functies? U ontkent, denk ik, een paar belangrijke functies van groen.

00:59:04

Voorzitter: De heer Boter.

00:59:06

De Heer Boter: Nee, ik ontken niet de functies van groen en mijn visie daarop van een partij. Ik constateer dat op basis van de ambitie dat het veel over groen gaat. En inderdaad, wat de heer Sietsma zegt, dat is dan wel beloftevol, ook uit de hoek van GroenLinks, want dan gaat het inderdaad over bewegen. En dat was één van de vragen als je kijkt naar groenontwikkeling die heel mooi is op dit moment. Net als het Europapark. Je kunt er bewegen, je kunt wandelen, je kunt er fietsen, je kunt er op kijken als je er woont. En tegenwoordig zie ik alweer kinderen, niet van de rij brug springen, maar die springen af van

de brug. Nou, ik weet niet hoe die brug heet. Maar bij die nieuwe wijk daarbij de Linie. Dus je kunt blijkbaar het Winschoterdiep ook weer veilig in. Dat is groen, want dat is gebruik van groen. De andere vraag, en ik ben ontzettend blij dat 100% ook ongeveer de vroem vroem partij wordt, want enige natuur waar men denkt dat wij veel komen, heeft een schelp en de kleur geel en rood. En dat is de auto. En die auto die staat er dan wel in. Maar die staat op de plaatjes in de situatie zoals die vroeger was.

01:00:00

De heer Boter: Refereerde 100 procent al aan, de plaatjes van Selwerd zijn dat het een groene wadi wordt. Volgens mij, voor de leefbaarheid fantastisch. Ik zou ook gaan glimlachen als ik zo'n wadi voor de deur had waar ik kon gaan spelen. Waarschijnlijk ga ik dan ook gewoon spelen, rennen, klauteren en doen. Alleen heb ik wel een probleem als ik daarna weer door deze regenbui naar mijn auto moet lopen, die ergens bij Europapark staat hoop ik, of ergens in de parkeergarage.

01:00:22

De heer Boter: Dus je zult ergens de middenweg moeten vinden en niet moeten vergeten bij de uitvoering, dat wij ook nog in auto's rondrijden. Die auto's kunnen tegenwoordig ook wel wat groener, want die worden hergebruikt. Dat wordt ook allemaal beter, maar die hebben we gewoon nodig voor economische activiteiten. Een ander punt, wat ook al aangestipt is door de ChristenUnie betreft de agrarische sector. In Ten Boer en in Haren een grote sector, de heer Hoving heeft het ook al benadrukt, dat is een belangrijke sector. A. Economisch, onze agrosector levert toch wat op voor het bruto nationaal product. Dat doen ze heel goed, ondanks alle protesten. Ze hebben dus ruimte nodig en die ruimte hebben ze ook nodig omdat je niet al die stikstof wil, maar je moet er toch iets mee. Ook groenbeheer zie je heel veel. Wij zijn bij wat boerenbedrijven geweest in Ten Boer, maar ook in Haren die echt ook wel wat doen aan groenbeheer of samenwerken met Groninger Landschap, die ook aan beheer doen. Geef alsjeblieft boeren ook de ruimte om boer te zijn en een bedrijf te runnen. Hetzelfde geldt een beetje bij de klimaatadaptatie. We hebben de vorige keer er al wat over gezegd, daar zijn we wel voor.

01:01:20

Voorzitter: U heeft een vraag van mevrouw De Wrede.

01:01:24

Mevrouw De Wrede: Ja, dank u wel, voorzitter. Ik begrijp niet zo goed waarom de heer Boter zo'n pleidooi houdt voor de ruimte van de boer, terwijl er in dit hele stuk toch op geen enkele manier ook maar een millimeter van een haar van een boer wordt gekrenkt of bedreigd. Er wordt juist gezegd: "Je moet met boeren samenwerken en we gaan geen nieuwe regels invoeren". Vanwaar die steun, terwijl het eigenlijk helemaal niet nodig is?

01:01:50

Voorzitter: De heer Boter.

01:01:52

De heer Boter: Als je tussen de regels doorleest – en u zult dat ook begrijpen – want dat verweet u net ook de ChristenUnie – dan staat overal 'groene verbindingzones'. Het is ook het betoog van één van de sprekers, dat je groen moet gaan verbinden. Zodra je groene verbindingzones extra gaat maken en meer groen gaat toevoegen, gaat dat automatisch af

van de ruimte voor bedrijvigheid, wonen en eventueel ook de agrarische sector. Je zult dus die belangenafweging ook in je ambities alvast moeten vastleggen, want anders krijg je achteraf: "Ja, nee, we zitten toch wel een beetje met elkaar in de weg". Dat is de reden dat ik deze oproep toch wel even doe.

01:02:26

De heer Boter: Ik sta sta nog een vraag toe van de heer Sietsma, en dan zou ik willen dat u tot een afronding komt, meneer Boter. De heer Sietsma.

01:02:31

De heer Sietsma: Ja, een hele korte vraag. Begrijp ik het nou goed dat de heer Boter eigenlijk pleit voor, laten we het groen vooral niet uitbreiden?

01:02:38

Voorzitter: De heer Boter.

01:02:40

De heer Boter: Laten we gewoon vooral heel goed kijken waar we groen uitbreiden en waar het beter kan. Op sommige plekken kun je heel goed groen uitbreiden. Ik heb heel wat gefietst, ook rond de stad en dat is mijn laatste punt. Dan gaat het er eigenlijk over dat de stad veel meer moet opgaan in zijn omgeving. Wij zijn een compacte stad, laten we dat vooral niet doen, want dan krijg je een verrommeling van groen aan de randen. Laat dan die ruimte die er voor groen is, de Stadspartij zei dat al, dat dat ook tussen Garmerwolde, Beijum en Lewenborg kan. Laat die ruimte dan goed benut worden om groen te doen en laat de stad ook voor een deel de stad zijn met de bedrijvigheid en daar waar het echt noodzakelijk is, klimaatadaptieve maatregelen nemen.

01:03:16

Voorzitter: Dank u wel. De heer Loopstra namens de Partij van de Arbeid.

01:03:19

De Heer Loopstra: Dank u, voorzitter. Mooi dat het college met het groenplan Vitamine G is gekomen, waarmee we de komende tijd invulling kunnen geven aan de grote groene ambities die wij als raad natuurlijk allemaal hebben. Deze notitie laat zien dat ondanks corona heel veel inwoners hun inbreng hebben gegeven om hun ideeën voor vergroening naar voren te brengen. Compliment aan het college, dat het zo open en serieus om is gegaan met deze inbreng en dat vele ideeën gebruikt gaan worden bij de uitvoering. Het groenplan is ambitieus en veelomvattend. Komt het college bij de uitvoering ook met een prioritering en een tijdspad? Graag een reactie van het college. De gemeente wordt helaas geteisterd door de bomenziekte waardoor veel bomen zijn gekapt. Wat is op dit moment de stand van zaken? Hoeveel bomen moeten nog in de nabije toekomst gekapt worden vanwege ziekte en hoe staat het dan met de herplanting? Komen de ambities van het college ook in gevaar door deze kap? Graag een reactie. Het stimuleren van bomen op privéterreinen is een nieuw groen participatietraject dat ingezet gaat worden en op steun van onze fractie kan rekenen. We hebben het er natuurlijk al eerder over gehad en ook de heer Boter heeft het een jaar geleden gemeld, dat we toch moeten proberen om ook op privéterreinen met vergroening bezig te zijn. Dus wij waren aangenaam verrast dat wij lazen, dat er ook een nieuwe participatietraject is wat betreft bomen. Wij willen daar graag wel iets meer van weten van het college, hoe dat precies zit. Dank u, voorzitter.

01:04:56

Voorzitter: Kunt u uw laatste vraag nog even herhalen meneer Loopstra, want de wethouder hoorde het niet.

01:05:00

De Heer Loopstra: Excuus, voorzitter. Het gaat dus om dat participatietraject dat ingezet wordt, wat betreft het zetten van bomen op privéterreinen. Hoe gaat het college dat aanpakken? Dat was de vraag.

01:05:17

Voorzitter: Dank u wel. U heeft nog een vraag van de heer Mellies namens 100% Groningen.

01:05:19

De Heer Mellies: Ja, dank u wel. De Partij van de Arbeid, die maakt zich altijd sterk voor de gewone werkende Nederlander. Wij denken natuurlijk dat een auto daarbij hoort. Nou, is dit plan natuurlijk in de beschikbare openbare ruimte en wordt er ook gesproken over het weghalen van parkeerplaatsen. Hoe staat de PvdA daar tegenover? Wat is daar het spanningsveld van?

01:05:39

Voorzitter: De heer Loopstra.

01:05:41

De Heer Loopstra: Ja, dat kan ik goed beantwoorden, want ook de Partij van de Arbeid hecht waarde aan de auto. Mensen moeten naar het werk, mensen hebben de auto nodig en je kunt niet - de heer Boter zei, dan moet ik de auto bij het Europapark weghalen - dat moet natuurlijk helemaal niet. In principe moet je de auto dicht bij de deur hebben, alleen er is ook een groen ambitie. Je moet zorgen dat je in evenwicht komt tussen groen, stenen, auto's, alles erop en eraan. Daar is het college goed mee bezig op dit moment.

01:06:13

Voorzitter: Dank u wel. Ik wil u er nog wel op wijzen, dat u een aantal feitelijke vragen heeft gesteld, hoeveel bomen er nog ziek zijn en welke nog gekapt moeten worden. Als mevrouw de wethouder ze kan beantwoorden, dan kan het, maar het zijn in feite technische vragen.

01:06:25

De Heer Loopstra: Voorzitter, daar wil ik toch iets over zeggen, want het gaat ook om de herplanting en dat is een politieke vraag.

01:06:32

Voorzitter: Dat was een feitelijke vraag, die u stelde. Misschien heeft u daar een politieke bedoeling mee, maar die was mij in ieder geval niet helder. Misschien is die de wethouder wel helder, dus dat gaan we straks wel merken dan. De heer Sietsma, namens GroenLinks.

01:06:49

De heer Sietsma: Dank u wel, voorzitter. GroenLinks is blij met het groenplan. Het heeft een integrale benadering en dat is eigenlijk voor het eerst dat de gemeente dat doet; kijken naar alle aspecten die van belang zijn als het om groen gaat. Het is ook richtinggevend. Het gaat om meer groen, onze stad en het buitengebied moet groener. Het groen moet beter, waaronder ik vooral versta: een verhoging van de biodiversiteit en het moet bereikbaarder. Ik hoop dat we dat zo mogen opvatten en dat we niet iedereen het Noordlaarderbos in

jagen, maar dat we dan vooral gaan inzetten op bereikbaar groen vlak bij huis. Uit de inspraak blijkt veel steun en ook veel kritische opmerkingen die wat ons betreft goed zijn beantwoord. Ook heel veel initiatieven en voorstellen, waar het college graag mee aan de gang gaat. Wat ons bijzonder aanspreekt zijn bijvoorbeeld de ecologische zones bij Onnen, die het college alsnog heeft opgenomen en wat meer nadruk op natuur, inclusieve landbouw, maar zo zijn er meer. Er gingen ook een aantal reacties over, dat het wel erg gaat over gebruiksgroen, groen voor mensen. Graag horen we van de wethouder, hoe zij die balans ziet? Natuurlijk gaat het om een balans, want er wonen hier ook mensen, maar wij pleiten ook voor een vergroting van de biodiversiteit en de zorg daarvoor. Waar wij bijzonder blij mee zijn, is het voornemen van het college om de stedelijke ecologische structuur uit te breiden naar een gemeentelijke ecologische structuur, en met name ook het voornemen om dat goed te borgen. Dat is in het verleden, we waren allemaal heel blij met de SES, gebleken toch een iets te zwak instrument te zijn, omdat het toch in de praktijk dan weer gaat om een beleidsmatige afweging.

01:08:42

Voorzitter: U heeft een vraag van de heer Brandenburg.

01:08:44

De Heer Brandenburg: Ja, voorzitter GroenLinks stelt vragen aan de wethouder over de balans tussen wonen en groen, als ik het zo mag parafraseren. Ik ben 1. wel benieuwd naar de mening van GroenLinks daarover in plaats van de wethouder en 2. Als u een stuk van 107 pagina's heeft gehad, waar zo'n geweldig groenplan in staat en u kunt deze vraag niet beantwoorden, dan stond er toch niet zo heel veel in het stuk, of wel?

01:09:08

Voorzitter: De heer Sietsma.

01:09:12

De heer Sietsma: Voorzitter, ik stelde die vraag vooral omdat veel insprekers dat ook naar voren brachten. Wat ons betreft gaat het natuurlijk om een balans. Natuur is er ook voor mensen, maar niet alleen voor mensen. Dus dat is mijn reactie. Tot slot, voorzitter, een paar punten die ook de insprekers naar voren brachten. Ik vat dat maar even samen onder het puntje zekerheid. Dit is een globaal en ambitieus plan, maar ook een behoorlijk vaag plan. In de reactie van de Stichting Landelijk Gebied Haren horen we met name zorgen, over de borging van wat daar allemaal al aan waardevoels is, en de oproep om eens goed te inventariseren. Graag hoor ik daar een reactie op van de wethouder. Wanneer we dat gaan doen die inventarisatie van wat van waarde is? Ik las in de brief van-

01:10:08

Voorzitter: Ja, u heeft nog een vraag van de heer Rustebiel voordat u weer verder mijmert.

01:10:10

De Heer Rustebiel: Dank u wel, voorzitter, ik was benieuwd of de fractie van GroenLinks de opvatting van D66 deelt, dat de ingebrachte ideeën van de bewoners de basis moeten vormen voor de uitvoering.

01:10:23

De heer Sietsma: Dit is altijd lastig hè, want we vinden er altijd zelf ook iets van. Het college heeft natuurlijk een aantal van die ingebrachte ideeën ook beantwoord met, "nou, daar

denken we nog over na" of zelfs wel hier en daar, "dat gaan we niet doen". Groenlinks steunt die antwoorden. We moeten zeker in gesprek met burgers, we moeten zeker luisteren naar hun wensen en dat is een goede basis, maar wat ons betreft wel binnen de uitgangspunten dat de wereld groener moet worden. Kijk, als we luisteren naar sprekers die vooral willen parkeren en geen groen, dan zijn we op de verkeerde weg, denk ik.

01:11:00

Voorzitter: Dank u wel.

01:11:01

De heer Sietsma: Ik was nog, ik had nog één ... mag dat nog?

01:11:06

Voorzitter: Nou, u bent wel door uw tijd heen, meneer Sietsma.

01:11:09

De heer Sietsma: Eén opmerking?

01:11:10

Voorzitter: Als dat binnen tien seconden kan?

01:11:14

De heer Sietsma: Als u telt, dan doe ik mijn best. De brief van Stichting Landelijk Gebied rept over de verschillende doelstellingen voor het gebied van De Vork en de heer Hoving sprak daar eigenlijk ook over. Er zijn een aantal doelen die zich nog best laten verenigen met zijn bedrijfsvoering, denk ik, maar een zonnepark niet en daar ontstaat nu onzekerheid over. Verschillende doelen voor hetzelfde gebied, dat is toch lastig met elkaar te verenigen. Graag een reactie van de wethouder.

01:11:48

Voorzitter: Het is maar goed dat ik niet geteld heb. Mevrouw De Vreede, namens de Partij voor de Dieren.

01:11:52

Mevrouw De Wrede: Ja, dank u wel voorzitter. Het is een leuk stuk, maar er is inderdaad weinig prioritering en het blijft allemaal wat in de lucht hangen. Wij hopen dat dat beter wordt in het uitvoeringsplan. Een groter kritiekpunt voor ons is eigenlijk, het feit dat het een plan is, waarin de mens centraal staat. Het staat er ook letterlijk in. Het gaat om klimaatadaptatie, het gaat om welzijn, het gaat om de gebruikskwaliteit van groen. Natuurlijk is groen van groot belang voor mensen. Wij hadden echter gehoopt dat het in een groenplan, echt eens vooral om groen zou gaan en om dieren. We leven in het antropoceen. Tegelijkertijd raken we steeds meer doordrongen van het feit dat de mens niet, zoals die dat sinds de verlichting dacht, alles onder controle heeft. Klimaat, biodiversiteit, *zoonosum* en je zou op basis van dat besef van een groen college verwachten dat er nu ook eens een groenplan komt waarin de natuur centraal staat en niet de mens.

01:12:55

Voorzitter: U heeft een vraag van de heer Boter.

01:12:58

De heer Boter: U heeft het dan over de mens en misschien dat er heel wat inspraakreacties van een mens zijn, maar hoe gaan we een koe of een Roek vragen wat zijn wensen zijn voor

de natuur? Je moet toch altijd uitgaan van de mens? Dat is toch de plek die we op aarde hebben.

01:13:10

Voorzitter: Mevrouw De Wrede.

01:13:11

Mevrouw De Wrede: In de praktijk kun je daar heel goed een inschatting van maken, bijvoorbeeld dat je het leefgebied van de dieren niet gaat innemen. Het is een onderliggende visie, maar over de in onze gemeente wonende hazen, konijnen en reeën horen we geen woord. Er staat niets concreets in over doelsoorten en over biodiversiteit. Dat valt ons tegen. Wij willen meer informatie van het college, het liefst nu over de verbindingzones waarover wordt gesproken van Karding naar Meerstad. Wanneer wordt die aangelegd en op welke wijze? Van Meerstad naar Roegwold. In het landelijke ontwikkelingsplan van Haren wordt gesproken over drie ecologische verbindingen. Eentje is gerealiseerd, wanneer worden de andere twee gerealiseerd? Die bij het Paterswoldsemeer en Oosterland en de Polder Lappenvoort. Dan over landbouw. Het college zegt wederom dat ze daar geen beleid voor wil voeren, maar ze heeft daar wel ideeën over en dat is een beetje bijzonder. Je kunt best beleid voeren op landbouw, vinden wij, zonder dat je daar gelijk gemeentelijke regels voor gaat opstellen. Zeker als je daar ideeën over hebt en iets met groen wil. Ja, het is nou eenmaal zo dat landbouw en natuur vaak tegengestelde belangen dienen. Eén manier om daar iets mee te doen is het verbinden van voorwaarden aan de pacht van de gronden die in eigendom zijn van de gemeente. Dat vonden wij toch wel heel opvallend, er wordt nu gesproken over: dat gaan we uitzoeken of dat kan. Wij hebben daar een tijdje geleden ook schriftelijke vragen over gesteld. Ik mag toch hopen dat het college zelf al wel op dat idee was gekomen. Hoe kan het dat dat nu nog niet bekend is, terwijl we al anderhalf of twee jaar verder zijn. "We gaan eens uitzoeken of dat kan". Wij vinden dat echt ondermaats.

01:15:09

Voorzitter: Wilt u tot een afronding komen mevrouw De Wrede?

01:15:13

Mevrouw De Wrede: Ten opzichte van bomen wordt ook over heel veel andere punten gesproken, zoals bij het kapbeleid en dergelijke. Er zijn iets van 850 bomen gekapt, geloof ik, vorig jaar dus dat in dit groenplan heel trots staat: Ja, we gaan 1000 bomen per jaar bijplanten. Ja, dat zet allemaal absoluut geen zoden aan de dijk. Het is niet genoeg, niet voor de natuur en ook niet voor de mens. Dan zal ik echt afronden. We hebben een aantal beschermde parels, zoals het Noorderplantsoen. We hebben nu een veel grotere gemeente. Op welke termijn gaan we nu echt die andere groene stukken beschermen, zoals het Roekenest in de Lagelandpolder? De bossen of de parken in Haren, maar ook bijvoorbeeld het Driebondsbos, want we kunnen wel hele mooie stukken gaan opstellen en zeggen dat we van alles willen, maar als er continu toch gekapt gaat worden, dan heeft het allemaal heel weinig zin. Graag een reactie. Op welke manier gaan we onze parels uitbreiden en wettelijk beschermen?

01:16:18

Voorzitter: Mevrouw de Wrede, uw punt is helder. Dank u wel.

01:16:22

Voorzitter: Dan komen we bij de beantwoording van de zijde van het college. Mevrouw Chakor.

01:16:31

Wethouder Chakor: Dank, voorzitter. Dank ook voor de insprekers die vandaag hebben ingesproken. Er werd al gerefereerd aan de iCapital award, waar we aan mee hebben gedaan. We hebben de Vitamine G, zoals die hier ligt, ingezonden en dat heeft geresulteerd in het feit dat we in de Europese finale staan. Volgens mij mogen we ook best wel trots zijn dat we inderdaad in de finale staan, een Europese final van iCapital met 12 andere steden. Als wij winnen, dan betekent dat gewoon één miljoen euro die gewoon weer ten goede komt aan het vergroenen, het aanpakken en verbeteren van onze gemeente. Mochten we tweede, derde of vierde worden, dan zouden we eventueel 100.000 euro kunnen innen. Ik wilde daar toch mee beginnen. Daarnaast wil ik beginnen met de betrokkenheid van onze inwoners.

01:17:29

Voorzitter: U heeft nu al een vraag van de heer Brandenburg.

01:17:31

De Heer Brandenburg: Ja, ik dacht nog, houd je nou in Brandenburg, doe het nou eens niet.

01:17:34

Voorzitter: Dat dacht ik inderdaad ook!

01:17:38

De Heer Brandenburg: Voor wie schrijft dit college nou beleidsstukken? Om prijzen te winnen? Is dat de manier waarop wij de toekomst van de gemeente van Groningen willen gaan financieren? Of schrijft u stukken, zodat de inwoners in de stad weten waar ze aan toe zijn en wat de gemeente de komende jaren gaat doen? Ik vind het allemaal leuk en aardig en ik vind het fijn dat u weer in de krant stond. Dat sterkt mij echter alleen maar in de gedachte dat we dit doen, omdat u er een leuk promotiepraatje mee heeft en wil laten zien dat u groen bent, maar verder geen concreet plan op papier krijgt.

01:18:04

Voorzitter: De wethouder.

01:18:05

Wethouder Chakor: Alles wat wij doen hier binnen de gemeente, wat het college doet, doen wij voor onze inwoners. Het feit dat op Europees gebied is gezegd dat dit meedingt, dat zegt wel wat. Daarmee zet je toch wel een ander verhaal tegenover het soms negatieve geleid wat u brengt. Ik hoor u alleen maar problemen benoemen, maar ik hoor nooit en te nimmer een oplossing vanuit uw kant. Wij investeren inderdaad, in onze gemeente en wij hebben hiermee een visie, waarin we inderdaad het groen willen gaan borgen en dat gaan we ook doen. We hebben ook gezien, dat onze inwoners de betrokkenheid bij de thema's vergroening, klimaatadaptatie, natuur en ecologie gewoon hebben. Men wil de ambities die wij hier hebben neergelegd, omarmen. De inspraakreactie hebben we naar buiten gebracht, omdat we willen dat onze inwoners betrokken zijn. U zegt, "Dat is weinig." Kijkt u maar eens eventjes naar andere inspraakreacties, daar zijn het tientallen, dan heeft u het niet over 140 inspraakreacties en 136 ideeën, die we inderdaad allemaal ... en het kost ontzettend veel

tijd. Hadden we ook niet kunnen doen, maar we doen het omdat we het belangrijk vinden dat de vergroening niet alleen maar ontstaat van boven naar beneden, maar dat het ontstaat vanuit wat onze inwoners belangrijk vinden. Zij wonen daar, zij weten wat ze missen en we vinden het belangrijk dat inderdaad ook het groen toegankelijk is, dat het bereikbaar is en dat men in een korte straal inderdaad een stukje rust, een stukje beschutting zou kunnen krijgen. De afgelopen weken zijn minstens 400 inwoners in Nederland gestorven en niet door corona: nee, dat had te maken met de hitte. We hebben met elkaar echt wel een grote opgave die we inderdaad moeten gaan oppakken en het is niet voor de show. De heer Brandenburg of wie dan, die kritische noten heeft, het is hier omdat we dit met elkaar echt moeten gaan doen. We hebben te maken met hittestress, we hebben te maken met wateroverlast. Als wij niet gaan inzetten op locaties waar we op moeten inzetten, dan hebben we met elkaar een probleem, hebben we met elkaar extra kosten en hebben we met elkaar de gezondheid van mensen. Dit is dus geen show. Dit is echt bittere, bittere noodzaak.

01:20:19

Voorzitter: Mooi dat er wat debat ontstaat, maar ik zou de wethouder wel willen vragen om via de voorzitter te spreken.

01:20:25

Wethouder Chakor: Ja, dank, excuses.

01:20:26

Voorzitter: De heer Brandenburg heeft nog een vraag.

01:20:28

De Heer Brandenburg: Nee, voorzitter, ik deel de ambitie van dit college om klimaatadaptatie aan te pakken om hittestress te voorkomen en dat heb ik ook gezegd. Ik laat me alleen niet aanleunen dat mijn fractie enkel negatief zou zijn. Ik zeg dat dit stuk ons niet snel genoeg gaat. Ik wil daden zien. Volgens mij moeten we aan de slag met die klimaatadaptatie in plaats van mooie plannen schrijven en die awards winnen. Dat is mijn kritiek. Bij elk punt van kritiek doen wij overigens elke keer concrete voorstellen. Dat hebben we ook bij klimaatadaptatie gedaan. Ik heb hier net al het voorbeeld van het Volksbos genoemd. Wij doen overal en altijd concrete voorstellen, dus ook dat laat ik mij niet aanleunen. Ten laatste, als u 130 inspraakreacties met redenen veel vindt, wacht u dan maar even op volgende week, want wij hebben er al zo'n 950 rondom *Deftar*.

01:21:12

Voorzitter: De wethouder.

01:21:13

Wethouder Chakor: Voorzitter, wij vinden elkaar hierin, volgens mij onderschrijven wij hetzelfde. U wilt inderdaad dat we gaan doen, dat willen wij ook heel graag. We hebben u in maart een brief gestuurd, waarin we ook het openingsbod hebben laten zien en waarin we hebben gezegd wat we gaan uitvoeren in 2020. Er zijn een aantal maatregelen, zoals Tiny Forest, twee groene schoolpleinen, het Schouwburgplein, Sint Jansstraat, enzovoort. Een hele riedel, een lijst van concrete maatregelen, wat we gaan doen. We hebben ook gezegd, dat wordt al gezegd door Benno Strootman, dat het inderdaad lef tonen is op het moment dat je je gaat vastpinnen op getallen. We hebben echter wel gezegd, het gaat niet alleen

maar om bomen, het gaat ook gewoon om vergroening en het gaat om die biodiversiteit. Dus we hebben daar getallen aan gehangen, 1000, 30.000, elke dag een nieuwe boom. Er is al een vraag over gesteld, wanneer wordt dat nou uitgevoerd? Hoe ziet dat eruit? We gaan in september in navolging van de perenbomen, maar we willen niet weer die chaos krijgen natuurlijk dat er zoveel mensen komen, gaan wij - dat zeg ik even richting de heer Loopstra, want u had een vraag over elke dag een boom - In september gaan wij daarmee aan de slag, dan zullen wij inderdaad de bomen gaan uitdelen. Mensen kunnen gaan kijken en kiezen welke boom ze in hun eigen tuin willen. Er zijn keuzes qua smaken zeg maar, een soort menukaart en dan wordt het gewoon uitgezet.

01:22:33

Voorzitter: De heer Rebergen.

01:22:36

De Heer Rebergen: Naar aanleiding van de perenactie had ik de vraag, want ik begreep dat die mogelijk in het najaar zou worden herhaald, waarom hadden wij er 4.000 en bijvoorbeeld de gemeente Heerenveen 12.000? Als ik het goed beluister, gaan wij in het najaar een grotere actie doen, waarbij iedereen aan bod komt.

01:22:51

Wethouder Chakor: Ja.

01:22:52

Voorzitter: U dan niet meneer Rebergen, want u heeft er al één. De wethouder.

01:22:57

Wethouder Chakor: Voorzitter, we hebben inderdaad deze actie. We zaten te twijfelen, je kon het inderdaad per 4.000, dus 4.000, 8.000 of 12.000. Nou, wij konden er in de stad 4000 kwijt. Ik heb nog echt wel gedacht of we er 8.000 kwijt konden, maar toch met Climate Adapt gekozen voor 4.000. We hebben gezien wat dat teweeg heeft gebracht. Het was een gigantisch succes. We hadden geen perenboom meer over. We willen inderdaad gewoon groen toevoegen. Er is ook al wat gezegd, over van kijkgroen naar gebruikersgroen en zit daar nu een balans tussen. Zeker, we hebben de landschapsarchitect laten kijken naar mogelijkheden en we hebben best wel veel groene gebieden in Groningen, maar soms zijn ze niet voor gebruikersgroen. Zou je daar inderdaad een balans kunnen vinden, dat je én voor de biodiversiteit én zorgt dat mensen ook ergens kunnen zitten en kunnen wandelen. Er is inderdaad een voorbeeld aangegeven voor de Radensingel. Dat is eentje, die je als een makkelijk project zou kunnen inzetten, waarin je daartussen een pad zou kunnen doen met vergroening en dan heb je een win-winsituatie. Het mooiste wat we in het plan ook doen, en daar heb ik niemand hier over gehoord, is dat wij het groen als uitgangspunt gaan nemen in onze ruimtelijke ontwikkeling. De Wageningen Universiteit kijkt met ons mee. Ze gaan ook kijken wat voor projecten er lopen, wat zijn onze ambities, hoe vertalen we eigenlijk wat we met elkaar willen, hoe gaan we om met groene biodiversiteit en alle verschillende belangen? Tevens hoe kunnen we het groen wat we hebben ook echt in die processen gaan borgen. Een mooi voorbeeld hiervan, dat u misschien ook recent hier langs heeft zien komen, is het Suiker Unie-terrein.

01:24:53

Voorzitter: De heer Boter heeft een vraag en daarna mevrouw de Wrede.

01:24:55

De heer Boter: Ik heb een vraag over groen opnemen in de ruimtelijke ordening. Nemen we het dan op in het omgevingsplan en de omgevingsvisies? Komt daar gewoon een groen paragraaf bij in te staan?

01:25:03

Mevrouw De Wrede: De wethouder.

01:25:03

Wethouder Chakor: We hebben het eerder in het onderzoeksrapport van de rekenkamer ook gezegd: we gaan echt met elkaar onderzoeken, wat voor tool we nodig hebben om dat vanaf de voorkant goed te borgen. We hopen ook met de WUR, die met ons mee kijkt, dat we naar aanleiding daarvan ook weten wat werkt, wat past het beste en hoe zorg je voor de balans. Volgens mij heeft de raad ook aangegeven, wij willen ook veel meer weten aan de voorkant van welke afwegingen zijn er genomen voor een project. Het lijkt me dus een hele goede, om dat ook met elkaar gewoon heel helder voor ogen te hebben. Wat we ook willen, is van SES naar GES en dat doen we ook, omdat we dat gewoon planologisch beschermen en ook de omschreven doe/soorten en de compensatie-afspraken. Dat we dat ook sterk gaan borgen. Volgens mij past dat ook in het antwoord voor mevrouw De Wrede.

01:25:52

Voorzitter: Nou, mevrouw de Wrede had nog geen vraag gesteld. Ja, had een heleboel vragen gesteld, maar heeft nu nog een vraag.

01:25:57

Mevrouw De Wrede: Daar had ik inderdaad een vraag over, over die doe/soorten. Ik vind het mooi dat u het gaat doen, maar ik had eigenlijk gehoopt dat het gewoon al was gebeurd en dat wij al een rapportje hadden gehad. Om te zien hoe het er mee zit en waarop we hadden kunnen reageren, maar goed zo ver is het dus helaas nog niet. Ik werd even getriggerd door het feit dat u zei: "ja, de Suiker Unie is ook zo'n mooi project van ons". Er is net een tamelijk vernietigend rapport uitgekomen over de plannen voor de Suiker Unie. Dat heeft te maken met de MER, ik weet niet exact wat de juiste term is van het rapport. Ik geloof dat het inderdaad een MER-rapport is waaruit blijkt dat de bouwplannen zoals die nu zijn opgesteld, eigenlijk-

01:26:42

Voorzitter: Wat is uw vraag, mevrouw De Wrede?

01:26:44

Mevrouw De Wrede: Helemaal niet goed zijn voor de biodiversiteit, dus ik ben bang dat u een beetje te positief bent over de plannen voor de Suiker Unie. Het lijkt alsof er twee sporen zijn binnen het college.

01:26:58

Voorzitter: Mevrouw de Wrede, u bent wel heel erg lang over een rapport aan het praten wat-

01:27:02

Mevrouw De Wrede: U moet het concreet uitwerken.

01:27:03

Voorzitter: Ook door mij heen aan het praten, merk ik. Aanvaard. Ik wilde naar de wethouder gaan en naar de beantwoording van de wethouder, want er zijn wel een heleboel vragen nog gesteld. Dan daarna even inventariseren wie daar nog vragen op heeft. Ik denk dat dat voor nu het meest praktische is. De wethouder.

01:27:25

Wethouder Chakor: Ik denk dat het handig is, dat we doorgaan naar de beantwoording van de vragen. We hebben inderdaad een grote opgave met elkaar. Volgens mij heb ik dat in mijn vorige bewoording net ook even gezegd. Voorzitter, ik wil graag op één van de insprekers even reageren. U had het inderdaad over kaarten en de toekomst van uw bedrijf. Ik hoop u een beetje gerust te stellen, hoe wij die kaarten hier hebben aangepakt, want ze zijn inderdaad een beetje van abstract niveau. Vooral de illustratie, waarin we eigenlijk op hoofdlijnen aangegeven van hoe het eruit zou kunnen zien. De concrete uitwerking daarvan volgt nog, dus niet alle structuren zijn volledig op de kaarten vastgesteld en dat is ook niet het doel van deze kaarten. Ze geven gewoon de koers aan. Wat betreft zonneparken, want daar had u het ook over. We hebben het zoekgebied van de zon, zeg maar, beschreven. Dat betekent niet, dat het hele gebied vol komt te staan met zonneparken. Het lijkt ons inderdaad ook goed-

01:28:32

Inspreker: [zonder microfoon]

01:28:42

Wethouder Chakor: Voorzitter-

01:28:43

Voorzitter: Ook dat aanvaard ik weer, maar het is inderdaad niet de bedoeling dat u dat doet. U wordt echter nu ook wel redelijk direct aangesproken door de wethouder, dus ik snap uw reactie wel.

01:28:52

Wethouder Chakor: Voorzitter, wat ik wil zeggen is dat we we contact gaan krijgen. Dat gaf de PvdA ook aan. Die vroeg, zou u contact kunnen leggen? De gaan we inderdaad doen. Ik denk het handig is, dat we even met elkaar gaan afstemmen van wat ziet u, wat leest u eruit en dat wij daar ook gewoon een reactie op kunnen geven. Er was ook wat gezegd over de afname van de 30 procent. Wij kennen dat niet, de boomkroonvolume en de afname daarvan. We herkennen ons niet daarin, en de cijfers zijn volgens ons ook niet vergelijkbaar. Die 180.000 bomen waar steeds mee gerekend wordt, dat zijn de bomen die niet in ons gemeentelijk bezit zijn. De 140.000 bomen, die zijn in ons bezit en dat is ook wat wij steeds onderhouden. Dan hebben we het niet over ... die 140 is exclusief het groen wat in beheer is of dat in bezit is van onze inwoners, van particulieren, van natuurmonumenten, enzovoort. Ik denk dat dat ook de reden is waarom we ook meer bomen, maar ook gewoon meer groen willen toevoegen. Er is net al wat gezegd over het onderhoud. Wij zien ook en zijn ons ook echt wel bewust van het feit dat er een spanningsveld is tussen aan de ene kant het ontzettend veel toevoegen van het groen, en aan de andere kant het onderhouden van je huidige groen plus het onderhouden van het toegevoegde groen. We willen dus heel graag

het onderhoudsbudget op niveau, om te kijken wat nodig is. Eerlijk is eerlijk, het onderhoudsbudget is gewoon wel krap.

01:30:41

Voorzitter: Dit was de beantwoording?

01:30:42

Wethouder Chakor: Nee, er is een vraag.

01:30:43

Voorzitter: Ja, maar ik heb net gezegd dat we eerst de hele beantwoording doen en dan nog even inventariseren of er nog vragen zijn blijven liggen. We hebben nog krap vijf minuten.

01:30:51

Wethouder Chakor: Er zijn vragen gesteld over de groenmonitor. We gaan inderdaad een groenmonitor opzetten en een kroonvolume meten. De belangen van de buitengebieden. Ontzettend belangrijk, wij gaan ook in gesprek met alle partijen in het buitengebied. Ten Boer, in dit geval, maar ook andere buitengebieden.

01:31:17

Wethouder Chakor: De budgetten over beheer en onderhoud, daar heb ik net wat over gezegd. Volgens mij is daarmee de vraag van de CDA beantwoord. Er werd ook iets gezegd over de middelen. De middelen die je nu hebt, is dat dan überhaupt voldoende of niet? Ik denk dat we het inderdaad slim moeten gaan aanpakken, maar ook werk met werk gaan doen. Projecten samen met inwoners, samen met bedrijven, maar ook met onze provincie zijn we in gesprek. Met Bos en Hout kijken we hoe we in samenwerking met de provincie extra groen gaan toevoegen. Af en toe doen we met een wedstrijd mee en wie weet vult dat ook weer de pot. Er was een vraag over stokroosjes bij het succes van de geveltuinen. Wij ondersteunen inderdaad onze inwoners bij de geveltuinen en we leggen inderdaad de tuintjes ook aan. We hopen natuurlijk dat onze inwoners ook die tuintjes gewoon gaan onderhouden en gaan aanpakken. Volgens mij is het ook goed in de communicatie die we gaan doen, dat we onze inwoners uitleg geven hoe je dat het beste kan doen. Er zijn inwoners met groene vingers en er zijn ook straten die groen adopteren en zeggen wij onderhouden dat. We zien dat ze het echt hartstikke goed doen. Soms krijgen we nog wel eens klachten vanuit Stadsbeheer dat bijvoorbeeld soms het verschil niet wordt gezien tussen onkruid en een bloem. Wij hechten heel veel waarde aan de participatie van onze inwoners. Er werd vanuit de VVD gezegd: "Hoe verhoudt zich dat nu, alles over groen, groen en groen." Ik herinner de VVD er even aan dat groen ontzettend veel impact heeft natuurlijk op de gezondheid, maar ook economisch gezien. Iedereen wil leven, wonen en werken in een groene, aantrekkelijke omgeving waar wat te doen is, waar ook vertier is waar je kan zitten te spelen, et cetera. Een kale bende die versteend is, dat trekt volgens mij weinig aan, ook geen vlinder. Dat trekt helemaal niks aan. Daarnaast is het ook weer goed voor de hittestress, et cetera. Er werd gevraagd naar de prioritering en het tijdsplan. Natuurlijk, als we met het uitvoeringsplan komen, dan zullen we inderdaad zorgen dat het helder is, wat we gaan doen, en waar de prioriteiten liggen. Daar moeten we echt goed naar gaan kijken, want je hebt ook gezien dat we ontzettend veel ideeën hebben gekregen. De kunst is ook te kijken naar de moeilijke projecten die we gaan aanpakken en het makkelijke, zeg maar het laaghangend fruit en daar ook een balans in te vinden en dat ook weg te zetten samen met

onze inwoners. Het wordt dus heel veel samenwerken, ook met de gebiedsteams, et cetera. Elke dag een boom, heb ik een antwoord op een gegeven. Volgens mij was dit mijn beantwoording, voorzitter.

01:34:25

Voorzitter: Ik ga eens even kijken. Ik zie mevrouw De Wrede, de heer Rustebiel, de heer Stayen, de heer Ubbens, de heer Mellies en de heer Boter. Dat zijn, denk ik, voor deze drie minuten wel te veel vragen voor de wethouder om nog te beantwoorden. We hebben niet eens meer een minuut. Kunnen we dat nog doen, griffier? Of moeten we echt?

01:34:45

Wethouder Chakor: Of kunnen we het nazenden?

01:34:52

Voorzitter: Goed, dan geef ik als eerste de heer Rustebiel het woord.

01:34:57

De Heer Rustebiel: Dank u wel, voorzitter. Ik had gevraagd of de ingediende plannen van inwoners de basis vormen bij de uitvoering en hoe het college aankijkt tegen het idee om te gaan werken met een dekkingsgraad qua boomkroon, in plaats van met boom-aantallen?

01:35:15

Wethouder Chakor: De dekkingsgraad, die nemen we inderdaad mee met de groenmonitor. Daar gaan we dan kijken hoe we dat aanpakken. De plannen van onze inwoners, die zijn gewoon een onderdeel. We kunnen ze niet allemaal in één keer uitvoeren, maar die zetten we in de tijd weg, dus die worden gewoon meegenomen.

01:35:32

Voorzitter: De heer Stayen.

01:35:34

De Heer Stayen: Ja, dank u. Wij hadden nog gevraagd over die wegingscriteria voor de prioritering van al die projecten. Wanneer kunnen we die nou verwachten?

01:35:43

Voorzitter: Wanneer komen de wegingscriteria van de projecten?

01:35:47

Wethouder Chakor: De uitvoeringsagenda die komt in november richting de raad.

01:35:55

Voorzitter: De heer Boter.

01:35:59

Voorzitter: De heer Mellies.

01:36:01

Voorzitter: Hier hebben we lekker veel tijd voor, jongens.

01:36:03

De heer Boter: De auto, of we die meenemen in het groen?

01:36:07

Wethouder Chakor: Ja, u gaf als voorbeeld aan Selwerd. Het mooie van Selwerd is dat het in

samenspraak is gegaan met de inwoners. U nam het voorbeeld van de wadi en vroeg, waar moeten onze inwoners dan hun auto kwijt? Ja, het is een balans vinden in de ruimte die er is. Het is een opoffering die je dan zou moeten doen, maar je krijgt er als inwoners of als wijk ontzettend veel voor terug. Dat is ruimte waar je kan spelen en waar je kan genieten. Dat betekent dus wel dat je met elkaar moet gaan kijken, waar zet je de auto neer.

01:36:37

Voorzitter: De heer Ubbens.

01:36:39

De Heer Ubbens: Ja, twee korte dingen. Ik had gevraagd naar de burgerbetrokkenheid, of vrijwilligers een bijdrage kunnen leveren aan de Groentool? Tevens vroeg ik me af hoe het zit met de besteding van het Rioleringsfonds? Een heel groot deel van de plannen kan toch moeilijk daaruit gefinancierd worden. Dan zit je dus eigenlijk op een klein deel van de plannen, maar met een groot deel van het geld. Hoe gaat dat straks in de uitvoeringsagenda? Die 1,5 miljoen euro per jaar kun je alleen maar besteden voor plannen direct gerelateerd aan de riolering.

01:37:09

Voorzitter: Dank u wel.

01:37:11

Wethouder Chakor: Zeker. Ik heb volgens mij net antwoord gegeven dat we inderdaad werk met werk gaan maken, dus aansluiten op projecten. De water- en rioleringsgelden kun je inderdaad alleen maar gebruiken op het moment dat het ook daarmee te maken heeft., dat kan je dus daarvoor inzetten. We zijn nu aan het kijken voor het Damseplein, zou dat bijvoorbeeld een mogelijkheid kunnen zijn? Bij elk project moeten we heel erg gaan kijken, hoe gaan we dat nou financieren? Er zitten echter ook bijvoorbeeld vraagstukken op het moment dat je zegt, hoe doe je dat dan met de auto, zou je een gedeelte vanuit verkeer -, dus we willen dit echt integraal gaan aanpakken. We bekijken het per situatie, soms kan het binnen het budget wat we hebben, en soms moeten we toch slim en creatiever zijn en het wat verder in de tijd wegzetten.

01:38:36

Voorzitter: Dan de vraag over Groentool.

01:38:38

Voorzitter: Of inwoners ook in kunnen voelen op de Groentool?

01:38:41

Wethouder Chakor: Daar gaan we naar kijken. Ik vind bewonersbetrokkenheid eigenlijk altijd een hele goede, dus we gaan kijken hoe we dat vorm kunnen gaan geven.

01:38:57

Voorzitter: De heer Rebergen nog. Mevrouw De Wrede.

01:39:06

Mevrouw De Wrede: Dank u wel. Ik heb nog wel meer vragen, maar ik wil er graag twee uithalen. Ten eerste wil ik graag een reactie van de wethouder op het feit dat er vorig jaar iets van 850 bomen zijn gekapt en dat daarmee dus een jaarlijkse herplant van 1000 bomen nogal krap is.

01:39:56

Voorzitter: Ja, helder.

01:39:58

Mevrouw De Wrede: Ten tweede wil ik graag een reactie op de ecologische verbindingzones en hoe en wanneer die worden aangelegd. Dat is misschien nu een beetje te technisch, maar als de wethouder daar schriftelijk op terug zou kunnen komen op korte termijn, dan zou dat ook tot tevredenheid kunnen stemmen.

01:40:21

Voorzitter: Dank u wel. De wethouder.

01:40:48

Wethouder Chakor: De laatste vraag, daar kunnen we inderdaad schriftelijk op terugkomen. U gaf aan, dat u ook wil weten hoe het nou zit met de kap. We hadden natuurlijk ook ziektes bij de populieren. We zijn ook een overzicht aan het maken wat er nu geveld is en wat erbij komt. We kunnen ervoor zorgen dat u als raad dat overzicht krijgt. Die transparantie is ontzettend belangrijk. We zijn ook bezig met een website waar je dat ook makkelijker zou kunnen vinden. Er zitten dus wel een aantal ontwikkelingen in. We willen heel graag dat het overzichtelijk wordt en in één oogopslag helder is waarom bijvoorbeeld een bepaalde boom weggaat. Soms hebben we wel eens dat mensen allerlei procedures starten, omdat ze gewoon niet weten wat de reden is van een boomkap.

01:49:02

Voorzitter: Dank u wel, dan kijk ik even rond hoe we dit raadsvoorstel gaan behandelen in de komende raadsvergadering. Als conformstuk, als motiestuk of als discussiestuk?

01:49:06

Spreker: Ik kijk de heer Boter ook net aan, maar volgens mij zijn we allebei voornemens om nog opvolging te geven aan het stuk, dus-

01:49:08

Voorzitter: Enkele een motie of wilt u nog verder discussiëren, want ik heb het idee dat er onderling niet per se heel veel gediscussieerd is.

01:49:11

Spreker: Dan vermoedelijk een amendement of motie, ja.

01:49:12

Voorzitter: Oké, dan zetten we het als zodanig op de agenda van de gemeenteraad. Dan dank ik u allen voor uw inbreng en ik sluit de vergadering.

Algemene Plaatselijke Verordening Groningen (APVG) 2021 (raadsvoorstel 16 juni 2020)

Voorzitter: M. Bolle (CDA)

Aanwezig: mevrouw I. Jacobs-Setz (VVD) en de heren J. Been (GroenLinks), M. van der Laan (PvdA), B.N. Benjamins (D66), E. Heemstra (ChristenUnie), W.I. Pechler (PvdD), H.P. Ubbens (CDA), D. Mellies (100% Groningen), D. Ram (PVV)

Burgemeester: K.F Schuiling (VVD)

Namens de griffie: W. Meijer

Insprekers: Mw. Kristin McGee (Boomwachters Groningen), Dhr. Jan van Slochteren (Werkgroep Toegankelijk Groningen)

01:49:15

Voorzitter: Goedenavond en welkom bij deze meningsvormende sessie, waarin we de Algemene Plaatselijke Verordening van de gemeente Groningen gaan bespreken en het raadsvoorstel daarvan. Ook hier hebben we weer spreektijden en ik ga proberen u daaraan te houden. De spreektijden zijn drie minuten per fractie en 15 minuten voor het college en we hebben twee insprekers die allebei per persoon weer drie minuten krijgen daarvoor. Ik wil beginnen met de vraag of er nog mededelingen zijn vanuit het college? Dat is niet het geval. Dan gaan we naar het inhoudelijke agendapunt, dat is de APV, de algemene plaatselijke verordening. We hebben twee insprekers en ik wilde beginnen met mevrouw McGee van de Boomwachters Groningen.

01:49:41

Mevrouw McGee: Dank u wel, voorzitter. Geachte raadsleden, ik ben Kristin McGee van de Boomwachters Groningen. De huidige criteria voor boomvergunningen kunnen als anti-boom worden gekarakteriseerd, doordat deze voornamelijk negatieve waarden van stadsbomen kwantificeren. Verder lijken de APV-criteria gedreven door buitensporig risicobeheer over het collectieve en duurzame welzijn van de inwoners. Er is tenslotte geen boom die geen enkel risico vormt voor mens en eigendom, maar toch hebben wij bomen in onze omgeving nodig als wij willen overleven. Uit een overzicht van kapvergunningen sinds 2015, blijkt dat bijna elke kapvergunning die wordt aangevraagd, ook verleend wordt. Deze trend heeft geleid tot een snel verlies van de totale boombedekking. Dit patroon moeten we radicaal veranderen, als duurzaamheid ons doel is. Diegenen die vergunningen beoordelen, moeten worden aangemoedigd om slechts 20 procent van die aanvragen in te willigen. Wij stellen voor om de kapregelgeving in de hele gemeente te standaardiseren, waarbij voor alle bomen groter dan 20 centimeter diameter een vergunning vereist is. Ten tweede vragen wij dat alle vergunningen essentiële informatie bevatten om de transparantie en participatie van inwoners te vergroten. Vergunningsaanvragen moeten het volgende bevatten in de APV-regels: een foto, adres, plaats, maat, soort, potentieel of monumentale boom, reden van kapverzoek van de boom. Deze informatie moet online worden gepubliceerd. Ten derde vragen wij dat de feitelijke waarde van bomen wordt gemeten, zodat een waardevolle boom behouden blijft, in plaats van gekapt bij een eerste teken van verminderde vitaliteit. De huidige criteria meten niet de rol van een boom voor onze klimaat-gerelateerde toekomst. Waardering van bomen door een gekwalificeerde boomdeskundige moet het volgende omvatten. Dit is de evaluatie op de APV: 1. CO2-vastleggingsniveaus, 2. filtratieniveaus voor water en vervuiling, 3. gezondheid van de boom, 4. biodiversiteit, 5. grote van de boomwaarde, 6. esthetiek, 7. structurele integriteit, 8. soorten, 9. culturele waarde, 10. rol in staatsbos. Ten vierde vragen wij dat de regelgeving voor boomverzorging wordt gecentraliseerd met de nodige budgetten voor een goede boomverzorging. Elke verwijdering van bomen moet worden gecompenseerd met bomen op basis van massa boven aantal. Het huidige systeem mist overzicht en stimuleert daarom extra verwijdering

en agressief snoeien, vaak zonder compensatie. Op de vijfde plaats vragen dat de APV regelt dat een boom niet gekapt mag worden totdat een hoorzittingstermijn afgelopen is na een bezwaar tegen een verleende kapvergunning. Tenslotte, moet er meer expertise worden implementeerd op het gebied van boommechanica, fysiologie en de relatie van bomen en klimaatverandering. Er moeten hiervoor nieuwe fulltime betaalde banen gecreëerd worden. Dergelijke verbeteringen helpen om de APV nuttig te maken voor het behoud en de zorg voor ons staatsbos, in plaats van als een instrument voor de vernietiging ervan. Dank u.

01:53:11

Voorzitter: Dank u wel, mevrouw McGee. Dan wilde ik graag het woord geven aan de heer Van Slochteren, namens de werkgroep Toegankelijk Groningen.

01:53:22

De Heer Van Slochteren: Dank u wel, voorzitter. Op één april 2019, werd door de werkgroep Toegankelijk Groningen samen met 100% Groningen en de Partij voor de Dieren, meer aandacht gevraagd voor een betere toegankelijkheid van de openbare ruimte voor mensen met een beperking bij bouw- en verbouwlocaties binnen onze gemeente. Ook nu, anderhalf jaar, later barsten de bouwprojecten de grond uit en staat de binnenstad op z'n kop door onder andere de gele steentjes en de nutsbedrijven. Net als alle andere burgers verplaatsen mensen, die slecht ter been zijn en zich voortbewegen met een rollator, rolstoelgebruikers en mensen met een visuele beperking, zich daags door de stad. In tegenstelling tot de meeste medeburgers, stappen wij echter niet zomaar van het trottoir af. Zij moeten tientallen meters terugrijden of lopen, om vervolgens te proberen een andere route te vinden, of ze zijn de oriëntatie kwijt. Recentelijk is nog een slechtiende op het nippertje behoed om in een bouwval te vallen. Gelukkig is dat niet gebeurd. Om te zorgen dat iedereen prettig en veilig de stad kan doorkruisen, is het nodig om een goede afstemming vast te leggen over aankondiging en signalering van blokkades in de openbare ruimte. Dat het dus duidelijk is, dat je ondanks je beperking veilig van A naar B kunt. Dit is iets anders dan alleen maar simpelweg bij een bouw een bord plaatsen: 'Voetgangers oversteken'. Als je dit niet ziet, zie je het niet. Een oplossing is het melden in een digitale nieuwsbrief of op de website www.groningenbereikbaar.nl, slimme kaart en www.ruimtevoorjou.groningen, in een uitvoering waarbij die website dan ook toegankelijk moet worden gemaakt voor mensen die blind en slechtiend zijn. Een kaartje is het niet. Een kaartje is niet voor te lezen, dus ook niet voor hen toegankelijk. We zouden graag zien, dat een goede manier van aankondiging en signalering expliciet in de APVG 2021 wordt opgenomen. Ik dank u wel.

01:56:40

Voorzitter: Dank u wel, meneer van Slochteren. De heer Pechler heeft nog een vraag voor de heer van Slochteren? Niet? Iemand anders nog? Nee, een helder verhaal. Dank u wel. De heer Pechler wil wel het woord en dat krijgt hij.

01:56:55

De Heer Pechler: Dank voorzitter en dank ook aan de insprekers. Een jaar later dan gepland is het nu eindelijk zo ver. De nieuwe APV voor de nieuwe gemeente Groningen komt eraan, met daarin enkele mooie wijzigingen, zoals het verbod op het oplaten van ballonnen, waar wij vorig jaar samen met GroenLinks, D66, Student en Stad en 100% Groningen om hebben gevraagd. Een verbod, wat hopelijk leidt tot minder milieuvervuiling en minder dierenleed. Echter niet alle toevoegingen die mijn fractie had verwacht, zien we terug. Zo hebben wij

anderhalf jaar geleden, de heer van Slochteren refereerde er net al aan, samen met 100% Groningen vragen gesteld over aanvullende regels in de APV over de toegankelijkheid rondom bouwplaatsen. Het college beantwoorde toen dat ze herkende, dat in voorkomende gevallen een slechte toegankelijkheid en onveilige situaties ontstaan en dat in samenwerking met Toegankelijk Groningen onderzocht zou worden welke regels we kunnen opnemen om de toegankelijkheid te verhogen cq borgen. Wat is er met deze belofte gebeurd? Is dit onderzoek uitgevoerd? Graag een reactie van het college. De afgelopen verkiezingen waren terrasverwarmers een veelbesproken onderwerp. Tijd voor een Gronings verbod of niet? Het thema leeft nu wat minder door de coronacrisis, nu genieten van een hapje of drankje op anderhalve meter afstand in de buitenlucht net wat veiliger is dan binnen op anderhalve meter afstand. Laten we er echter voor waken dat de coronacrisis de aanleiding wordt voor horecaondernemers om massaal terrasverwarmers in te slaan voor het winterseizoen. Er zijn ook duurzamere oplossingen daarvoor. In Frankrijk noemde de minister van ecologie vorige maand terecht het gebruik van terrasverwarmers een ecologische dwaling. Een dwaling die na aanstaande winter daar dan ook landelijk verboden wordt. Dat verbod volgende winter, niet aanstaande, zouden wij dan ook graag in Groningen zien. Dan voorzitter, de bomen. De nadere uitwerking van de herplantplicht zien we graag tegemoet. We hopen dat hierin niet wordt gefocust op herplant van het aantal bomen, maar eindelijk eens rekening wordt gehouden met het boomkroon areaal dat verloren gaat bij kap. Ook zijn we blij dat de regels voor kap in de nieuwe gemeente Groningen in ieder geval niet verder worden versoepeld, maar is het niet tijd voor strengere regels? De heftige hittegolf die we net als stad hebben doorgemaakt, maakt het belang van een hittebestendige stad voelbaar. Met een duidelijk temperatuurverschil tussen versteende straten en straten met bomen. Het is fijn dat bomen in Ten Boer beter beschermd worden en dat er in Haren maar liefst 10.000 monumentale bomen bijkomen met de bijbehorende bescherming. Juist in onze versteende stad hebben we echter een betere bescherming van het aanwezige groen nodig. Waarom wordt de grens voor een monumentale bomen niet op bijvoorbeeld 40 jaar gezet in plaats van 50? In één van de ingezonden stukken lezen we dat sinds 2015 zo'n 98 procent van de aangevraagde kapvergunningen is toegekend. Klopt dit? Het schort in ieder geval aan transparantie rondom omgevingsvergunningen voor bomenkap, die alleen in te zien zijn op het Harm Buitenplein. Is het college het met ons eens dat deze in de toekomst online inzichtelijk moeten worden gemaakt, tevens dat kap pas daadwerkelijk kan plaatsvinden nadat de termijn voor een hoorzitting na een ingediend bezwaar is afgelopen? Na enkele decennia waarin het leek of Nederlanders het protesteren waren verleerd, leven we nu in tijden waarin er haast wekelijks wel een massale demonstratie wordt georganiseerd. Het is hartstikke goed, dat we in een democratie leven waarin mensen voor hun idealen de straat op kunnen en willen gaan, maar-

02:00:00

De heer van Zoelen : Niet als daarbij de veiligheid van de openbare ruimte in het gedrang komt. Toch zien we dat steeds vaker gebeuren in den lande, maar ook hier in Groningen. Daarom vragen wij als Partij voor de Dieren ons af of het niet tijd is voor een verbod op demonstreren met gepantseriseerde voertuigen in de APV. Graag een reactie van het College. Dank u wel.

02:00:16

Voorzitter: Dank u wel. Wie mag ik dan aan het woord geven? De heer van der Laan namens de Partij van de Arbeid.

02:00:25

De heer van der Laan : Dank u wel, Voorzitter. Dank ook aan de burgemeester voor de stukken. We zien de harmonisatie van de APV als één van de afrondende stappen in het completeren of afronden van de gemeentelijke herindeling. We kunnen ook in grote lijnen instemmen met het stuk. Voor wat betreft het kapbeleid zijn met het inhoudelijk eens met de voorgestelde harmonisatie om de iets strengere regels van Groningen toe te passen op de gehele nieuwe gemeente. Ik moet wel zeggen dat de inhoud van de brief ons wat bevreemdt. Wij zijn voor een groene stad en de suggestie wordt gewekt, als we maar heel streng zijn in het kapbeleid, dan hebben we vanzelf een groene stad. Volgens mij gaat dat niet zo makkelijk en zal daarvoor ook wel degelijk meer bomen geplant moeten worden. Verder wil ik de burgemeester ook vragen, als je kijkt naar Ten Boer, daar wordt de situatie een stuk strenger. Er was eerst eigenlijk feitelijk geen kapbeleid en kon je met de bomen op je erf doen wat je wilde. Straks gaan de nieuwe regels in, en gaan we dit dan ook actief communiceren naar de bewoners van Ten Boer? Want het lijkt mij niet van goed bestuur getuigen om mensen te verrassen met nieuwe regels waardoor je er opeens op achteruit gaat. Maar goed, een reactie wachten we af. We zijn blij met de nieuwe passages over de overlast van dieren. Ons heeft in het verleden signalen bereikt dat de gemeente door ontbrekende bepalingen in de APV niet kon optreden tegen de overlast van bijvoorbeeld pauwen. We zien nu in ieder geval in twee punt vijf vier en twee zes één de grondslag om op te treden tegen overlastgevende dieren. De vraag aan de burgemeester of dit genoeg is. Ik ga uit van wel. Tot slot, wij zijn het ook eens met het verbod op het oplaten van ballonnen. Ik wil de burgemeester ook vragen of dit misschien ook een grondslag kan bieden om op te treden tegen het gebruik van lachgas. En hierbij kan ik alvast een tipje van de sluier oplichten, dat de Partij van de Arbeid eigenlijk wel voor een algeheel verbod op het gebruik en de verkoop van lachgas is, minder in de Diepenring. Dank u wel.

02:02:29

Voorzitter: Mevrouw Jacobs heeft een vraag.

02:02:31

Mevrouw Jacobs: Dank u wel, Voorzitter. Heeft de fractie van de Partij van de Arbeid ook erover nagedacht wat er dan gebeurt op het moment dat je een openbaar bod doet en wat er dan gebeurt met de illegaliteit, of denkt u dat zo'n verbod hebben dat mensen het ook niet meer gaan gebruiken?

02:02:43

Voorzitter: De heer van der Laan.

02:02:44

De heer van der Laan : Dat hoop ik wel. Kijk als je die gedachte volgt, dan kun je het hele wetboek van strafrecht wel afschaffen. Het is natuurlijk wel zo dat bij een verbod ook handhaving hoort, en ik denk dat gezien ook de risico's voor de openbare orde die het met zich meebrengt, milieuschade en noem maar op, dat het wel goed is om hier in ieder geval als gemeente een stelling in te nemen en wat mij betreft ook tegen op te treden.

02:03:10

Voorzitter: Een vraag van De heer Benjamins.

02:03:12

De heer Benjamins : Met welke gedachte wil de Partij van de Arbeid alleen binnen de Diepenring dit lachgas verbieden?

02:03:17

Voorzitter: De heer van der Laan.

02:03:18

De heer van der Laan : Omdat we zien dat het een verstorend effect heeft op het uitgangsevenen en het is daar al hartstikke druk. Mensen juttten elkaar op, daarbuiten is de situatie misschien iets rustiger. We zijn in ieder geval geen voorstander van het gebruik van lachgas en we zien dan het verbieden binnen de Diepenring als een goed begin om te beginnen met het verbieden van lachgas.

02:03:42

Voorzitter: Dank u wel. Wie van de Commissie mag ik dan het woord geven? De heer Ubbens namens het CDA.

02:03:50

De Heer Ubbens: Ja, dan in aansluiting op de vorige spreker. In algemene zin kunnen wij ons wel vinden in de voorliggende harmonisatie. Het punt, wat ons betreft miste, was dus in deze nieuwe APV het lachgas. We hadden gehoopt dat, gezien de ontwikkelingen, er al een verbod op het lachgas gebruik in de openbare ruimtes zou zijn opgenomen. Het Kabinet is bezig om een voorstel voor te leggen om de verkoop aan banden te leggen, maar wij zouden zelf als gemeente hier ook regels voor kunnen opstellen en wellicht in deze APV opnemen. Het tijdelijk afsluiten van zuurstof, lijkt onder jongeren alleen maar populairder te worden en in inmiddels kunnen we concluderen dat het zijn onschuldige imago echt heeft verloren. Zo botste er op het Hoendiep een auto vol met lachgasballonnen en ook inzittenden neem ik aan tegen een boom, waarbij de bestuurder bedwelmd was. Zo zijn er een heleboel voorbeelden waarbij dit gebruik tot problemen heeft geleid. Dat gaan we niet per se tegen met het verbod in het APV. Ik wacht even, ja.

02:05:03

Voorzitter: De heer Benjamins.

02:05:04

De heer Benjamins : Dan stel ik eigenlijk eenzelfde of vergelijkbare vraag aan het CDA. Komt een botsing op het Boterdiep ten goede als wij de ballonnen binnen de Diepenring verbieden?

02:05:17

Voorzitter: De heer Ubbens.

02:05:18

De Heer Ubbens: Nee. Wat ons betreft zou het verkoopverbod breder zijn en het gebruik in openbare ruimten verboden worden. Het zou wellicht kunnen betekenen dat iemand dit nog steeds doet, maar de algemene acceptatie van het gebruik zou dan zeker onder druk komen te staan. En dan zou, denk ik, ook het gebruik terug kunnen lopen.

02:05:35

Voorzitter: Dan heeft u nog een vraag van mevrouw Jacobs.

02:05:38

Mevrouw Jacobs: Dank u wel. Ik ken een hele hoop mensen die vinden ook dat alcohol verstorend werkt op het uitgaansleven. Ik ken ook een hele hoop mensen die hebben geconstateerd dat alcohol in de auto ook gevaarlijk is. Bent u ook voor een verbod van alcohol in de openbare ruimte, dan wel binnen de Diepenring?

02:05:53

De Heer Ubbens: Er is in principe een alcoholverbod in de openbare ruimte. Het wordt niet altijd op die manier gehandhaafd, maar ik denk wel dat alcohol die overlast ook kan veroorzaken, vandaar dat we daar ook allerlei regelgeving voor hebben. Dat lijkt me voor lachgas dan ook noodzakelijk. Naast het gebruik is natuurlijk ook het probleem de overlast, het afval dat overal achterblijft. Ook daar zal dan hopelijk wat van verminderd kunnen worden. Wij horen graag hoe de burgemeester hierover denkt en over een toevoeging, bijvoorbeeld wat op basis van het voorbeeld van het VNG mogelijk is. We zijn benieuwd of we een verbod op de verkoop en eventueel het gebruik van lachgas kunnen opnemen.

02:06:44

Voorzitter: Dank u wel. Wie mag ik dan aan het woord geven? De heer Heemstra namens de ChristenUnie.

02:06:51

De heer Heemstra : Dank u wel, Voorzitter. De APV is een belangrijk instrument voor de bescherming van de openbare orde, volksgezondheid en veiligheid van onze nieuwe gemeente. Met andere woorden, hoe gaan we de gemeente netjes en leefbaar houden voor iedereen? En dan is het belangrijk dat deze actueel blijft en voldoende mogelijkheden blijft bieden om de hedendaagse problematiek aan te kunnen pakken. Mijn vraag hierbij is of er ook gekeken is, of nog gaat worden, naar de recente wijzigingen in het VNG model van afgelopen zomer? Die is van juli en die is verschenen na dit raadsvoorstel. We begrijpen dat de APV van de voormalige gemeente Groningen leidend is geweest en zien in de harmonisatie van de verordening geen bezwaar. Ondanks dat de APV altijd is aan te passen, en er hier een aanleiding voor is, willen we toch één onderwerp aanstippen met de vraag of het College inderdaad ook van mening is om deze aan te scherpen en toe te voegen. En dat gaat dan inderdaad om lachgas. In onze gemeente wordt in toenemende mate grote overlast ervaren bij verkoop en het gebruik van lachgas. We hebben hier diverse keren over gesproken en ook vragen over gesteld aan het College. In het VNG komt nu haar recente VNG model een voorbeeldbepaling over lachgas. Wat ons betreft nemen we deze bepaling op in de APV als een extra mogelijkheid om ook naast de bestaande bepalingen de hinder en overlast in de openbare ruimte en mogelijke verkoop aan te pakken, te beperken en ook meer mogelijkheden tot handhaving te geven. Onze vraag is: hoe kijkt het College hier tegenaan, tegen de toepassing van deze voorbeeld bepaling en is ze bereid deze op te nemen? Dank u wel, Voorzitter.

02:08:14

Voorzitter: Dank u wel. De heer Ram namens de PVV.

02:08:19

De heer Ram : Dank u wel, Voorzitter. Allereerst wil ik het even over de APV over de bomen hebben. Ik heb aan de burgemeester de vraag: waarom de criteria die de bomenwachters opstellen, niet opgenomen is in het APV? Kan de burgemeester daar een toelichting op geven? Dan over de toegankelijkheid van Groningen, de werkgroep heeft al met woordvoerder van Slochteren zijn inbreng al over gedaan. Wij hebben daar eerder al een hele discussie over gevoerd in de Raad of in de Commissie en iedereen was voor een verbetering van de toegankelijkheid van de stad Groningen en de gemeente Groningen. Vindt de burgemeester dat de APV op dit moment toereikend is? Moeten daar niet toevoegingen aan worden gedaan die de werkgroep zelf voorstelt? Dan het lachgasverbod wat wordt voorgesteld. De PVV heeft hier al vorig jaar een vraag over gesteld om dit op te nemen op dezelfde manier als het alcoholverbod op straat. Toen was de burgemeester volgens mij daar positief over. Dat zien we nu dus niet opgenomen in de APV. Wij vinden dus ook dat lachgas een verstorend effect heeft en zeker binnen de Diepenring, zeker als je het gaat combineren met alcohol en lachgas. Alcohol heeft een grensverleggend effect en lachgas heeft een negatief effect op je hersenen. De zuurstof neemt af. Dus jongeren lopen daar wel degelijk een gevaar en daar hebben we ook wel zorgen voor als gemeente lijkt mij, om daar dan ook handhavend voor op te treden. Dus mijn vraag aan de burgemeester of hij bereid is om een lachgasverbod binnen de Diepenring op te nemen? Dank u wel, Voorzitter.

02:10:19

Voorzitter: Dank u wel. Wie van de Commissie dan? Iedereen die het woord heeft gevoerd en ook heeft willen voeren is... nee, toch niet. De heer Been namens GroenLinks.

02:10:34

De heer Been: Dank u wel, Voorzitter. Mijn fractie heeft erg weinig aan te merken op de harmonisatie van de APV. Volgens ons is dat zorgvuldig gebeurd en de keuzes die erin gemaakt zijn, zijn goed te volgen. Dan kunnen we even kort stilstaan bij de kapvergunningen, waar de grote lijn is dat het moeilijker wordt om een boom te kunnen kappen omdat bomen in Haren en vooral in Ten Boer een stuk beter beschermd zijn vanaf 2021. Er wordt ook aangekondigd dat vanaf volgend jaar niet alleen bij ruimtelijke ontwikkelingen, maar ook bij onderhoud en aanpak van straten bomen volledig gecompenseerd moeten gaan worden. We vragen ons wel af, aansluitend bij de inspraak reactie van de boomwachters en ook bij de vraag van de Partij van de Dieren net, of het mogelijk is om die kapvergunningen nou eens online te gaan publiceren. En naar aanleiding van het inspreken van de werkgroep Toegankelijk, ik vind dat de werkgroep nog wel -dat siert ze misschien juist wel- erg weinig vraagt. Eigenlijk vragen ze alleen maar om die blokkades een beetje beter te communiceren. Volgens mij moet het gaan over, hoe kan het dat het toch zo vaak voorkomt in de binnenstad nu dat die blokkades meteen de hele weg blokkeren? De hele stoep blokkeren? De Partij voor de Dieren heeft daarnet goeie vragen over gesteld, daar sluit ik mij bij aan. Ik vraag ook van het College of je misschien prikkels in de precario zou kunnen inbouwen dat tenminste niet de hele stoep ingenomen wordt. Dank u wel.

02:11:53

Voorzitter: De heer Ubbens.

02:11:54

De Heer Ubbens: Ik wil nog een vraag stellen graag. Ik vraag me af hoe de GroenLinks fractie denkt over een eventueel lachgasverbod?

02:12:01

Voorzitter: De heer Been.

02:12:03

De heer Been: Dank u wel. Volgens mij heeft dit College vorig jaar een aantal goeie maatregelen aangekondigd die het gebruik van lachgas al flink inperken. Een algeheel verbod, daar zitten voor- en nadelen aan. Dus ik luister graag even naar wat de burgemeester daarover te zeggen heeft.

02:12:20

Voorzitter: De heer Benjamins namens D66.

02:12:22

De heer Benjamins : Vrij kort eigenlijk. Dit gaat over het lachgasverhaal. In Utrecht hebben ze geprobeerd dat via tijdelijke verboden op een aantal gebieden te doen. Dat is redelijk geslaagd, heb ik begrepen. Zou dat niet een makkelijkere manier zijn, vraag ik namens D66 via de Voorzitter aan de burgemeester, om in te zetten dan een totaal lachgasverbod? Daar zou ik graag wat meer informatie over willen.

02:12:48

Voorzitter: Dank u wel. Mevrouw Jacobs namens de VVD.

02:12:52

Mevrouw Jacobs: Dank u wel, Voorzitter. Wij vinden de APV op zich een prima stuk, waarbij de APV's van de drie gemeentes zijn samengevoegd. Het valt in ieder geval op dat met name de kapvergunningen in Haren heel veel strenger zijn geworden. Van de ene kant kun je dat zien als bescherming van de bomen. Het is wel zo dat het nieuwe kapbeleid -zoals dat in de oude gemeente Haren gold jarenlang- in 2016 of 2017 met uitgebreide burgerbetrokkenheid tot stand gekomen is. De leeftijd van de bomen staat op tachtig jaar en je ziet ook dat het aantal bomen wat tussen de vijftig en de tachtig wat monumentaal -ik heb het ambtelijk nagevraagd- stijgt, dat stijgt met tienduizend en dat komt alleen maar door een aantal bomen in Haren. Mijn partij is ook van verminderde regelgeving en de regeldruk verlagen. Hoe kijkt het College daartegen aan en waarom is ervoor gekozen om nu heel veel meer bomen vergund te laten zijn? Waarom is niet gekeken of je voor een buitenstedelijk gebied ook een ander regime zou kunnen laten gelden? Daarnaast gelooft mijn partij niet dat een verbod de heilige graal van alles is. In een aantal punten zien we dat ook. Een lachgasverbod is, wat ons betreft, vooral ook symboolpolitiek want alles wat we verbieden is niet dat het niet meer gebeurt. Ik denk wel dat het zo is dat er dingen gebeuren naar aanleiding van lachgas die de openbare orde verstoren die waarschijnlijk onwenselijk zijn. Maar ik denk dat het een illusie is als wij in de APV zeggen dat het niet meer mag, binnen of buiten de Diepenring. Want dan ga je aan de andere kant van de brug staan met je ballonnetjes en dan mag het wel. Wat ons betreft zou je kunnen kijken hoe je het gaat ontmoedigen, en volgens mij zijn er veel meer dingen die ongezond zijn en die niet goed zijn en die misschien het uitgaansleven verstoren, die allemaal wel mogen. Dus wat ons betreft is dat geen optie. Ten aanzien van het verbieden van terrasverwarming, mijn partij is op zich blij dat het er niet in

is opgenomen. Ook daarvoor geldt dat wij niet de partij zijn die allerlei dingen wil verbieden. Het lijkt ons wel goed om juist in deze tijd te kijken hoe we het buiten recreëren kunnen combineren en of dat op een enige verantwoorde manier is in plaats van het verwarmen van de hele binnenstad. En niet alleen vanuit milieu oogpunt, maar ook omdat het natuurlijk een kostbare aangelegenheid is. Dus het lijkt me goed om eens te kijken wat we daarin kunnen doen buiten APV om. Wat ons betreft ook nog een interessante is, is de (onhoorbaar) verordening, die ook wordt geharmoniseerd. Die is erbuiten gehouden en wij zijn ook benieuwd wat de harmonisatie daar inbrengt en of dat ook voor de nieuwe onderdelen van de gemeente een verhoging met zich meebrengt. Dus wij wachten geïnteresseerd af wanneer dat komt.

02:15:34

Voorzitter: Dank u wel. Wie van de Commissie wil nog het woord voeren? Niemand. Dan kom ik bij de beantwoording van de burgemeester.

02:15:46

Burgemeester - De heer Schuiling: De laatste vraag van Mevrouw Jacobs. Ik ben gewend dat de (onhoorbaar) bij de begroting aan de orde komen als vervolgstuk. Dus ik neem aan dat daar nu aan wordt gewerkt en dat dan bij de begroting de (onhoorbaar) terug komen. Even in algemene zin: het gaat hier om een algemene plaatselijke verordening. Dat is ook het antwoord op de vraag van moet je niet voor Haren een iets ander regime loslaten dan voor andere delen van de gemeente? Daarop is het antwoord dus nee, omdat je een algeheel algemene plaatselijke verordening maakt waarin de uitgangspunten zijn geformuleerd. Dan ga ik even heel specifiek en chronologisch in op een aantal opmerkingen. In eerste plaats de insprekers van de stichting boomwachters. Hartelijk dank voor uw bijdrage. Ik denk dat we een klein beetje een onderscheid moeten maken tussen datgene wat we in een algemene plaatselijke verordening regelen en de uitvoering daarvan. U heeft in uw bijdrage gezegd: moet je niet een heleboel hele specifieke dingen in een APV zetten? Maar een heleboel zaken die u noemt, die kunnen eigenlijk gewoon geregeld worden in de uitvoering van het beleid en de hele specifieke vraag of de vergunningverlening niet ook wat toegankelijker zichtbaar is, kan ik zo niet beantwoorden. Maar normaalgesproken worden vergunningsaanvragen, en zeker als het monumentale bomen betreft, gepubliceerd. Dus ik weet niet precies hoe dat gaat, maar dat moet ik dan even navragen hoe dat nou precies loopt en waarom dat dan kennelijk zo moeilijk verloopt. U doet ook een concrete suggestie in uw brief om een aantal zaken op te houden totdat er een hoorzittingstermijn is afgelopen. Maar daarvoor verwijs ik even naar het regime wat we in dit land hebben met de algemene wet bestuursrecht: dus op het moment dat een vergunning is verleend, dan kun je hem ook hanteren. Dan kun je met elkaar afspreken dat doen we niet totdat er bijvoorbeeld de bezwaarschriftprocedure termijn is afgelopen, omdat die dan onherroepelijk is. Maar dat is dan wel een beleidsregel op basis van een algemene plaatselijke verordening en de algemene wet bestuursrecht. Dus, als je wilt voorkomen -en die weg kent u natuurlijk ook- dat een vergunning die is verleend onmiddellijk ten uitvoer wordt gelegd dan geldt daarvoor dat je een bezwaarschrift indient en dat je een voorlopige voorziening vraagt bij de rechter. Zo is het systeem, en dat is ook een klein beetje bedoeld om te voorkomen dat allerlei mensen die een vergunning hebben waar helemaal geen probleem mee is, dat die helemaal niks kunnen doen zes weken tot die vergunning is verleend. Dus je moet dan gewoon een

voorlopige voorziening vragen en dat is ook het systeem dat we in dit land dan hanteren. Maar volgens mij weet u die weg ook prima te bewandelen, want u kent het wel hoe het gaat. Maar even wat fundamenteeler: in de regels die we wel in de APV hebben opgenomen, denk ik, en dat hebben we net in de voorgaande Commissie eigenlijk ook wel kunnen horen dat het College zich zeer bewust is van de waardevolheid van bomen en groen in de gemeente. Dat dat ook de reden is dat we zeer zorgvuldig willen omgaan met kapvergunningen, met de herplantplicht en dat we ook niet zomaar een vergunning verlenen, maar dat daar ook in een flink aantal gevallen eerst een studie naar moet worden gedaan wat precies de betekenis is en hoe we dat eventueel zouden kunnen compenseren. Dat hebben we op verschillende plekken in de gemeente ook gezien. Volgens mij is dat een verstandig beleid, want ik ben het helemaal met u eens, we moeten zuinig zijn op wat we hier aan groen hebben. Dat wil ik eigenlijk ook even opmerken in de richting van de insprekers over de toegankelijkheid. Er wordt daar een aantal opmerkingen gemaakt. Meneer Pechler vraagt: "Hoe is het overleg nu precies verlopen?". Dat weet ik niet. Maar ik ben het met meneer Been eens, wat u hier vraagt, is volstrekt normaal. Gewoon netjes omgaan met elkaar. Dus ik zal in ieder geval bevorderen dat datgene wat u hier heeft opgemerkt nog weer eens bij de organisatie beland die af en toe bezig is met het opbreken van delen van onze stad en daar een vergunning voor verleend, of dat goed wordt aangegeven. Tijdig wordt aangegeven. Dat er niet meer wordt opgebloeid dan nodig is. Ik moet wel zeggen, daar hadden we het net al even voor de Commissie begon over, dat er af en toe ook tot onze stomme verbazing opeens weer een deel van de stad open ligt. Dan blijkt daar opeens een electriciteitsbedrijf of zo bezig te zijn. Maar over de uitgangspunten die u hier hanteert, daar verschillen we gewoon niet over van mening. Alleen het hoeft niet in een APV, het is gewoon netjes omgaan met elkaar. Ik breng het nog even weer onder de aandacht van de diensten die daarmee bezig zijn.

02:21:40

Voorzitter: De heer Pechler heeft een vraag voor u.

02:21:41

De heer Pechler : Ja dank, Voorzitter. Ik snap heel goed als de burgemeester niet direct antwoord heeft op die vraag over hoe dat overleg is verlopen, maar het is natuurlijk wel zo dat er anderhalf jaar geleden door ons schriftelijke vragen zijn ingediend, dat daar toezeggingen uit zijn voortgevloeid van het College. Dus dan zou ik wel graag nog op korte termijn misschien schriftelijk te zien krijgen wat er met die toezegging is gebeurd.

02:21:59

Voorzitter: Het College.

02:22:01

Burgemeester - De heer Schuiling: Dat moet ik ook even nagaan en dan krijgt u daar bericht van. Dan nog even een paar hele specifieke punten. Met u ben ik het er buitengewoon gelukkig mee dat het eigenlijk onomstreden is dat wij in de APV nu dat verbod op ballonnen erin zetten. Tegelijkertijd merk ik wel op, ik wil niet zeggen dat ik letterlijk struikel over de ballonnen die op straat liggen na een avondje, maar ik ben inmiddels wel echt zo ver dat ik vind dat dat zo niet langer kan. Dus ook in relatie tot de maatregelen die we helaas hebben moeten treffen in de horeca rondom de toegangstops, is natuurlijk ook het gebruik van lachgas en de uitgiftepunten aan de orde gekomen. Ik ben er ook naar aan het kijken hoe we

daarmee mee omgaan. Ik heb het ook al aangekondigd. Wat we zien is dat op verschillende stapavonden op een aantal punten, in met name het gebied binnen de Diepenring behoorlijke rijen gaan ontstaan om nog zo'n lachgasballon te scoren. Dat beperkt eigenlijk weer de ruimte voor de doorgang voor andere mensen die daar helemaal geen belangstelling voor hebben en gewoon nog even naar een café of zo willen. Maar geheel los daarvan, ben ik wel blij dat er nu in de Kamer een wetsontwerp ligt van de staatssecretaris om dat te verbieden. Maar dat kan nog wel even duren, want dat is niet zomaar een procedure die je heel makkelijk doorloopt in de Tweede Kamer. Dus het is ook een heel klein beetje aan u om daar dan de vorm voor te vinden en daar de meerderheid in uw Raad voor te organiseren. Maar als u zegt: "Wat vindt u daarvan", dan moet ik u zeggen, ik ben met er zeer van bewust dat dan aan de randen of in de illegaliteit ook het één en ander kan gaan gebeuren, maar dat vind ik eigenlijk geen argument. Ik vind het gebruik van dat lachgas langzamerhand echt van de gekke en de rotzooi die het op straat geeft en de gevaarstelling die het met zich meebrengt, dan lijkt het mij dat wij als overheid wel een taak hebben om daar wat aan te doen. En dat zou kunnen op de vorm zoals De heer Benjamins onder de aandacht brengt. U doet dat ook. Je zou kunnen zeggen van laten we nou gewoon maar dit gebied dan daarvoor pakken, maar het is ook een beetje uw afweging, want dan kom ik wel heel erg in de politieke afweging. Maar u vraagt mijn standpunt en ik zou er zeer blij mee zijn, moet ik u zeggen. En de horeca ook, dat is me uit de gesprekken wel helder geworden.

02:25:16

Voorzitter: Mevrouw Jacobs heeft nog een vraag voor u.

02:25:20

Mevrouw Jacobs: Als wij volgens mij de parallel trekken tot het verbieden van andere roesmiddelen in de opiumwet, hebben we toch wel kunnen zien dat dat heeft geleid tot een verschuiving richting het criminele circuit met ook ernstige criminele en geweldsmisdrijven tot gevolg. Bent u niet bang voor dat we daar naartoe gaan met misschien nog een veel groter schadelijk effect?

02:25:42

Voorzitter: Het College.

02:25:43

Burgemeester - De heer Schuiling: Dat zou je natuurlijk kunnen denken, maar tegelijkertijd we hebben ook een alcoholverbod, op gebruik daarvan in onze openbare ruimte. Wat er achter de voordeur gebeurt, dat kan ik natuurlijk ook niet beïnvloeden. En gelukkig ook maar. Stel je voor dat de overheid ook achter de voordeur al iets zou doen. Ik denk dat een dergelijk effect zich wel gaat voordoen. Maar tegelijkertijd denk ik dat wij als overheid wel een rol hebben om het in ieder geval niet al te makkelijk te maken. Maar ja, nogmaals, het is ook een beetje een politieke afweging. Maar ja, u loopt ook wel eens een keer om acht uur 's ochtends door de binnenstad en u ziet ook wat er allemaal ligt en gebeurd is. Je herkent zelfs aan de kleur van de ballonnetjes, van wie het komt. Wij moeten daar gewoon echt eens een keer doorheen en stoppen met die onzin. En als je dan het verdienmodel hoort, dan heb je helemaal de neiging om te zeggen: "Hoe lang gaan we hier nou mee door?"

02:26:54

Mevrouw Jacobs: Ja, dat wordt in het criminele circuit alleen maar groter, dat verdienmodel. En de noodzaak ook, dus volgens mij -

02:27:07

Voorzitter: Had u het woord gewild, mevrouw Jacobs? Gaat u verder.

02:27:11

Burgemeester - De heer Schuiling: Dan is er nog een vraag gesteld over de terrasverwarmers. Dat is ook eventjes aan u. Als u zegt, ik wil daar een bepaling over opnemen, dan zou ik zeggen, dan moet u daar de meerderheid voor creëren. Dat past, denk ik, wel in het beleid van het College om dat nou niet te gaan bevorderen met allemaal gastoestellen, maar dat is een beetje aan u. Het gebruik van motorvoertuigen bij demonstraties. Daarvan kent u de lijn zoals we die hebben geformuleerd bij de recente boerenprotesten. Een algeheel verbod daarop is een beetje moeilijk te formuleren, omdat er omstandigheden kunnen zijn dat je bij een demonstratie wel een motorvoertuig wilt gebruiken. Ik geef maar een volstrekt willekeurig voorbeeld: iemand bedenkt dat alle oldtimers de binnenstad uit zouden moeten, bijvoorbeeld Saabs. Dat zou toch wel een demonstratie waard zijn waarbij dan ook wel een Saab te zien zou moeten zijn. Nou ja, u kent het voorbeeld. Dus ik zou eigenlijk willen zeggen, er moet natuurlijk altijd een afweging plaatsvinden bij het vergunnen van een demonstratie, of het proportioneel is dat daar dit middel wordt ingezet. Dat kan haast niet in algemene termen worden geformuleerd, maar het uitgangspunt bij het verlenen van een vergunning, dat kent u en dat heeft u bij de landbouwvoertuigen gezien. En de laatste opmerking volgens mij gaat over de communicatie. Ik ben het eigenlijk wel eens met de oproep, let nou even op dat als er voor een deel van de gemeente iets verandert, en dat zou voor Ten Boer inderdaad zo zijn, voor Haren ook wel, dat daar wel voldoende bekendheid aan wordt gegeven, want anders worden mensen geconfronteerd met een overheid die zegt: "Ja, maar dat is in de gemeenteraad bepaald". Maar dat heeft niet iedereen direct op zijn netvlies, dus ik ben het er wel mee eens dat we even extra aandacht geven als er in Haren of Ten Boer een iets andere regime gaat gelden dat we dat ook daar bekend stellen. Ik denk, Voorzitter, dat ik daarmee alle vragen heb beantwoord.

02:29:32

Voorzitter: Ja, en dan had ik nog een vraag : of dat een verspreking was, want we hadden het over de vergunning van demonstraties. Volgens mij zegt u normaalgesproken altijd dat vergunningen aangemeld hoeven te worden en dat dat op zich geen vergunningsplichtig evenement is.

02:29:47

Burgemeester - De heer Schuiling: Nee, maar als er een demonstratie wordt aangekondigd, dan worden daar voorwaarden aan verbonden. En in dit geval bij de boerendemonstraties heb ik dus de algemene regel nu geformuleerd, dat daar geen landbouwvoertuigen in brede zin bij mogen worden gebruikt op de openbare weg.

02:30:07

Voorzitter: Ja precies, maar dat is niet per se in een vergunningstraject vastgesteld. Zijn er nog vragen vanuit de Commissie blijven liggen? Dat is niet het geval. Ik heb een pleidooi gehoord richting de Raad of de Raad alsjeblijft een amendement in zou willen dienen op

één bepaald onderwerp. Dus ik kan me voorstellen dat het in ieder geval als motiestuk naar de volgende Raad gaat, en ik zie instemmend geknik. Dan doen we dat dan, en dank ik u allen voor uw inbreng en sluit ik de vergadering.

03:44:18

Voorzitter: Welkom.

Referendumverordening Gemeente Groningen (initiatiefvoorstel SP ea. 28 februari 2020)

Voorzitter: B.N. Benjamins (D66)

Aanwezig: de dames W. Paulusma (D66), I. Jacobs-Setz (VVD), K.A. Blauw (PVV) en de heren J. Sietsma (GroenLinks), T.J. Bushoff (PvdA), D. Brandenburg (SP), P. Rebergen (ChristenUnie), T. van Zoelen (PvdD), J. de Haan (CDA), D. Mellies (100% Groningen), A. Sijbolts (Stadspartij)

Burgemeester: K.F. Schuiling (VVD)

Namens de griffie: A. Weiland

03:45:57

Voorzitter: Welkom, welkom alle hier in de Topweerzaal van het Provinciehuis. We zijn hier bijeen voor een meningsvormende sessie die gaat gehouden worden over het onderwerp referendumverordening, dat is een initiatiefvoorstel. En het is vandaag woensdag 26 augustus 2020. De volgorde vanwege het initiatiefvoorstel is anders dan anders, dan u gewend bent, want dat betekent dat namelijk de niet indienende fracties eerst het woord mogen voeren, waarna het woord aan de indieners is. Nee? Dan ga ik eerst nog even naar het college. Ga ik vragen of de burgemeester nog een toevoeging heeft? Ondanks dat er een preadvies is gegeven waar ook de indieners weer op gereageerd hebben. Maar dat gaat dan de volgorde worden en daarna de indieners nog even aan het woord.

03:46:44

Voorzitter: En dan kunnen we daarna misschien een conclusie trekken. Dat is eigenlijk het idee. Kunt u allemaal mee akkoord gaan geloof ik hè? Mooi.

03:46:54

Voorzitter: Wie zou graag als eerste het woord willen voeren? Niet allemaal tegelijk. Ja. Het CDA, meneer De Haan, gaat uw gang.

03:47:04

De Heer De Haan: Ja, prima, dank u wel, voorzitter. Nou ten eerste dank aan alle fracties die hebben meegewerkt aan dit initiatiefvoorstel, ook dank aan het college voor het preadvies. Volgens mij is daardoor wel een mooie samenwerking ook ontstaan tussen college en raad, en zijn er ook veel van de aanbevelingen van het college overgenomen om het initiatiefvoorstel verder aan te scherpen. Dan naar de inhoud. Voorzitter, laat het buiten kijf staan dat het belangrijk is om de inwoners uit Groningen beter te betrekken bij de politiek. We moeten onze democratie levend houden. En zo heeft mijn fractie bijvoorbeeld dat gepoogd met het maken van het verkiezingsprogramma om ook niet-leden te betrekken en

ook hen directe invloed te geven over het programma. En zo is een referendum ook een manier om inwoners beter te betrekken bij de lokale democratie. Nou, landelijk is het CDA in principe geen voorstander van het houden van referenda. Het CDA is van mening dat gekozen volksvertegenwoordigers besluiten nemen namens de kiezers die dan en hebben gemandateerd, en dat dat een goed systeem is. Maar willen we hier in Groningen de lokale democratie levend houden dan is mijn fractie wel van mening dat referenda daar net als in de oude gemeente Groningen en Haren een rol in zou kunnen spelen. Dit is nodig. Kijk alleen al naar de lage opkomst tijdens de voorgaande gemeenteraadsverkiezingen. Waar onderwerpen landelijk, zoals de aftrapwet en het Oekraïne-verdrag, vaak te complex zijn voor een simpel voor of tegen. Zijn er wat ons betreft tal van lokale onderwerpen waar we inwoners goed bij kunnen betrekken. We zijn er dan ook blij om te lezen dat er bijvoorbeeld een mogelijkheid is om de vraagstelling te laten bestaan uit verschillende antwoordcategoriën of oplossingsrichtingen.

03:48:46

De Heer De Haan: In plaats van enkel voor of tegen. Natuurlijk is ook een lokaal referendum niet zaligmakend, maar we danken de initiatiefnemers. Dat ze middels een referendumverordening pogen om onze lokale democratie te versterken. Wat ons betreft is nog wel een open einde bij de digitale ondersteuningsverklaringen. Mijn fractie vraagt zich af waarom er bijvoorbeeld geen landelijk systeem gebruikt kan worden, die bijvoorbeeld ook bij het Oekraïne-verdrag gebruikt is. Of via de site petitie.nl, zoals we dat bij de gemeente Den Haag zagen. Dank u wel.

03:49:22

Voorzitter: Dank u wel. Wie mag ik dan het woord geven? Heer Bushoff, Partij van de Arbeid.

03:49:29

De Heer Bushoff: Ja, dank u, voorzitter, en ook dank voor het initiatiefvoorstellen voor het preadvies. Vooropgesteld de mening van inwoners pilot, inwoners betrekken bij besluitvorming en inwoners zeggenschap geven in hun leven is wat de Partij van de Arbeid betreft belangrijk en dat doel onderschrijven wij volledig. Er zijn drie punten die ik daarnaast nog wil benoemen: ten eerste koester de representatieve democratie, volksvertegenwoordigers zijn gekozen om op basis van hun achterliggende visie en de input van hun achterban, afwegingen en beslissingen te maken in soms zeer complexe vraagstukken. Juist volksvertegenwoordiger zijn er om daar tijd, energie en moeite in te steken, zodat niet iedereen dat zelf te hoeft te doen en hun tijd aan andere zaken kan besteden.

03:50:10

De Heer Bushoff: Twee: natuurlijk moeten we met z'n allen blijven zoeken naar manieren om inwoners zo goed mogelijk te betrekken bij de politiek en hen zeggenschap te geven. Dat doen vindt de Partij van de Arbeid goed, het middel van referenda niet. Het plat slaan van vaak ingewikkelde keuzes tot een voor of tegen, een meerderheid die beslist zonder rekening te houden met de minderheid of erger nog, zoals tot nog toe vaak het geval met lokale referenda: een minderheid die beslist voor de meerderheid. Doet wat de Partij van de Arbeid betreft geen recht aan onze democratie, juist..

03:50:40

Voorzitter: Met de interruptie van de Heer de Haan.

03:50:43

De Heer De Haan: Ja, voorzitter, dank u wel. Ergens snap ik uw struggles heel goed. Maar is de heer Bushoff van de Partij van de Arbeid het niet met mij eens dat juist lokale onderwerpen vaak dichterbij de mensen liggen? En dat we ook de afgelopen tientallen jaren in Groningen wel juist hebben gezien dat die lokale referenda op lokaal niveau wel kunnen werken. En dat het niet een simpel voor of tegen hoeft te zijn, omdat de initiatiefnemers juist ook die verschillende oplossingsrichtingen en antwoordcategorieën erin hebben verwerkt.

03:51:12

De Heer Bushoff: Ja, drie dingen. Ten eerste: klopt dat op lokaal niveau vraagstukken soms wat minder complex hoeven zijn dan op landelijk of zelfs op Europees of internationaal niveau. Dus dat zich dat beter kunnen lenen voor een referenda. Echter denken wij dat er betere manieren zijn om dan de mening van inwoners te peilen, daar kom ik zo op. Dat is één, en het tweede: dat lokaal referenda goed werken. De afgelopen referenda, bijvoorbeeld over de grote gemaakt, was ook niet een daverend succes. Tot nog toe zien we dat vaak de opkomst nog steeds bij lokale referenda, in heel Nederland overigens, bijzonder laag is. En dat dus een minderheid eigenlijk beslist voor een meerderheid. En dat doet, zoals ik al zei, geen recht aan onze democratie, want juist de uitwisseling van argumenten tot een vergelijk komen, rekeninghouden met minderheden en verschillende belangen afwegen. Dat is democratie zoals de PvdA het graag ziet.

03:52:01

Voorzitter: Met een interruptie van de Heer Sijbolts.

03:52:05

De Heer Sijbolts: Ja, dank u wel, voorzitter. Ik hoorde Bushoff van de Partij van de Arbeid zeggen dat de minderheid beslist voor de meerderheid. En dat dit dan via een lokale referendum geen recht doet aan democratie. Echter is het wel zo dat laatst de Gemeenteraadsverkiezingen nog geen vijftig procent naar de stembus is gegaan. En feitelijk gezien de lokale democratie op basis die gekozen is door een minderheid van het aantal kiesgerechtigden.

03:52:26

Voorzitter: Sijbolts, je bent indiener. Eigenlijk kunt u niet op deze manier interrumpen. Dat is mijn fout, maar kom in ieder geval snel tot een bondige vraag.

03:52:35

De Heer Sijbolts: Dus, ik snap uw redenering niet.

03:52:38

De Heer Bushoff: Ja, voorzitter, ik denk dat het dan onze taak is om de juiste opkomst te bevorderen bij lokale verkiezingen. Maar als je alle onderzoeken erbij pakt, zie je dat referenda gelijktijdig organiseren met lokale verkiezingen de opkomst tijdens de lokale verkiezingen niet verhoogd. En daarnaast, zoals ik al zei, denk ik dus om de mening van inwoners te peilen zijn er betere manieren dan lokale heeft referenda organiseren. En daar kom ik nu op, want bovendien en punt drie dus: de mening van inwoners ophalen kan net zo

goed en veel minder kostbaar via een peiling of via enquêtes of nog beter: de wijken en buurten intrekken van deur tot deur gaan en met inwoners in gesprek gaan. Zo kun je heel goed in beeld krijgen van wat er leeft en wat de mening is van inwoners over zaken die hen aangaan. Dan kun je dat samen met andere afwegingen, die er vaak aan te pas komen bij besluitvorming, meewegen. Het doel moet namelijk niet zijn om zoveel mogelijk weg te halen bij een overheid en alleen over te laten aan inwoners, of alles behalve de overheid. Juist een sterke overheid die haar rol pakt is op tal van vlakken, zoals de zorg, zoals wonen en werken, cruciaal. Niet de markt, maar mensen en overheid die samen optrekken. Dat is wat de PvdA betreft het middel om inwoners echte zeggenschap te geven. En daarbij, besluit ik mijn betoog.

03:53:51

Voorzitter: Dank u wel. Wie mag ik dan nog het woord geven? Christenunie, de Heer Rebergen.

03:53:57

De Heer Rebergen: Ja, dank u wel voorzitter. Ik had een heel verhaal getypt. Maar dat is eigenlijk hetzelfde verhaal als wat de Heer Bushoff net houdt. Dus het heeft niet zo heel veel zin om dat dan nog een keer te gaan houden. Ook de manieren van ophalen van meningen, denk ik wel dat er niet alleen betere methodes zijn maar als kleine toevoeging: dat het ook een plicht van ons is om dat te doen als volksvertegenwoordigers.

03:54:26

Voorzitter: Dank u wel de Heer Rebergen, dan gaan we naar GroenLinks. De Heer Sietsma.

03:54:30

De Heer Sietsma: Ja dank u wel, voorzitter. Ook dank aan de indieners. Dank voor het aanzwengelen van deze discussie. Ik schreef zelf voor de website van GroenLinks, een stuk met de titel: 'Even stemmen: referendum ben je voor of tegen?' De conclusie van dat stuk is het goede gesprek. Daar gaat het om, ook bij referenda. Het is best een aardig stuk, al zeg ik het zelf, dus ik kan het aanbevelen. Mijn ervaring met referenda. Ik weet dat de Heer Brandenbarg het heeft gelezen. Mijn ervaring met referenda is heel divers, maar mijn mening over referenda is vooral getekend door de burgerraadplegingen in Haren over de herindeling. Ik heb destijds zelf mijn fractie geprest om daarmee in te stemmen, omdat ik geloof in de stem van de burger en mede daardoor kreeg het voorstel een meerderheid. De paar bijeenkomsten die in dat kader werden georganiseerd, werden vervolgens door enkele politieke partijen, ik ga geen namen noemen, geboycot. En stonden wel bij de deur te flyeren, ze weigerden in gesprek te gaan met inwoners. Ze vroegen alleen: bent u ook tegen de herindeling? Teken dan hier de petitie. U kunt op dit moment natuurlijk voor het woord herindeling, ook een andere woord invullen dat de gemoederen bezighoudt. Uiteindelijk zaten we met een uitslag, waarvan letterlijk alle politieke partijen na afloop moesten concluderen dat ze niet wisten hoe dit uit te leggen. Waren mensen tegen omdat ze zich onvoldoende geïnformeerd voelde? Waren ze tegen uit afkeer?

03:55:58

De Heer Sietsma: Was dat onderbouwd? Wilde ze wel een fusie, maar met een andere gemeente? Mijn fractie wil heel graag verkennen in deze raad hoe wij de democratie en zeggenschap van inwoners kunnen versterken. De PvdA, die gaf daar een aantal

aansprekende voorbeelden van. En we sluiten zeker niet uit, in tegenstelling tot de PvdA, dat een referendum dan een sluitstuk kan zijn van een lang proces van informeren, afwegen en uitwisselen. De mogelijkheden voor andere instrumenten zijn nog lang niet uitgeput. Ook buurtreferenda zijn voor ons een aantrekkelijk idee. En ook in deze raad zouden wij graag in alle rust, zonder druk van actualiteit het gesprek, over de verwachtingen die wij zelf hebben, bij een referendum uitwisselen. Welke plek zou een referendum moeten hebben in het geheel aan instrumenten dat we hebben. Welke onderwerpen zijn meer of minder geschikt? Dit voorstel richt zich uitsluitend op een instrument met volstrekt onvoldoende waarborgen voor het organiseren van dat goede gesprek.

03:56:52

Voorzitter: Dank u wel Heer Sietsma. Mevrouw Jacobs, VVD.

03:57:03

Mevrouw Jacobs: Dank u wel, voorzitter. Ik weet niet of het bij wijze van uitzondering is, maar ik zal in ieder geval aansluiten bij mijn vriend ter linkerkant van het politieke spectrum: van de Partij van de Arbeid en GroenLinks, in deze. Met name ook het betoog van de Partij van de Arbeid over dat wij waarde hechten aan de representatieve democratie en dat we ook vinden dat daar verminderd plaats zou moeten zijn voor een referendum. Maar ook vooral de belangrijkste kanttekening is dat het niet meevalt om een complexe problematiek terug te brengen in een vraag. En daar kom ik ook direct bij het betoog van de partij van GroenLinks en dat we hebben gezien wat een referendum teweeg kan brengen. Dat zit hem ook vooral in dat je heel vaak niet vooraf afspreekt wat je met de uitslag doet. Je ziet dat een uitslag heel erg verschillend kan geïnterpreteerd worden door de politieke partij en de waarde die ze eraan hechten. Maar vooral de burger weet vooraf ook niet wat als het de meerderheid oplevert voor of ja of nee, wat ermee gedaan wordt. En wat dat betreft moeten we voorkomen dat het dan ook tot een schijnvertoning leidt. Dus dat is ook één van de redenen waarom wij geen voorstander van een referendum zijn. Daarnaast vinden wij dat het populisme in de hand werkt en het weer een instrument is waarbij het cynisme in politiek kan groeien. Daar zijn we ook geen voorstander van. Wij kunnen ons wel voorstellen dat een referendum daar waar het gebracht kan worden door tot een praktische vraag met weinig politieke consequenties, dat dat dan wel een toegevoegde waarde kan hebben. En ik kan me nog herinneren dat we vijftig jaar geleden in Groningen hebben gestemd voor het autovrij maken van het Noorderplantsoen. Het zal u niet verbazen, maar ik was niet voor het autovrij maken van het Noorderplantsoen. Maar dat is niet een heel erg politiek heikel punt. Dat is inderdaad een praktische oplossing. Daar zitten niet heel veel financiële consequenties aan. Wij kunnen ons voorstellen dat in dat soort situaties een referendum wel van toegevoegde waarde zou kunnen zijn, maar daar voorziet de referendumverordening niet in, in een dergelijke afbakening. En daarnaast vragen we ons ook af of we in dit korte tijdspanne zo'n belangrijk besluit moeten nemen. Tot zover.

03:59:09

Voorzitter: Dank u wel Mevrouw Jacobs. Dan nog iets van D66, Mevrouw Paulusma.

03:59:14

Mevrouw Paulusma: Ja, dank u wel voorzitter. Voorzitter, dank allereerst naar de opstellers van het initiatiefvoorstel. Goed dat hiermee een extra mogelijkheid tot betrokkenheid van inwoners ontstaat. D66 kan zich ook vinden in het aangepaste voorstel naar aanleiding van

het preadvies van het college en kunnen dan ook voor stemmen meegaan. We zijn daar blij mee, zeg maar. Maar voorzitter, wel met een hele grote kanttekening: want het enige wat we hiermee vooralsnog zouden kunnen borgen, is het gebruiken van een instrument. Want, voorzitter, en daar refereerde mijn buurman ook al aan, het echte werk vindt plaats in buurten en wijken. Waar we in gesprek moeten gaan, mensen moeten informeren en niet alleen door ons, politici, met hun eigen boodschap en hun eigenbelang, maar ook door onafhankelijke experts. Zodat mensen weloverwogen, zonder de druk van het politieke proces of verkiezingen een keuze kunnen maken waar.

04:00:00

Mevrouw Blauw: Referendum om vraagt. En, voorzitter, niet als een quick win, omdat we er zelf niet uit kunnen komen in dit huis. Maar omdat referenda kunnen versterken wat we hier doen. Dank u wel.

04:00:08

Voorzitter: Dank u wel, dan ga ik. Jij bent indienende partij Mevrouw Blauw dus u komt na. Dat straks de Heer Brandenburg als eerste het woord gevoerd heeft.

04:00:19

Voorzitter: Nog daar naartoe, ik ga eerst even kijken. Een eventuele toevoeging vanuit het college. Burgemeester Schuiling, heeft u nog behoefte?

04:00:29

Burgemeester Schuiling: Ik ben ook niet aan het woord geweest.

04:00:32

Voorzitter: Ah, de heer Van Zoelen, natuurlijk. [gelach]

04:00:38

Burgemeester Schuiling: Mag ik het woord?

04:00:40

Voorzitter: Gaat uw gang.

04:00:42

De Heer Van Zoelen: Oke, dank voorzitter. En ook dank voor de indienende partijen voor het werk om tot dit initiatiefvoorstel of verordening te komen. En de Partij voor de Dieren is van mening dat het democratisch gehalte van de besluitvorming in Nederland dringend aan versterking toe is. De kloof tussen burger en politiek is groot en het vertrouwen in de politiek is vaak laag. De Partij voor de Dieren wil dat alle vormen van directe democratie, zoals referenda, een prominentere plaats krijgen. Het referendum moet daarbij een plaats krijgen bij belangrijke besluiten, waarbij de nadruk ligt dat burgers dit referendum kunnen aanvragen. Referenda over actuele onderwerpen zouden tegelijkertijd met verkiezingen kunnen plaatsvinden, zodat de kosten van referenda laag gehouden kunnen worden. Wij vinden dat daar de mogelijkheden toe onderzocht moeten worden, zodanig dat ook elektronische inzameling via handtekeningen mogelijk moet zijn via een website van de overheid of via de gemeente. Wij vinden het van belang dat het opstellen van een verordening grondig gebeurd, en niet overhaast, bijvoorbeeld door een actueel onderwerp die nu speelt plotseling te willen aan gaan bieden via een referendum. En bij het concept wat we nu aangeboden hebben gekregen willen dat de passage over de kwetsbare groepen,

zoals die vermeld stond in dat artikel twee twee b, zoals deze ook in de voorgaande verordening was opgenomen, niet zomaar wordt geschrapt. En wij hebben de indieners destijds ook verzocht deze passage op te nemen en deze is nu zonder terugkoppeling of overleg naar ons toe verwijderd, vanwege het preadvies van het college. Dit lijkt ons een wat overhaast besluit. Wij willen dat dit betreffende lid sowieso herzien wordt met de juiste omschrijving van termen en zoals de collegebrief zegt, ook betere omschrijving bij de overige artikelen. En de Partij voor de Dieren vindt het namelijk niet wenselijk dat kwetsbare, ook wel gemarginaliseerde groepen nadeel kunnen ondervinden over een door een populisme gedomineerd onderwerp dat hun aangaat. De raad moet in deze gevallen kunnen terugvallen op een artikel dat is opgenomen en omschreven in de verordening. Het college schrijft dat over de definiëring discussie kan ontstaan en deze uitleg begrijpen we wel. Maar deze discussie kan met de juiste term omschrijving vooraf gevoerd worden alvorens we deze verordening in stemming brengen. En wij delen daarom de mening van het college dat de raad niet overhaast besluit tot het vaststellen van deze verordening. Wij willen het college vragen met een stappenplan te komen met daarin informerende en meningsvormende sessies alvorens we hier, in de raad, een besluit over gaan nemen. Dat was hem.

04:03:18

Voorzitter: Dank u wel Heer van Zoelen. Ga ik toch naar de Burgemeester.

04:03:27

Burgemeester Schuiling: Ik kan vrij kort zijn. Het college heeft er ere in gesteld om het initiatief van een preadvies te mogen voorzien. Waar kennelijk zo'n overtuigende werking van is uitgegaan, dat veruit de meeste tips zijn overgenomen. Daarmee ligt het verder geheel in handen van de raad om dit verder te brengen. Tot zover mijn rol in deze.

04:03:56

Voorzitter: Hartelijk dank voor het rol pakken hier. Ik ga naar de SP, de Heer Brandenburg.

04:04:02

De Heer Brandenburg: Ja dank voorzitter. Ik zal mijn reactie ook zo veel mogelijk namens andere indienende partijen doen, maar mochten die nog wat aanvullen, dan horen we dat wel. Eerste alle dank voor alle partijen voor een reactie op onze initiatie voorstellen. Dank voor de complimenten voor het werk. Doen we graag. Democratie is voor ons van groot belang en natuurlijk ook dank aan de mede indieners, wat toch wel vrijwel bijna de gehele oppositie was en dat was ook een mooie samenwerking. Dat mag hier ook wel eens gezegd worden. Dan zal ik proberen een beetje globale, op alle ingekomen dingen te reageren. Één van de dingen die ik hoor is: koester nou de representatieve democratie en in essentie zijn de indienende partijen dat wel eens met die opmerking. De representatieve democratie is een legitiem en goed systeem, wat we hier gebruiken. Daarbij hebben wij ook de plicht en de taken als volksvertegenwoordigers om de straat op te gaan om mensen te spreken om de zorgen, de initiatieven, meningen van onze inwoners hier in dit huis politiek te vertalen. Maar tegelijkertijd moeten we wel ook constateren dat deze gemeenteraad gekozen is door een minderheid van de kiesgerechtigden in Groningen en dat dat aandeel dalende is. Als je moet dat moet constateren en je kijkt naar wie er wel en niet bij verkiezingen komen opdagen, dan is die representatieve democratie die wij hier zijn, sowieso al niet rekeninghoudend met alle minderheden, omdat er heel veel groepen in deze samenleving

zijn die niet gaan stemmen. En dan is het ook wat ons betreft zo dat soms inwoners meer nodig hebben om de macht te controleren. Ja, dan moeten inwoners aan de handrem kunnen trekken als hun mening niet correspondeert met die van hun volksvertegenwoordigers. Een referendum biedt die mogelijkheid wat ons betreft.

04:05:57

Voorzitter: Je hebt twee interrupties. Ik begin bij de Heer Sietsma en dan gaan we naar de Heer Bushoff.

04:06:04

De Heer Sietsma: Ja, voorzitter. Ik deel de zorg van de Heer Brandenburg heel erg dat de opkomst bij verkiezingen voor de gemeenteraad zo laag is. Maar mijn vraag is: de opkomst bij referenda is doorgaans ook heel laag. Is dat dan een oplossing en heb je garantie dat daar dan die andere groepen zich wel laten horen?

04:06:21

Voorzitter: De Heer Brandenburg.

04:06:23

De Heer Brandenburg: Ja, er zei hier ooit een wethouder vaak: garanties krijg je op koelkasten, dus dat wil ik wel in die zin herhalen. Nee, die garantie kan ik de indieners niet geven. Maar wat wel blijkt uit verschillende onderzoeken en ook de commissie, die bijvoorbeeld het rijk adviseert over referenda. Die zegt dat een referendum meer groepen inwoners bij de besluitvorming betreft en het aantoonbaar draagvlak voor politieke beslissingen en voor een grote legitimiteit van en meer vertrouwen in de democratie zorgt. Dus wat ons betreft: nee, dat zal ook geen honderd procent opkomst zijn. Maar ik denk als wij met elkaar ons best doen om het om de thema's te laten gaan die voor mensen van.. Of mensen kunnen het zelf trouwens in ons voorstel afdwingen. Daarmee bouw je ook al een garantie en dat het gaat om thema's die voor mensen van belang zijn. En mijn overtuiging is dat dan de opkomst kan vergroten.

04:07:15

De Heer Van Zoelen: We gaan naar De Heer Bushoff. Nee, is niet meer nodig. Dan gaan we naar Mevrouw Paulusma, die zag ik ook.

04:07:20

Mevrouw Paulusma: Ja, dank u wel, voorzitter. Ik deel wat u net zegt: je hebt meerdere instrumenten nodig om ervoor te zorgen dat mensen betrokken zijn, maar een proef ik daar dan ook een beetje in dat u eigenlijk ook heel enthousiast bent over één van de volgende onderwerpen op de lange termijn agenda: namelijk de democratische experimenten. Dat we dan met elkaar kunnen concluderen dat zo veel mogelijk instrumenten om de democratie levendig te houden dat we de SP ook net zo enthousiast hebben?

04:07:45

De Heer Brandenburg: En wij zijn enthousiast over alle voorstellen die leiden tot meer betrokkenheid van de inwoners. Dus we zullen zeker ook die democratische experimenten positief kritisch benaderen, zoals wij met alle voorstellen in deze raad doen. Maar wat ik daarbij wel wil opmerken, is dat een referendum aantoonbaar werkt en al die experimenten moeten dat nog maar uitwijzen. Dan vind ik: we moeten die democratische gereedschapskist

van onze inwoners zo groot mogelijk maken. Wat daarbij nodig is moeten we naar kijken, maar daar hoort wat ons betreft ook een referendum in.

04:08:18

Voorzitter: Mevrouw Paulusma.

04:08:18

Mevrouw Paulusma: Ja, een korte vraag. U zegt: een referendum is bewezen werkt dat, maar daar zit heel veel voorwerk in. Geldt dat dan ook voor die andere experimenten? Als daar veel voorwerk inzit dat het dan ook zou kunnen werken?

04:08:29

De Heer Brandenburg: Absoluut.

04:08:30

Voorzitter: Dan zeg ik nog, de Heer Bushoff weer.

04:08:33

De Heer Bushoff: Ja, toch nog een vraag voorzitter. Want ik ben wel benieuwd naar de bespiegeling dan van de indieners, van de Heer Brandenburg in dit geval. Op het feit dat als je een referendum houdt en het opkomst percentage is heel laag, zelfs onder de vijftig procent, dat je dan dus ziet dat een minderheid beslist voor een meerderheid. Dat is één en het tweede is dan zegt u: de gemeenteraad is ook gekozen door een minderheid. Maar wat we zien is dat we dan nog minder mensen kiezen voor een thema dan wanneer je bij gemeenteraadsverkiezingen gewoon mensen laat kiezen. Het was één en het tweede is dus: wat bizar is, is dat je bij referenda sowieso al lagere opkomstpercentages hebt, maar ook als ze combineert met gemeenteraadsverkiezingen gaat dat het opkomstpercentage niet verhogen. Dus ik blijf bij het feit dat bij referenda over het algemeen, lokale referenda, een minderheid op komt dagen en dus een minderheid beslist voor een meerderheid. En dat je dus niet de uitwisseling van argumenten op dat moment hebt, zoekt naar vergelijkt, zoekt naar waar je dus elkaar kan vinden en zoekt dus naar het compromissen waarin een meerderheid zich zou kunnen vinden. Hoe kijkt u daartegen aan?

04:09:36

De Heer Brandenburg: Ja, kijk op het moment dat er een referendum is rondom het thema hebben wij als politieke partijen ook een taak om dat goede gesprek. En dan kom ik ook een beetje op de vraag van GroenLinks, om dat goede gesprekken in de samenleving te voeren met mensen. En ja, dan wordt er hier ook wel eens gezegd dat neemt u ook een beetje aan, dat levert dan misschien populisme op. Maar laat nou net de paar thema's waar de afgelopen tijd veel discussie in het land over is geweest waar mensen helemaal niks van wisten: Oekraïne de wet over de sleepwet door referenda onder de aandacht zijn gekomen. Dus een referendum kan ook een draagvlak verhogend effect met zich meebrengen. Ja, en dat een minderheid beslist voor de meerderheid. Ik wil niet heel vervelend doen, maar als hier een het stemverhouding is van drieëntwintig tweeëntwintig dan beslist nog geen kwart voor de meerderheid, dus die vlieger gaat wat dat betreft niet op, wat mij betreft.

04:10:36

De Heer Van Zoelen: Zo snel was ik nog niet aan het tellen, maar de heer Bushoff.

04:10:41

De Heer Bushoff: Ja, in dat laatste geval natuurlijk, voorzitter. Is het zo dat meerdere partijen, dus die verschillende achterban representeren, dat die samen zoeken naar een meerderheid, want er is geen één partij die drieëntwintig zetels in de raad heeft. Dus dan krijg je juist wel dat gezocht wordt naar gezamenlijk draagvlak voor een besluit, iets wat juist ontbreekt bij een referendum.

04:10:59

De Heer Bushoff: Een tweede u noemde net het voorbeeld van het Oekraïne referendum. Vond u dat er goed referendum? Mensen, ik denk dat vrijwel niemand wist waar het exact over ging. Ik denk dat zelfs in deze zaal vrijwel niemand dat hele associatieverdrag had gelezen en wist waar het precies om ging.

04:11:13

De Heer Bushoff: En dan zie je dus dat mensen stemmen over hele complexe onderwerpen, waar ze dus niet weten waar het over gaat. En de uitkomst kun je dan moeilijk toch meenemen in je besluitvorming.

04:11:22

Voorzitter: Ik heb geen vraag gehoord, maar de Heer Brandenburg wilt u daar nog op reageren?

04:11:27

Voorzitter: Anders ga ik naar de Heer Rebergen, die heeft ook een interruptie. De Heer Rebergen.

04:11:32

De Heer Rebergen: Ja, dank u wel, voorzitter. Ja, ik hoorde de Heer Brandenburg net zeggen van: door een referendum kunnen inwoners beter betrokken worden. Juist daarmee zou het gesprek aan kunnen gaan. Maar zou juist bij democratische experimenten die we straks gaan of later nog gaan bespreken, zou niet juist daar mogelijkheden zijn om daadwerkelijk ook dat gesprek aan te gaan in plaats van bij een referendum daar gestemd moet worden?

04:11:55

Voorzitter: Brandenburg.

04:11:57

De Heer Brandenburg: Ja, voorzitter, kijk dat gesprek aangaan en wat er vervolgens mee gebeurt. U kent mijn partij en dan spreek ik even als SP'er ook als een partij die geregeld de buurt in gaat, die geregeld veel buurtonderzoeken doet. Die geregeld duizend handtekeningen onder petitie krijgt, die geregeld hier mensen laten inspreken. Dus ik ben het met u allen eens dat wij die plicht als volksvertegenwoordigers hebben om dat goed te doen en om dat gesprek te voeren. Maar als u dat allemaal ook morgen gaat doen, dan ben ik een blij man hoor. Maar ik zie u niet allemaal op straat en ik heb u rondom Diftar nergens in de buurt gezien, een heikel punt waar waar toch ook deze verordening ooit een beetje uit is voortgekomen. Ja, als u met z'n allen hier zegt: dat gesprek is zo belangrijk. Ja, absoluut ben ik met u eens. Gaat u volgende week met mij mee?

04:12:45

Voorzitter: De Heer Bushoff.

04:12:46

De Heer Bushoff: Ja, voorzitter, kijk u noemt net gewoon het beestje bij de naam. Namelijk deze verordening is ooit een beetje voortgekomen uit wel of geen Diftar. Maar weten we niet al door een peiling wat de mening van de stad is over Diftar? Wat is dan de toegevoegde waarde van een referendum daarover? Als je via een peiling een veel minder kostbaar middel, de mening van de mensen al weet en hoe zij daarover denken.

04:13:06

De Heer Brandenburg: Dat u wellicht luistert naar een referendum.

04:13:11

Voorzitter: De Heer Bushoff.

04:13:11

De Heer Bushoff: Nou heel vaak zie je dus dat opkomstpercentages voor de kiesdrempel bij een referendum niet wordt gehaald. En wat heb je dan aan die uitslag, als die eigenlijk niet geldig is, terwijl je eigenlijk met de peilingen al weet hoe de meerderheid erover denkt.

04:13:22

De Heer Brandenburg: Ja, in mijn ogen is een referendum een zwaarder wegend instrument dan een peiling. Ja, over die opkomstdrempels en of dat goede gesprek wordt gevoerd in de stad. Nogmaals, daar zijn wij als partij, als er een referendum is afgedwongen door mensen in de stad zelf bij, om die opkomst te verhogen, om dat gesprek te voeren, om mensen te informeren om mensen te laten zien wat onze keuze daarin zou zijn. Dat is onze taak. U was zo van de representatieve democratie. Ja, dan moeten we dat ook serieus nemen. Ook als er referenda worden afgedwongen. Dan nog even over de rust, de druk. Het moet niet onder druk van van de actualiteiten hier worden besproken. Ja, voorzitter, wij hebben deze referendumverordening opengesteld in februari. Vervolgens hebben we die in april voorzien gekregen van een preadvies. Dat is inmiddels en ik, ik ben niet zo goed en hoofdrekener, maar dat is een maand of zes geleden bijna. Als u meer dan zes maanden de tijd nodig heeft met elkaar om na te denken of een referendum wel of niet een zinnig middel is in de democratische gereedschapskist van onze inwoners. Dan vind ik dat u daar vrij lang voor nodig heeft als politieke partijen. En daaraan toevoegende: als u vindt dat er dingen aangepast hadden moeten worden. U heeft allemaal mijn e-mailadres, u heeft allemaal mijn telefoonnummer. Ik heb ook overigens gezegd: wij zijn bereid om met iedereen na te denken over hoe we dit beter kunnen maken, zodat het wel aangenomen kan worden. Kom ons nu niet aan met we hebben daar te weinig tijd voor gehad en het was onder druk van de actualiteit. Want laat ik daar ook nog maar opzetten, door vakkundige planning, hoeft u zich helemaal niet meer druk te maken dat er nog een referendum over Diftar georganiseerd kan worden, want dat kan niet meer.

04:15:10

Voorzitter: Ik ga hier naar de Heer Sietsma, daarna naar de Heer van Toef.

04:15:14

De Heer Sietsma: Ja, ik vind het een beetje jammer dat de heer Brandenburg nou wat zuur gaat doen. Maar voorzitter, het klopt dat de reactie van het college die er in april was.

04:15:29

Voorzitter: Zouden de publieke tribunes zich willen onthouden van commentaar.

04:15:35

De Heer Sietsma: Maar de heer Brandenburg weet net zo goed als ik dat de raad amper vergadert heeft en dat wij daar allerlei trucs voor moesten uithalen om nog besluiten te nemen tot aan het zomerreces. Dus de omstandigheden om dat gesprek te voeren die waren er gewoon niet. Dat weet de Heer Brangenberg ook wel.

04:15:56

De Heer Brandenburg: Ja, voorzitter, wat een flauwekul! U heeft allemaal mijn telefoonnummer. We hebben allemaal een ge-e-maild, we hebben allemaal teleconferenced, we hebben allemaal Zoom, Teams, noem ze maar op, op onze laptops geïnstalleerd. U heeft alle mogelijkheid gehad om met elkaar met mij met de indienende partijen dat gesprek te voeren. Als u echt zes maanden niks heeft kunnen doen wat aan de democratie raakt, dan heeft uw partij echt een heel groot probleem, en dat is niet mijn probleem.

04:16:23

Voorzitter: Schakelen we even over naar star lead, de Heer van Zoelen.

04:16:28

De Heer Van Zoelen: Ja, de reactie van de Heer Brandenburg verbaast mij toch wel een klein beetje. Ik bedoel: wij hebben meegedacht met het initiatiefvoorstel met de referendum, daar hebben we naar gekeken. Ik heb feedback gegeven, er is een preadvies gekomen en daarop zijn wijzigingen doorgevoerd en daarover is geen overleg geweest. En wij denken dat het toch belangrijk is om goed na te denken van hoe je met z'n allen toch wat meerdere sessies inplant om dat voor elkaar te krijgen. Dus ik verbaas mij dus over de reactie van de Heer Brandenburg. Want als de SP ook overal langs de huizen gaat, zou hij ook even langs onze fractie kunnen gaan.

04:17:06

De Heer Brandenburg: Ja, dat klopt, voorzitter. Dat hadden wij kunnen doen. We hebben in eerste instantie inderdaad naar aanleiding van uw commentaar nog een artikel toegevoegd. U trok zich destijds toch terug als indienende partij. Vervolgens kwam het preadvies. Toen heb ik met de indienende partijen overlegd over hoe we met dat preadvies omgaan, daar heb ik u inderdaad niet bij betrokken. U was er immers niet één van de indienende partijen, maar ik wil er ook wel inhoudelijk op reageren, want ik deel de mening van het college dat de mening van de raad om af te kunnen zien van een referendum, omdat een thema niet welgevallig is of voor kwetsbare groepen vervelend zou zijn. Dat dat geborgd is in de stelling dat de raad nog het uiteindelijke besluit heeft. Dus wat ons betreft was ook die extra bepaling overbodig, zeker omdat die verwarring oproept. Maar ik ben best bereid om met u en andere te kijken of we hem toch weer op een betere manier kunnen toevoegen. Want ik zou niet weten waarom niet.

04:18:08

Voorzitter: We gaan naar Mevrouw Paulusma.

04:18:10

Mevrouw Paulusma: Ja, dank u wel voorzitter. Ik wil nog één ding checken met meneer Brandenburg. Want ik hoorde u zeggen of eigenlijk een beetje verwijtend ons toespreken over quick win en het politieke proces. Voel ik me natuurlijk ook altijd aangesproken. Mijn

opmerking over quick wins en dat politieke proces was: als wij er hier niet uitkomen, en we gaan rollebollend over straat. Dat we dan nog even voor de bühne, burgers vragen om onze rommel op te lossen. Dat zou wat onze fractie betreft nou ja, daar kan ik allerlei woorden voor verzinnen, maar dat lijkt mij niet de bedoeling. En ik ga daar eigenlijk vanuit u dat met ons eens bent.

04:18:40

Voorzitter: De Heer Brandenburg.

04:18:42

De Heer Brandenburg: Nee, vanzelfsprekend. En wat ons betreft geeft dit referendum ook niet per se de raad de mogelijkheid. Ik bedoel die bepaling staat er wel in: de raad zou ook een referendum kunnen uit schrijven op basis van deze verordening. Maar geeft het vooral inwoners een extra mogelijkheid om een referendum mogelijk te maken. Ongeacht of de raad dat wil of niet, dan moet je twee procent van de kiesdrempel voor een inleidend verzoek hebben, vier procent voor een definitief verzoek. En dan kun je als inwoner van de stad, mits je je organiseert, mits je medestanders vindt, mits je vier procent van de kiesdrempel uiteindelijk achter je krijgt een referendum mogelijk maken. En dat maakt het een krachtiger middel dan een peiling die wij uitschrijven of een gesprek wat wij als politici voeren aan de deuren, omdat het iets van mensen in onze stad is en niet van ons rollebollende politici die er niet uitkomen. Dus dat ben ik zeker met u eens. Dan zal ik even kijken of ik nog echt vragen heb laten liggen. Ja, volgens mij niet, maar goed, als dat wel zo is, dan hoor ik het nog wel. Ik weet niet of mijn mede indieners nog wat willen aanvullen. Maar laat ik afsluiten..

04:20:00

Voorzitter: U hebt in ieder geval nog een vraag van Mevrouw Jacobs voordat u afsluit.

04:20:02

Mevrouw Jacobs: Ja, het kan zijn dat u het antwoord hebt gegeven, maar dan heb ik het gemist. Wij hadden als één van de grote bezwaren tegen een referendum dat soms complexe, politieke problematiek moeilijk terug te brengen is tot een simpele vraag. U zegt dat het niet gaat gebeuren, maar bent u voor of tegen een Diftar? Dat zou natuurlijk een vraag kunnen zijn waar een wereld van informatie achter zit. Die al dan niet wel gegeven wordt en dat is één van onze dilemma's ook, zoals wij naar een referendum kijken. Zou je daar op willen reageren?

04:20:34

De Heer Brandenburg: Ja, zeker. Ik deel die analyse. Het is moeilijk om politieke besluitvormingen plat slaan tot: bent u voor of tegen? En toch is dat ook precies wat we van onze representatieve vertegenwoordigers hier in deze zaal vragen. Wij moeten straks ook bepalen of we voor of tegen Diftar zijn op basis van allerlei informatie. En dan kom ik terug bij mijn punt dat wanneer er zo'n vraag voorlegt, omdat inwoners die mogelijkerwijs mogelijk maken, dat wij ook maar ons best moeten doen, met elkaar om zo goed mogelijk te informeren. De verordening voorziet daar overigens ook in, dat ook de gemeenten de mogelijkheid en een budget beschikbaar stelt voor mensen, voor organisaties om die informatievoorziening zo goed en neutraal mogelijk te doen. Dus wat mij betreft: ja, natuurlijk is het moeilijk een politieke keuze maken. Maar dat is voor ons net zo moeilijk als

voor de gemiddelde persoon in de stad, en daarbij ben ik, in de gemeente, moet ik zeggen. En daarbij ben ik ervan overtuigd dat een groot deel van onze inwoners veel beter in staat is om een keuze te maken over complexe politieke problemen dan dat wij misschien soms wel denken. En dan sluit ik daar wel mee af.

04:21:42

Voorzitter: Ja, ik had toch nog ook weer een vraag van de Heer Bushoff. Misschien is het aardig. Of meneer Bushoff wil de vraag aan de Heer Brandenburg stellen. Maar u kunt hem misschien ook aan een andere indenaar stellen. Ik weet niet of dat wat is? Of er nog andere indienaars zijn die nog wat willen vertellen of zeggen? De Heer Sijbolts, Stadspartij.

04:22:00

De Heer Sijbolts: Ja, dank u wel, voorzitter, de Stadspartij die gelooft in die directe democratie en vindt dat onze inwoners niet alleen moeten kunnen meepraten, maar ook moeten kunnen meebeslissen. En dat geldt dus niet alleen bij de gemeenteraadsverkiezingen, maar ook in die vier jaar die daartussen ligt, en juist ook omdat de opkomst bij de gemeenteraadsverkiezingen zeer laag was.

04:22:19

De Heer Sijbolts: Veel grote projecten of prestige plannen staan bijvoorbeeld niet in de verkiezingsprogramma's van veel politieke partijen die uiteindelijk na die verkiezingen een coalitie vormen. En wij vinden een lokaal referendum daarvoor dan ook een juist middel. Het moet juist bijdragen aan het samenbrengen van inwoners en politiek. En referenda kunnen daarnaast ook een positieve bijdrage leveren aan de politieke besluitvorming.

04:22:40

De Heer Sijbolts: Een mening leg je makkelijker naast je neer als politieke partij dan de uitslag van een referendum. Twee leuke weetjes: in 1914 is er een referendum gehouden over de wenselijkheid van elektriciteit in Maassluis. Dus zo oud is het referendum al. En in 2008 en dat ging misschien wel wat ver, maar toch Utrecht koos hun eigen burgervader via een referendum. En dat zijn geen complexe onderwerpen waar inwoners zich onvoldoende in zouden kunnen verdiepen. En er wordt hier door een aantal tegenstanders vandaag een beetje de stelling geponeerd, in ogen van de Stadspartij, dat een lokaal referendum enkel zwart wit zou zijn. En met een simpel ja of nee te beantwoorden is, zonder toelichting of onderbouwing, en dat is eigenlijk onjuist. De Heer Brandenburg heeft dan ook gelijk wanneer hij zegt dat wij als gemeenteraad vaak niet anders doen dan ja of nee zeggen. Daar zitten soms nog wel eens verschillen in tussen, met name binnen de coalitie, maar ook in de oppositie. Waarbij het verschil ja/ nee in de oppositie vaak groter is dan in een coalitie. Dat is overigens geen verwijt maar een feitelijke constatering.

04:23:47

De Heer Sijbolts: Maar daarbij lijkt het er nu wel op dat een bestaand middel dat door de herindeling niet meer actueel is. Door een aantal partijen wordt aangegeven om dit middel af te schaffen, en dat doet de Stadspartij pijn. De oproep van D66 om vooral ook in wijken en dorpen uit te blijven leggen wat je wilt doen, dat is een goede. De Stadspartij denkt dan ook op microniveau aan *WIJ-stem Dagen* zoals we die kennen in de *Wijert*. Daarover zullen we het uiteraard verder hebben bij de evaluatie met de experimenten een gebiedsgericht werken, want via een WIJ-stem dag kun je een lokaal referendum nog lokaler

houden. En dan zou het bij wijze van spreken alleen al over een verkeersdrempel kunnen gaan. Ja, dat de Partij van de Arbeid liever meningen gaat ophalen bij mensen van de deur, verbaasd ons niet zoveel eigenlijk. Waarschijnlijk geven ze er dan ook nog een roos bij cadeau. Maar, voorzitter, wij voorzien dat dat dan blijft bij de bekende uitspraak: ze hieven het glas, deden een plas en alles bleef, zoals het was. Tot slot dan ook danken aan de SP, omdat ze het voortouw hebben genomen om dit initiatiefvoorstel voor te bereiden. En ook dank aan het CDA en D66, van de landelijke lijn. Dank u wel.

04:24:53

Voorzitter: De Heer Bushoff heeft nog een vraag.

04:24:55

De Heer Bushoff: Ja voorzitter, ik kom met heel veel plezier ook langs bij de Heer Sijbolts natuurlijk om een roos te brengen en zijn mening weet ik dan waarschijnlijk al over een aantal onderwerpen. Maar dan nog ga ik graag met hem in gesprek en dan doen wij als Partij van de Arbeid inderdaad heel graag in alle buurten en wijken van Groningen. Om op die manier inderdaad de mening van inwoners op te halen. En mijn vraag is dan voorzitter. Het is ook een beetje in het verlengde. Daarom wou ik hem net aan de heer Brandenburg stellen. Die zei van: "Ja, het referendum is een zwaarder middel dan bijvoorbeeld een peiling of bijvoorbeeld via langs de deuren gaan en dan een mening ophalen van mensen." Maar wat nou, wat heel vaak het geval is bij lokale referenda. Als de opkomst lager is dan de kiesdrempel en de uitslag niet geldig is. Is het dan nog steeds een zwaarder middel dan bijvoorbeeld een peiling of dan langs de deuren gaan en ophalen wat de mening van inwoners is?

04:25:38

De Heer Brandenburg: Dus dat vind ik wel grappig dat u nu uitgerekend mij die vraag stelt. Want we weten natuurlijk allemaal dat het referendum over het Groninger Forum was de opkomst te laag, het referendum ongeldig verklaard en onder andere Partij van de Arbeid gebruikte die uitslag om het Groninger Forum te bouwen. Toen was de opkomst bij gemeenteraadsverkiezingen misschien nog wel iets hoger, maar we hebben wel gezien dat die de laatste verkiezingen volgens mij nog onder de vijfenveertig procent uitkwam. Dus dan herhaal ik wat ik eigenlijk bij u in interruptie wilde vragen: wij zijn nu eigenlijk ook geen afspiegeling van de samenleving, want we zijn niet door meer dan de helft van onze inwoners gekozen. Dus misschien zou dat juist een reden moeten zijn om juist voor een referendum te bepleiten in plaats van ertegen te zijn.

04:26:26

Voorzitter: De Heer Bushoff.

04:26:29

De Heer Bushoff: Een vervolgvraag dan. Zou dan niet de conclusie moeten zijn: we moeten er alles aan doen om de opkomst bij gemeenteraadsverkiezingen te verhogen? In plaats van een referendum invoeren wat de opkomst bij gemeenteraadsverkiezingen en bij referenda zelf niet zal verhogen.

04:26:41

De Heer Brandenburg: Ja, dat klopt, alleen dan kom ik weer terug aan het begin van mijn betoog. Waar ik ook wees op grote projecten. Wij noemen ze dan vaak sneller prestige

plannen, luchtfietserij, luchtkastelen die dat niet in verkiezingsprogramma's staan, maar die dan door een coalitie bedacht worden en in de gemeenteraad worden ingebracht, waar inwoners eigenlijk niet hun mening over hebben kunnen geven. Maar dat zijn juist die ideeën die gelanceerd worden waarvan wij vinden die zijn juist uitermate geschikt om nog eens een keer voor besluitvorming. Je zou het ook aan als een advies zwaarwegend advies kunnen zien van je inwoners, wat je niet zomaar naast je neer kan leggen. En ik vind eerlijk gezegd dat: onze democratie kent veel instrumenten maar die schiet ook wel eens te kort. Ja dus, ik hoop dat dat een antwoord is op uw vraag. Wij zien juist dat referendum als een extra middel om onze inwoners meer mee te laten beslissen, ook over plannen die wij hier bedenken, waar ze nooit hun mening over hebben kunnen geven. Althans ze hebben hun mening wel mogen geven, maar ze mogen niet meebeslissen.

04:27:45

Voorzitter: Ook als dat geen antwoord op de vraag is gaan we toch naar de Heer Mellies van 100% Groningen. Ook een indienende partij.

04:27:51

De Heer Mellies: Dank u wel, voorzitter.

04:27:54

De Heer Mellies: Nou, heel veel gras is voor de voeten weggemaaid, maar ik ga toch toch verder.

04:27:59

Voorzitter: Je mag rustig dingen overslaan, hoor.

04:28:01

De Heer Mellies: Ja, nou, het is: alles is een beetje aan elkaar geweven. Dus ik ben een beetje bang dat ik dan alleen maar dingen ga missen. Ja, dank u wel. 100% Groningen zet zich altijd in voor manieren waarop onze inwoners op een directe manier betrokken kunnen worden bij de ontwikkeling van hun eigen leefomgeving, bijvoorbeeld door inloopbijeenkomsten bij lokale plannen. En toch brengt dit vaak een drempel met zich mee. Er wordt gezien als politiek bedrijven, een tijdrovend proces waarbij inwoners zich moeten opwerpen als sprekers waarbij vaak alsnog tekort wordt gedaan aan stemmen van inwoners. En dat is het geval geweest bij de windverkenning. Waar het merendeel toch afwijzend tegenover stond. En ook bij Diftar, het hele hete hangijzer waar het voorstel mee begonnen is.

04:28:40

De Heer Mellies: Dat is ook zo'n onderwerp waar iedereen wel iets van wil vinden, en zeker we zijn hier als volksvertegenwoordigers bijeen om namens degene die ons hebben gekozen het pad te kiezen dat in lijn ligt met de wensen van onze bevolking. Wij als raad horen grofweg een afspiegeling te zijn van de stromingen in onze samenleving, maar dat zijn we niet. Door een dalende opkomst in de verkiezingen is het heel sterk de vraag of we dit nog wel kunnen legitimeren. Voor veel zaken durven we wel te stellen dat we daar als gemeenteraad goed met elkaar uit kunnen komen.

04:29:10

De Heer Mellies: Maar voor bepaalde onderwerpen volstaat het gewoon niet met een kartonnen bordje in een winkelcentrum te gaan staan en vragenlijsten voor te leggen. En daarmee de mening op te vallen. Wij kiezen maar één keer per vier jaar een nieuwe

gemeenteraad. In deze vier jaar is er geen mogelijkheid tot bijsturen en zelfs de eigen achterban kan de besluiten afkeuren, maar toch machteloos toezien. En juist hiervoor is belangrijk om de schade wat in te kunnen perken. Tenminste voor de grootste zaken, ingrijpende zaken zoals bijvoorbeeld Diftar hadden goed onder de aandacht gebracht moeten worden bij onze inwoners. Zodat haar en haar niet in de veronderstelling kunnen zijn dat het dan nog steeds met Diftar per kilo's betreft.

04:29:48

De Heer Mellies: Zodat alle Groningers oprecht hadden kunnen zeggen dat het een gekozen weg is. En natuurlijk schrikken wij ook van de hoge kosten voor een referendum. Natuurlijk zouden we willen kijken naar manieren een goedkoper op te kunnen lossen. Maar zelfs voor vier ton, voor wat naar verwachting een zeldzame verschijning is, kunnen we nog zeggen dat vier ton een peulenschil is. Een referendum is een breed gedragen escalatie van iets dat door een minderheid gekozen gemeenteraad zal overstijgen. Wellicht is het de angst de standpunten van een coalitieakkoord ondermijnd. Het kan er immers voor zorgen dat een gedegen plan ineens bij moet passen voor een afwijkende keuze. Maar we hopen ook dat men inziet dat het overnemen van de uitkomst van een referendum juist laat zien, dat is als stadsbestuur, goed naar de inwoners luistert en ook hun mening ter harte neemt.

04:30:35

De Heer Mellies: Dank u wel.

04:30:36

Voorzitter: Dank u wel, dan gaan we naar de PVV.

04:30:38

Voorzitter: Mevrouw Blauw.

04:30:38

Mevrouw Blauw: Dank, voorzitter. De Pvv is ook één van de indienende partijen. Wij danken de SP voor het nemen van het voortouw. En ja, er is al veel gezegd. Wij sluiten ons daar dan ook volledig bij aan. Nou, het is belangrijk dat we dit instrument hebben voor meer democratische inspraak van de Groningse bevolking. En het is goed dat ze inspraak krijgen over essentiële onderwerpen die hun raken en ook in de portemonnee.

04:31:08

Mevrouw Blauw: En eigenlijk zou ik voorstellen plannen met enorme financiële gevolgen voor de inwoners per definitie aan de inwoners moeten worden voorgelegd. En ook even over de discussie die u net had over de opkomst van referenda. Die kun je natuurlijk ook heel erg gaan promoten. Je kan bijvoorbeeld qua kosten hebben wij ook een praktische oplossing: schrijf bijvoorbeeld ook een aantal referenda uit tijdens de verkiezingen, en dat scheelt veel geld. En als er een referenda is, politieke partijen komen ook vaak een beetje in de compromissen sfeer en als je dan referenda promoot, dat bijvoorbeeld bepaalde thema's: over klimaat of zwarte piet of bepaalde tradities. Misschien dat het dan ook aantrekkelijker is, omdat het dan thema's zijn die direct raken. En dat de bevolking daar meteen op kan reageren. Dank u, voorzitter.

04:32:14

Voorzitter: Dank u wel, mevrouw Blauw. Dan hebben wij, denk ik iedereen gehad die hier aanwezig is, ook digitaal. Dan kijk ik even naar de indienende partijen. Volgens mij is er een

beeld geschetst inmiddels. Zou dit naar de raad kunnen als een voorstel waar we over gaan stemmen zonder dat wij daar nog verder heel inhoudelijk over hoeven te praten? Want volgens mij hebben we aardig van mening kunnen wisselen van Van der Schaaf.

04:32:42

De Heer Van der Schaaf: Ja, volgens mij kan dat voorzitter. Maar ik zou toch wel hier dan, omdat ik het jammer vindt dat een partij als GroenLinks allerlei voorwaarden stelt die ze niet eerder aan mij te kennen heeft gegeven, wel willen kijken of ik de komende week kan gebruiken om te zien met een partij als GroenLinks wat nodig is om hun ook aan boord van zo'n referendumverordening te krijgen. En dan misschien een iets gewijzigde variant nog naar de raad te sturen. Maar dat ligt ook een beetje aan of u de handschoen op durft te pakken.

04:33:08

Voorzitter: Ik kijk natuurlijk even naar de Heer Sietsma.

04:33:11

De Heer Sietsma: Ik neem de handschoen graag op.

04:33:14

Voorzitter: Dat is mooi, dan besluit ik dat we hier in ieder geval meningsvormend tot een voorstel zijn gekomen dat in ieder geval voorgereden kan worden naar de raad. En dank u in ieder geval voor nu, voor dit onderwerp hier. Zometeen is openbaar vaarwater ook in deze zaal. Maar die zou beginnen om kwart over negen. Maar misschien dat ik vijf minuten later begin, vanwege het feit dat de vergadering aan de Radesingel gierend uit de klauwen aan het lopen is. Krijg ik net door. Ja, dat weet ik niet wie daar voorzitter is. Ik ben het in ieder geval niet, ik zit hier.

04:33:46

Voorzitter: En wij zijn mooi op tijd klaar.

04:33:47

Voorzitter: Fijne avond in ieder geval.

04:33:49

"Voorzitter:" Ja, het is hier heel stil. We wachten nog heel even, vijf minuutjes heb ik gezegd, met betrekking tot een aantal mensen die van de Radesingel nog hiernaartoe moeten komen. Ik begin ongeveer om tien voor half vier.

05:00:55

"Voorzitter:" [stilte]

Vaststelling bestemmingsplan en verordening openbaar vaarwater en de nota welstand te water (raadsvoorstel 23 juni 2020)

Voorzitter: B.N. Benjamins (D66)

Aanwezig: de dames T. Moorlag (ChristenUnie), K. de Wrede (Partij voor de Dieren) en de heren M. van der Glas (GroenLinks), M. van der Laan (PvdA), J.P. Dijk (SP), S. van der Pol (VVD), M. Bolle (CDA), V. Huisman (100% Groningen), R. Staijen (Stadspartij), D. Ram (PVV)

Wethouders: de dames en de heren R. van der Schaaf (PvdA)

Namens de griffie: A. Weiland

Insprekers: dhr. Wolff, voorzitter van het Woonschepen Comité Groningen, dhr. van Driel op persoonlijke titel

05:00:58

"Voorzitter:": Goed. Welkom. Welkom bij de meningsvormende sessie over openbaar vaarwater. Welkom in het provinciehuis in de Topweer-zaal.

05:06:26

"Voorzitter:": Ik ga even inventariseren, zijn de fracties die hier aanwezig zijn allemaal van plan het woord te voeren?

05:06:33

"Voorzitter:": Dat is het geval.

05:06:33

"Voorzitter:": We hebben vandaag voorliggen vaststelling van het bestemmingsplan en de Verordening Openbaar Vaarwater en de nota Welstand te Water.

05:06:42

"Voorzitter:": Dat is na een raadsvoorstel van drieëntwintig juni jongstleden en er zijn twee insprekers die zich hebben aangemeld en we beginnen met de heer Wolff, de voorzitter van het Woonschepencomité Groningen. U mag daar naar de microfoon.

05:06:54

"Voorzitter:": [stilte]

05:07:34

"Voorzitter:": Heer Wolff gaat uw gang. U hebt drie minuten de tijd.

05:07:37

"De heer Wolff:": Dank u wel. Goedenavond voorzitter, wethouder, leden van de raad, en misschien zitten er nog meer leden van het college, dat weet ik zo even niet. Het W. C. G. heeft het hele pakket van de algemene regelgeving van het water doorgenomen, ruim vierhonderd pagina's en vind dat het erg complex is en daarmee ook een groot risico in zich heeft op willekeurig beleid uiteindelijk.

05:08:03

"De heer Wolff:": We vinden ook dat door een gebrek aan opbouwend visie met betrekking

tot wonen op het water dit leidt tot het uitsterven van woonschepen in de stad Groningen in de toekomst, en daarmee dus ook wonen op het water. Er is dus echt verschil tussen wonen aan en op het water. Er is sprake van uitbreiding van ligplaatsen, echter tien tot vijftien procent van het aantal ligplaatsen is inmiddels opengevallen. En wordt niet ingevuld, schepen worden niet vervangen en de schepen die op de wachtlijst komen krijgen in de praktijk ook geen ligplaats.

05:08:36

"De heer Wolff:": De voorgenomen waterkavels zijn geen ligplaatsen in onze ogen en dan is er nog het gebied waar uitbreiding plaatsvindt voor wonen aan het water dat daarvoor bestemd is en ook dat leidt niet tot nieuwe ligplaatsen. Al met al is er dus bij wonen aan het water geen visie opgenomen met betrekking tot wonen op het water, terwijl elke uitbreiding van woningen aan de wal tot bouw leidt van een bepaald percentage aan sociale huurwoningen. We vragen ons af waarom dit beleid niet door wordt getrokken naar wonen op het water.

05:09:07

"De heer Wolff:": Water en woonschepen zijn zo karakteristiek voor de gemeente Groningen dat we echt denken dat het meer aandacht behoeft. Toch nog even heel kort wat over de Noorderhaven. Door gebrek aan deze opbouwende visie met betrekking tot wonen op het water dreigt ook het uitsterven van de woonschepen in de Noorderhaven. Overigens geeft het gedoogbeleid, hoewel dat ook wel een goede rechtspositie geeft, wel enige innerlijke rust voor een aantal bewoners.

05:09:35

"De heer Wolff:": Wij vragen ons anderzijds af of de Noorderhaven weer een dynamische vrijhaven kan zijn, zodat nieuwe schepen kunnen binnenvaren. Immers, dit laatste is afgelopen vijf jaar niet meer gebeurd en een woonschepenhaven is het ook niet. Dus wat is het eigenlijk? Als laatste enkele woorden over het convenant tussen de gemeente Groningen en het W. C. G. en daarnaast over authenticiteit.

05:09:58

"De heer Wolff:": Het convenant geeft ons de mogelijkheid tot advies, alleen de laatste jaren wordt daar eigenlijk zodanig gebruik van gemaakt, dat wij nauwelijks in staat zijn om goed advies te kunnen geven omdat we steeds te laat bevestigd worden. Zo kunnen we onze functie niet goed uitoefenen, dus wij vragen aandacht om dat te verbeteren en het weer recht te trekken. Daarnaast als laatste het begrip authenticiteit, dat is een begrip wat cruciaal is voor het toekennen van ligplaatsen en het vervangen van schepen.

05:10:28

"De heer Wolff:": Het begrip is echter onvoldoende duidelijk omdat er geen goede referenties zijn en dus is het gebaseerd op drijfzand. Daarom overigens waarderen wij wel dat wij van het W. C. G. met betrekking tot de Werkgroep Definiëring Authenticiteit wel betrokken zijn om samen te zoeken naar hanteerbare criteria daarvoor, zodat er hopelijk duidelijkheid komt voor schepen die vragen oproepen. Dank u wel.

05:10:49

"Voorzitter:": Dank u wel heer Wolff . Zijn er mensen die een vraag willen stellen aan de heer Wolff .

05:10:55

"Voorzitter:": Dat is niet het geval. Toch, heer Dijk.

05:11:01

"De heer Dijk:": Ja, overduidelijk een vraag. Hoorde ik u nou pleiten voor sociale huur op water? Of heb ik het niet goed begrepen?

05:11:09

"De heer Wolff:": Voor zover ons bekend, als er woningbouw plaatsvindt, leidt dat ook tot een bepaald percentage sociale huurwoningen in het kader van de verdeling binnen de gemeenschap, en dat zien wij niet terug op het waterbeleid bij wonen aan het water of op het water. We zien het niet terug.

05:11:25

"Voorzitter:": Dank u wel heer Wolff , dan gaan we naar de heer Van Driel, die hier op persoonlijke titel spreekt denk ik. Ook u kent de drie minuten?

05:11:41

"De heer Van Driel:": Ja.

05:11:41

"Voorzitter:": Gaat uw gang.

05:11:43

"De heer Van Driel:": Goedenavond. Ik was eigenlijk niet van plan om hier in te spreken.

05:11:47

"De heer Van Driel:": Ik ben van de hele materie een tikje moe, niet teleurgesteld maar moe.

05:11:54

"De heer Van Driel:": Toch werd mij geadviseerd hier wel even mijn gezicht te laten zien.

05:11:59

"De heer Van Driel:": Onder andere om uit te leggen dat heel veel waterbewoners ontzettend moe zijn en niet eens meer de moeite nemen om hier nog aan te schuiven of in te spreken. Dat wou ik in ieder geval even als signaal afgeven.

05:12:11

"De heer Van Driel:": Ik heb een stuk geschreven dat het dagblad mocht halen. Ik hoop dat iedereen dat gelezen heeft. Ik denk dat het vrij duidelijk is.

05:12:17

"De heer Van Driel:": Ook daar heb ik geprobeerd niet al te zuur te zijn, maar teleurgesteld, want ik heb de wethouder als voorzitter van het W. C. G. een handreiking gedaan van laten we de boel nu eens opruimen.

05:12:29

"De heer Van Driel:": En ik denk dat we met dit beleid verder terug in de tijd zijn dan toen we eraan begonnen en daar zit dan ook precies mijn teleurstelling. Ik denk dat dit alleen maar leidt tot instandhouding van de situatie die is zoals die nu is omdat er geen enkele stimulans is om wat te gaan doen, je boot te vervangen.

05:12:48

"De heer Van Driel:": Het wordt eigenlijk teruggeslagen in de tijd.

05:12:51

"De heer Van Driel:": En dat vind ik natuurlijk wel heel erg jammer gezien de hoeveelheid tijd die ik erin gestoken heb.

05:12:56

"De heer Van Driel:": Even een kort dingetje over het convenant. Ik kan er lang en breed over zeuren in hoeverre we betrokken zijn bij het beleid en totstandkoming van het beleid. We zijn zeker betrokken bij het beleid. We hebben zeker overleggen gehad.

05:13:06

"De heer Van Driel:": Maar we hebben geen advies uit kunnen brengen over de onderliggende stukken.

05:13:10

"De heer Van Driel:": En dat vind ik wel ernstig, want normaal gesproken hoort de procedure zo te zijn volgens het convenant: de ambtenaren stellen een stuk op.

05:13:17

"De heer Van Driel:": Het W. C. G. , waar ik dan nu niet meer bij betrokken ben, maar toen nog wel, geeft daarop advies. Die stukken gaan gezamenlijk naar het college. Dan neemt het college een beslissing.

05:13:28

"De heer Van Driel:": En geeft daarbij ook aan wat het met het advies gedaan heeft.

05:13:31

"De heer Van Driel:": En dan pas gaat het naar u, nou, dat is nu niet gebeurd.

05:13:34

"De heer Van Driel:": De huidige voorzitter mocht achteraan sluiten en inspreken en dat is volgens mij niet het adviesrecht zoals dat is bedoeld in het convenant, dus daar dus wel een specifiek puntje.

05:13:45

"De heer Van Driel:": En voor de rest rond ik maar af, ik doe dit ook maar zomaar even spontaan.

05:13:49

"De heer Van Driel:": Ik zou zeer graag willen verwijzen naar de inspraakreactie op papier van Jacob Belgraver. Waar mijn verhaal vrij kort en sec en helder de lijnen zet, legt hij het wat meer uit en zullen jullie nog beter begrijpen waarom heel veel bootbewoners geen vertrouwen hebben dat er de komende jaren iets gaat gebeuren richting de goede kant. Ik dank u.

05:14:11

"Voorzitter:": Dank u wel zijn hier dan nog...

05:14:12

"Voorzitter:": Ja ik zie de heer Huisman.

05:14:14

"Voorzitter:": U heeft nog een vraag voor de heer Van Driel?

05:14:15

"Voorzitter:": Pas je er langs?

05:14:27

"De heer Huisman:": Nou ja, kijk, we komen er wel. Ja, bedankt voorzitter. Meneer Van Driel, ik had u gisteren nog even aan de telefoon. U zei inderdaad dat u niet zou komen, toch hartstikke fijn dat u wel even bent gekomen. Ja, mijn vraag is eigenlijk, ik heb uw stuk in het Dagblad van het Noorden gelezen waar u inderdaad alles even uit de doeken doet. Als u nog één ding aan ons als commissie zou mogen meegeven, wat zou dat dan zijn?

05:14:47

"De heer Huisman:": De kanttekening dat wij geen commissie meer zijn.

05:14:50

"De heer Van Driel:": Zorgt u ervoor dat er een ondergrens aan het aantal woonboten blijft.

05:14:53

"De heer Van Driel:": Gewoon zwart op wit. We hadden er vierhonderdvierendertig.

05:14:58

"De heer Van Driel:": Nu staat er een deur open naar uitsterfbeleid. Er is wel een toezegging dat we naar vijfhonderdvijftig gaan, maar die is heel vaag en voor de rest staan er natuurlijk een aantal juridische zaken in, zoals het binnentreden van een woning.

05:15:10

"De heer Van Driel:": Ik hoop echt van harte dat er een motie komt om dat artikel eruit te halen, want dat geeft gedoe.

05:15:15

"De heer Van Driel:": Dus die twee zaken zou ik heel graag aan u vragen. En ik denk dat ik er nog wel één of twee kan bedenken, maar wellicht dat we daar de komende week nog op komen.

05:15:26

"De heer Huisman:": Dank u wel.

05:15:27

"De heer Van Driel:": Oké

05:15:29

"Voorzitter:": Dan kijk ik even rond en kijk ik naar belangstellenden voor een stuk woordvoering op dit onderwerp. Iedereen wilde het woord voeren. Zal ik beginnen bij het C. D. A.? De heer Bolle.

05:15:42

"De heer Bolle:": Ja hoor, dank u wel, voorzitter. Ik denk dat het belangrijkste van dit stuk is dat het wonen op het water gelijk wordt gesteld aan wonen op het land, en daarom is het ook goed dat er een bestemmingsplan gaat gelden en dat er welstandsregels zijn. Natuurlijk is het ook zo dat dit vanwege het overgangsrecht van bestaande woonschepen niet gelijk tot verbetering zal leiden, omdat schepen gewoon mogen blijven liggen en dat het voor de eigenaren niet altijd eenvoudig is om die schepen op te knappen. In het kader van gelijke behandeling is het goed dat er dus ook welstandseisen komen voor wonen op water.

05:16:13

"De heer Bolle:" Deze welstandseisen hebben natuurlijk wel nadelen, omdat het opknappen van die woonboten wellicht een lastige wordt.

05:16:19

"De heer Bolle:" Maar goed, er is wel sprake van een gelijke behandeling, ook een woning op de wal moet aan eisen van welstand voldoen, wat een verbouwing soms lastiger maakt.

05:16:28

"De heer Bolle:" In het kader van gelijke behandeling is het wel de vraag waarom in deze verordening is opgenomen dat handhavers zonder toestemming van eigenaren mogen binnentreden op een woonboot? De heer Van Driel gaf dat net nog als laatste punt mee. Is dat dan ook gelijk aan woningen?

05:16:46

"De heer Bolle:" Mogen handhavers daar ook zonder toestemming van de eigenaar binnentreden? Waarom zou die gelijke behandeling hier niet moeten gelden, dat geldt ook voor de mogelijke intrekking van een ligplaatsvergunning. Hoe verhouden die regels zich ten opzichte van de mogelijkheden die de gemeente heeft ten opzichte van wonen op de wal en huizen op de wal?

05:17:08

"De heer Bolle:" Dan nog tot slot over de Noorderhaven, in eerdere discussies heeft mijn collega vaak gesproken over of er nu wel of geen drijvende bouwwerken daar mogen liggen.

05:17:20

"De heer Bolle:" En de vraag die de C. D. A. fractie heeft: is de gemeente nu van gedachten veranderd? Want in deze stukken wordt nu toch gesteld dat varende schepen, schepen zijn wiens primaire functie varen is.

05:17:32

"De heer Bolle:" Maar schepen mogen permanent in de Noorderhaven liggen en daarmee is de primaire functie toch wonen?

05:17:39

"De heer Bolle:" En daarmee zouden ze dan toch volgens deze definitie drijvende bouwwerken moeten zijn?

05:17:45

"Voorzitter:" Dank u wel heer Bollen.

05:17:46

"Voorzitter:" Wie dan? We gaan naar de Stadspartij.

05:17:53

"Voorzitter:" Gaat uw gang.

05:17:57

"De heer Stayen:" Ja dank u voorzitter. Veel van de wateren in de stad liggen vol met bewoonde schepen, in allerlei vormen.

05:18:05

"De heer Stayen:": Prachtige, traditionele vrachtschepen, maar ook slecht onderhouden woonarkjes.

05:18:10

"De heer Stayen:": En dat bepaalt natuurlijk ook de aanblik van het centrum en kan zeker een end opgefrist worden. Maar we hebben toch wel een paar opmerkingen bij dit stuk.

05:18:19

"De heer Stayen:": De eerste, er wordt gezegd dat kamerverhuur niet meer op nieuwe schepen mag worden toegestaan.

05:18:25

"De heer Stayen:": Op de lange termijn sterft het dan uit, dat vindt de Stadspartij wel een goede zaak. De woonschepen mogen voortaan nog maar één woning bevatten.

05:18:36

"De heer Stayen:": Hebben we een vraag: moet die bewoond worden door de eigenaar of is verhuur daar toch wel mogelijk?

05:18:42

"De heer Stayen:": Voorzitter, de woonboten die verplaatst moeten worden komen bovenaan de wachtlijst voor nieuwe ligplaats te staan. De eerste inspreker zei het ook al, maar nieuwe ligplaatsen komen hier eigenlijk niet beschikbaar.

05:18:53

"De heer Stayen:": Dus dat kan wel eens heel lang gaan duren en dan moet dat woonschip ook nog gaan voldoen aan de criteria die op zo een nieuwe locatie gelden. Mijn vraag is eigenlijk: waar moeten al die schepen dan in die wachtperiode gaan liggen?

05:19:05

"De heer Stayen:": Want daar wonen wel mensen op, het is hun thuis. De prioriteit ligt in eerste instantie bij het *watrek*, tussen de Steentilbrug en de Kijk in 't Jatbrug.

05:19:17

"De heer Stayen:": In dat deel moet een aantal schepen verdwijnen, waarvan sommige bewoond worden, maar ook een aantal als bedrijf worden geëxploiteerd.

05:19:24

"De heer Stayen:": De Stadspartij vindt eigenlijk dat je een groot deel van dat stuk, namelijk het deel bij Dudok in exploitatie moet blijven bij de ondernemers ter plaatse. Die hebben allerlei ideeën en ook de motivatie om daar een mooi stuk van te maken.

05:19:36

"De heer Stayen:": Dat scheelt een hele hoop wrijving met die mensen.

05:19:38

"De heer Stayen:": En de gemeente kan al die miljoenen voor die investering mooi aan betere en dringende zaken besteden.

05:19:45

"De heer Stayen:": Dan voorzitter, de Noorderhaven, het is net ook al genoemd. Het wordt een speciaal verbetergebied, door middel van een plan van aanpak Noorderhaven. Mijn

fractie kan zich redelijk vinden in de grote lijnen van dit plan van aanpak, en ook wel in de criteria waaraan de schepen die daar komen te liggen moeten voldoen.

05:20:03

"De heer Stayen:": Maar wij vragen wel extra veel aandacht voor een zeer geleidelijke aanpak samen met de bewoners van die schepen. De huidige situatie is immers ontstaan doordat de gemeente het eigenlijk jarenlang op zijn beloop heeft gelaten. Dus nogmaals, dat met deze haven opschonen en verbeteren: Ja.

05:20:18

"De heer Stayen:": Want nu is het rare verzameling van volkomen verschillende schepen.

05:20:22

"De heer Stayen:": Maar ga enorm coulant om met die bewoners en met die eigenaren van de schepen.

05:20:27

"De heer Stayen:": Want dit gaat een enorm lang traject worden.

05:20:29

"De heer Stayen:": Dank u.

05:20:30

"Voorzitter:": Dank u wel heer Stayen. Dan gaan we naar de heer Van der Pol van de VVD.

05:20:32

"De heer Van der Pol:": Dank u wel voorzitter.

05:20:34

"De heer Van der Pol:": Groningen is en waterstad.

05:20:36

"De heer Van der Pol:": Werken, wonen en recreëren zijn essentieel voor de uitstraling en economie van de stad. Er wordt een aantal plannen aan de raad voorgelegd en de V. V. D. heeft daar een paar punten bij. De Noorderhaven is al enige jaren een pijnpunt.

05:20:49

"De heer Van der Pol:": Eerder pleitte de VVD samen met een aantal andere partijen al voor een vergunningenstelsel.

05:20:54

"De heer Van der Pol:": Om zekerheid te bieden aan de mensen die daar wonen.

05:20:55

"De heer Van der Pol:": Ook in de vernieuwde Verordening Openbaar Vaarwater is dit een haven zonder vaste ligplaatsen.

05:21:02

"De heer Van der Pol:": Wat is de huidige stand van zaken rondom de Noorderhaven? Is er nog vooruitgang geboekt met betrekking tot het handhavingstraject? En hoe worden de woonschepen of bouwwerken in de Noorderhaven op dit moment door de gemeente gekwalificeerd? De stukken gaan slechts over bestaande ligplaatsen terwijl er wel behoefte is om het aantal ligplaatsen uit te breiden.

05:21:22

"De heer Van der Pol:": Het wonen op het water kan helpen om het huidige tekort aan woningen aan te pakken, maar het college heeft eerder al aangegeven dat het lastig is meer plekken te realiseren buiten Meerstad en De Suikerzijde.

05:21:33

"De heer Van der Pol:": Heeft het college recent nog gezocht naar plekken waar extra woningen gerealiseerd kunnen worden op het water? En één van de uitgangseisen van het voorliggende plan is dat er slechts één woning is per schip. Kamerverhuur is bijvoorbeeld niet toegestaan.

05:21:46

"De heer Van der Pol:": De V. V. D. kan deze lijn wel volgen. Authentieke schepen zijn een stuk mooier dan drijvende appartementencomplexen.

05:21:51

"De heer Van der Pol:": Nu is de gemeente enorm fan van boten vol asielzoekers in het kanaal.

05:21:54

"De heer Van der Pol:": Moet de gemeente hier niet het goede voorbeeld geven?

05:21:58

"De heer Van der Pol:": En deze ook op korte termijn laten afvaren. Dank u wel, voorzitter.

05:22:05

"Voorzitter:": U heeft een vraag van de heer Bolle.

05:22:07

"De heer Bolle:": Vindt de VVD fractie het een goed idee dat handhavers van de gemeente zonder toestemming een woning, of in dit geval dan woningen op het water mogen betreden?

05:22:18

"Voorzitter:": Meneer Van der Pol?

05:22:19

"De heer Van der Pol:": Dank u wel. Ik sluit me aan bij uw vraag van net ik denk dat dat misschien niet zo een goed idee is. We zijn ook benieuwd naar de reactie van de wethouder.

05:22:27

"Voorzitter:": Dank u wel. Mevrouw Moorlag van de ChristenUnie, gaat uw gang.

05:22:36

"Mevrouw Moorlag:": Dank voorzitter, nou voor ons liggen een aantal erg technische stukken van inderdaad veel pagina's. Naar aanleiding van een wetswijziging is het ook nodig om een omgevingsvergunning te hebben als woonboot en ook een niet zijnde varende schip dan. Het is dan ook begrijpelijk dat er een bestemmingsplan opgesteld moesten worden en we begrijpen hierbij ook het besluit van het college om een nota Welstand te water op te stellen.

05:23:00

"Mevrouw Moorlag:": Er wordt in deze nota veel verteld over het ontstaan en de

geschiedenis van de wateren waar woonboten liggen in onze gemeente, en het is mooi dat deze zaken ook meegenomen zijn bij de ontwikkeling van deze nota. Ik heb ook het idee dat er recht wordt gedaan aan de omgeving wanneer deze gehanteerd wordt. De ambities die het college verder nastreeft en die in de Watervisie zijn vastgelegd steunt de ChristenUnie. We vinden het mooi dat er veel aandacht is voor de waterwegen in onze gemeente en dat deze de plek krijgen die ze ook verdienen.

05:23:29

"Mevrouw Moorlag:": Tegelijkertijd zijn er bewoners van woonboten die met veel zorgen zijn komen te zitten door de ontwikkelingen de afgelopen jaren. Hier hebben we het al vaker over gehad en hier kunnen we ook niet aan voorbijgaan. Het college is veel in gesprek geweest met inwoners van onder andere Noorderhaven, die zich ernstig zorgen maakten om hun ligplaats en ook eventuele doorverkoop financieren van hun schip.

05:23:56

"Mevrouw Moorlag:": We vragen ook net als de V. V. D. aan het college kort toe te lichten hoe hier de huidige stand van zaken is, ook vooral in dit contact. De bewoners van woonschepen vragen om duidelijkheid, ook met name over de toevoeging van eventuele ligplekken of over de invulling van ligplekken en we begrijpen ook deze zorg en vragen het college in hoeverre zij het als realistisch ziet dat er in de nabije toekomst ligplaatsen worden toegevoegd of dat er momenteel geen perspectief is dat deze ingevuld worden. Dank u wel.

05:24:26

"Voorzitter:": Dank u wel, mevrouw Moorlag.

05:24:28

"Voorzitter:": Hebt u een interruptie, heer Dijk. Of wilt u zelf het woord voeren. Dat mag, gaat uw gang, SP, heer Dijk.

05:24:34

"De heer Dijk:": Dank u wel, voorzitter. Om gelijk even te beginnen voor een iedereen die zich druk maakt over die ene boot waar asielzoekers op wonen in deze fantastische gemeente zou ik willen adviseren om zich iets drukker te maken over de oorzaken van alle boten op de Middellandse zee op dit moment. Voorzitter, ik sluit mij volledig aan bij de woordvoering van het CDA, maar zal zelf natuurlijk ook eventjes iets willen zeggen, want voor de SP geldt dat waarde boven winst moet staan, op land, maar ook zeker op het water. En het is nog een beetje diffuus of dit raadsvoorstel daar echt aan zal gaan bijdragen.

05:25:13

"De heer Dijk:": Want als basis kent dit voorstel het beleidskader Watervisie en daar stonden de volgende ambities in, ik zal ze gelijk eventjes kort beoordelen: meer contact met het water. Nou, dat lijkt me prima.

05:25:24

"De heer Dijk:": Twee: verbetering van wonen op het water. Vragen wij ons ten eerste af of dat het geval is.

05:25:30

"De heer Dijk:": Meer dynamiek en levendigheid op het water, iets wat heel erg kan botsen met wonen op het water. Dus wat ons betreft vragen we ook af of dat überhaupt nodig is.

05:25:40

"De heer Dijk:": Het vergroten van kansen voor recreatie. Nou, vraag ik me ook af wat voor recreatie dat is. Zoals ik dat nu heel vaak zie, is dat toch commerciële recreatie. Vraag ik me dan echt af of dat niet gewoon botst met contact met het water, maar ook verbetering van wonen op het water. En dan tot slot meer aandacht voor economische waarde: nou volstrekt onnodig wat de SP betreft. Ik zei net al, wij kiezen voor waarde boven winst, dus dat betekent wonen, rust op het water en recreatie en dan het liefste de niet commerciële varianten daarvan.

05:26:09

"De heer Dijk:": Ik krijg namelijk ook veel meldingen van woonbootbewoners die ondertussen wel klaar zijn met een soort plezier drankvaart op kleine achtpersoons sloepjes, wat gewoon voor ontzettend veel lawaai zorgt op het water tot diep in de nacht. Dan een aantal vragen waaronder de komende afgesproken uitbreiding van het aantal ligplaatsen.

05:26:27

"De heer Dijk:": Twee klopt het dat de inspraak en de zienswijze van dit stuk midden in de zomervakantie vielen? Lijkt me een ontzettend ongemakkelijke manier van inspraak en zienswijze indienen. Volgens mij is dat ook niet volgens afspraak zoals dat in het convenant met W. C. G. was afgesproken. Voorzitter dan een verzoek handhaaf nu gewoon eens, bijvoorbeeld op de onbewoonde schepen of op huisjesmelkerij en verkrotte schepen die er liggen. De vraag aan het college is doet u dat nu wel voldoende?

05:26:54

"De heer Dijk:": Gebeurt dat überhaupt en hoe zit het met het ongevraagd binnentreden van de schepen?

05:27:00

"De heer Dijk:": Het CDA stelde die vraag ook terecht.

05:27:03

"De heer Dijk:": Ja, ook bij wonen op het land is het af en toe geoorloofd, zelfs, ook volgens de S. P. fractie, geoorloofd om een woning binnen te treden?

05:27:10

"De heer Dijk:": Op welke manier.

05:27:11

"De heer Dijk:": Is dit op een andere manier wel gerechtvaardigd op een boot dan dat het op het land zou zijn?

05:27:19

"De heer Dijk:": Laatste vraag, één laatste vraag: hoe en wanneer zijn deze voorstellen met het W. C. G. besproken voor advies? En tot slot, ik sluit me aan bij de inbreng van de eerste spreker.

05:27:32

"De heer Dijk:": We zijn benieuwd naar ontwikkelingen van bijvoorbeeld sociale huur op of aan het water.

05:27:37

"De heer Dijk:": Ik vond het een hele mooie toevoeging die ik vreemd genoeg als SP nog nooit eerder heb bedacht of gemaakt.

05:27:44

"De heer Dijk:": Kamerverhuur: voor kamerverhuur geldt het uitgangspunt dat regels op land hetzelfde zijn als op het water, en dan staat er een zin achter: tenminste, in de binnenstad en schilwijken. Nou, dat is dus helemaal niet overal hetzelfde, op het land als op het water. Laten we dat helemaal gelijktrekken, dus ook buiten de schilwijken. Het hele gemeentegebied van de hele gemeente Groningen: regels voor het land gelden ook voor op het water. U kent ons standpunt als het om huisjesmelkerij en kamerverhuur op land gaat. Het zou wat ons betreft ook op het water moeten, maak er een sterfhuisconstructie van.

05:28:16

"De heer Dijk:": Hoe eerder hoe beter.

05:28:18

"De heer Dijk:": Tot slot.

05:28:18

"De heer Dijk:": Een vraag om reflectie van het college op zichzelf, want ik ben nu tien jaar lang raadslid en ik weet dat het niet altijd even gemakkelijk is om met bewoners van de woonschepen tot afspraken te komen waar iedereen tevreden over is.

05:28:35

"De heer Dijk:": Misschien is dat ook wel een illusie, maar ik vraag wel nu - na een aantal jaren gesteggel en gedoe - en volgens mij is de tweede inspreker daar het toonbeeld van, bijna alle woonbootbewoners die ik de afgelopen jaar heb gesproken daar horen wij veel onvrede van, van de manier waarop het contact met hen wordt gezocht, de manier hoe inspraak en zeggenschap georganiseerd zijn. Waar ligt dat aan? Hoe kan dat? Hoe reflecteert het college over de afgelopen..., nou, volgens mij zit wethouder Van der Schaaf hier ook al een aantal jaren.

05:29:04

"De heer Dijk:": Hoe reflecteert hijzelf op de manier hoe het college het heeft aangepakt en waarom gaat dit zo ontzettend stroef?

05:29:10

"De heer Dijk:": Want iedere woonbootbewoner die ik spreek zegt we moeten af van de grote booteigenaren die hun boten laten verkrotten.

05:29:17

"De heer Dijk:": Ja, er zijn veel sociale gevallen op het water, waarbij het inderdaad misschien wel geoorloofd zou zijn om af en toe de boot binnen te treden, zodat we kunnen kijken wat er aan de hand is, zodat we kunnen kijken hoe we ervoor kunnen zorgen dat deze mensen misschien op een betere manier gehuisvest worden. Waarom gaat dit op zo'n ontzettend stroeve manier? En waarom gaat het al zo lang of zo een stroeve manier?

05:29:39

"Voorzitter:": U bent wel koning van de tenslotte en de tussenzinnen ertussen plaatsen. En de proefballonnen, dan ga ik naar de heer Van der Glas, GroenLinks.

05:29:57

"De heer Van der Glas:": Ja, dank voorzitter en ook dank aan de insprekers. Ik wil graag beginnen met een compliment, mooi dat deze stukken eindelijk op de agenda staan. Een groot dossier dat nu een grondige revisie ondergaat en eindelijk meer helderheid geeft in de onduidelijke situatie waar veel woonschepenbewoners zich in bevonden door de wetswijziging op landelijk niveau. Dat betekent ook dat het initiatiefvoorstel van mijn collega Ceciel Nieuwenhout, over het gebruik van walstroom in plaats van generatoren, eindelijk geïmplementeerd kan worden. En de fractie hoopt dat er hierna ook op gehandhaafd gaat worden.

05:30:28

"De heer Van der Glas:": Tegelijk heb ik wel een kritische noot over de huidige aanpak van het college. Het college koppelt de huidige ligplaatsen in dit bestemmingsplan los van het creëren van nieuwe ligplaatsen. Die moeten in het bestemmingsplan van het gebied ontwikkeld worden. Bij de nieuwe ontwikkelingsgebieden staat wonen op het water echter niet altijd goed op het netvlies, waardoor nauwelijks extra ligplaatsen gecreëerd worden. Door deze aanpak ontbreekt het totaaloverzicht en de balans tussen hoeveel ligplaatsen erbij komen en hoeveel verdwijnen.

05:30:53

"De heer Van der Glas:": Mijn fractie is bang dat hierdoor wonen op het water langzaam steeds moeilijker gemaakt wordt, zoals de insprekers ook al zeiden. En dat terwijl Groningen juist zo een sterke nautische traditie heeft en de woonschepen de Groninger kades ook verlevendigen. Graag hoor ik van de wethouder hoe hij ervoor gaat zorgen dat wonen op het water als woonvorm ook geborgd gaat worden in nieuwe ontwikkelgebieden. Tenslotte wil ik ook nog, en dat is wel één tenslotte voorzitter, ingaan op de situatie in de Noorderhaven, zoals meerdere partijen.

05:31:24

"De heer Van der Glas:": Mijn fractiegenoot Nieuwenhout heeft zich vorig jaar bij de bespreking van de aanpak voor de Noorderhaven ook uitgesproken voor een beleid dat, naast het creëren van nieuwe ligplaatsen elders, gericht is op zekerheid, zorgvuldigheid en de menselijke maat.

05:31:37

"De heer Van der Glas:": Ondertussen is het beleid gestart en ik ben blij te zien dat het college inderdaad zorgvuldig en met de menselijke maat te werk gaat.

05:31:44

"De heer Van der Glas:": Ik heb nog wel een vraag die nu niet duidelijk naar voren komt in de Verordening Openbaar Vaarwater. Het is nu wel duidelijk onder welke omstandigheden hun schip moet vertrekken uit de haven, maar wat zijn nou precies de regels voor nieuwe schepen om ligplaatsen in te nemen in de Noorderhaven, de V. O. V. gaf aan dat dit alleen maar mag na toestemming van het college.

05:32:04

"De heer Van der Glas:": En er staan randvoorwaarden bij, maar daarbinnen is nog heel veel ruimte voor interpretatie.

05:32:09

"De heer Dijk:": Voor het dynamisch houden van de Noorderhaven is het belangrijk dat scheepseigenaren hier ook duidelijkheid over krijgen. Zou de wethouder het beleid op dit punt verder kunnen verduidelijken, bijvoorbeeld in samenspraak met de bewoners van de Noorderhaven en het W. C. G. Dank u wel.

05:32:22

"Voorzitter:": Dank u wel. Heer Dijk, een vraag nog.

05:32:24

"De heer Dijk:": Ja, voorzitter een vraag die ik eigenlijk ook aan het college heb gesteld, maar ik zou hem ook eigenlijk wel graag aan GroenLinks willen stellen.

05:32:31

"De heer Dijk:": U zegt namelijk zelf dat de woonschepen zo een belangrijke plekken in Groningen innemen, dat het de kades verfraaid en mooi maakt. Kunt u duiden hoe het komt dat, u bent ook al een tijdje raadslid, dat het zo stroef verloopt?

05:32:46

"Voorzitter:": Van der Glas.

05:32:47

"De heer Van der Glas:": Nou, ik voer namens het college niet de gesprekken met woonschepbewoners, wij praten wel ook regelmatig bijvoorbeeld met de W. C. G. of met andere schepbewoners. Ik herken wel het beeld dat u schetst.

05:32:59

"De heer Van der Glas:": En ik heb het vermoeden dat dat beter kan, maar ik wacht graag eerst de reactie van de wethouder af.

05:33:07

"De heer Dijk:": Voorzitter, ik zou toch nog een keer proberen te vragen aan GroenLinks.

05:33:11

"De heer Dijk:": Ik kijk, ik zei net ook.

05:33:14

"De heer Dijk:": Ik kan me heel goed voorstellen dat het niet makkelijk is, er zijn veel belangen, het gaat om de woning van mensen en het gaat ook om het stedelijk belang van het opknappen, het mooier maken van de havens.

05:33:24

"De heer Dijk:": Toch ben ik benieuwd naar uw indruk hoe het dan kan dat het toch, ja ik wil niet zeggen iedere keer, want dat zou ook geen recht doen aan de moeite die mensen erin steken, maar dat het toch zo ontzettend stoef lijkt te gaan. Heeft u daar zelf over nagedacht? Of daar een beeld van in plaats van het bij het college te leggen?

05:33:40

"Voorzitter:": Heer Van der Glas

05:33:41

"De heer Van der Glas:": Of ik daar een beeld van heb? Nou, ik weet het niet. Ik weet wel dat wetgeving rondom deze woonschepen in beweging is geweest, we hebben daar ook met

landelijke wetgeving te maken. Vanuit die positie moet er ook een nieuwe richting op gegaan worden, een richting die wat mij betreft met alle betrokkenen goed doorgenomen moet gaan worden. In die zin delen wij wel uw analyse dat dat wellicht beter kan. Maar nogmaals, ik zit niet bij die overleggen, dus ik vind het moeilijk daarover te oordelen vanaf deze plek.

05:34:16

"Voorzitter:": Dan gaan we naar de heer Huisman 100 % Groningen.

05:34:20

"De heer Huisman:": Ja, dank u wel voorzitter, ook nog dank aan beide sprekers. De Noorderhaven is de laatste vrijhaven van Nederland, 100% Groningen is erg gesteld op dit stukje Gronings cultureel erfgoed, maar beseft ook dat we door de samenvoeging van Groningen en *Renteboer* nu één lijn moeten trekken. Wij zijn erg blij om te zien dat de terugkeerregeling wordt verruimd van drie naar zes maanden. Dit geeft de woonbootbewoners genoeg tijd om hun boot goed te kunnen onderhouden, iets wat de wethouder graag wil, heb ik begrepen. Echter heeft mijn fractie nog wel twee vragen. Er staat dat in het bestemmingsplan nieuwe kamerverhuur niet meer wordt toegestaan.

05:34:51

"De heer Huisman:": Dit zou betekenen dat er voor woonboten hetzelfde gaat gelden als voor huizen. Zou de wethouder dit nog kunnen bevestigen? Daarnaast is het voor ons niet duidelijk of er door dit plan nou ligplaatsen gaan verdwijnen of niet, kan de wethouder daar misschien nog wat meer over vertellen? Voorzitter, een aantal fracties en ook de heer Van Driel hebben aangegeven verbaasd te zijn over artikel negenendertig in het V. O. V., waarin toezichthouders zonder toestemming woonboten mogen betreden, dat lijkt ons zeer bijzonder en ook zeer onwenselijk. Volgens mij mag alleen de politie, woonboten of überhaupt woningen betreden, wel met een zeer goede reden, niet zomaar zonder toestemming. Dus net als alle andere fracties vragen wij of de wethouder dat nog even kan verduidelijken. Dank u wel.

05:35:31

"Voorzitter:": Dank u wel, heer huisman.

05:35:32

"Voorzitter:": Dan gaan we naar de heer Van der Laan van de Partij van de Arbeid.

05:35:34

"De heer Van der Laan:": Ja, ik hoop dat de microfoon het doet, maar ik geloof het wel. Dank u wel, voorzitter, Partij van de Arbeid is het in grote lijnen eens met deze stukken. Zoals de heer Bollen al zei voldoen we hiermee aan de verplichtingen, de nieuwe verplichtingen die op ons rusten op grond van de Wet verduidelijking voorschriften woonboten, het is wat dat betreft goed dat het wonen op het land en het wonen op het water meer in één lijn wordt gebracht. En daar hoort het vastleggen in een bestemmingsplan bij en het vaststellen van regels op gebied van welstand. We hebben over het nieuwe welstandskader nog wel een vraag, we hebben zelf geconstateerd in een eerdere discussie in de raadscommissie dat, het ging toen over de Noorderhaven, maar nu dus in algemene zin, dat er al snel debat mogelijk kan zijn over wat is wel of niet authentiek.

05:36:22

"De heer Van der Laan:": Ik verwijs hierbij ook naar de bijdrage van mevrouw Nieuwenhout in de Q & A. Je ziet dat de meningen daar nog wel eens over kunnen verschillen, dus we willen het college vragen: welke maatregelen neemt het college om een heldere lijn erin te trekken? En hoe zorgt het college ervoor dat er bij de gemeente ook voldoende historische kennis is om daar daadwerkelijk zinnige dingen over te zeggen en het juiste te doen? Want het lijkt mij lastige materie.

05:36:48

"De heer Van der Laan:": Ik heb daar eerder gedacht aan een externe commissie zoiets als wat de welstandscommissie was, maar hoorde toen dat we dat in de gemeente Groningen inmiddels hebben afgeschaft.

05:36:57

"De heer Van der Laan:": Dus het zou vreemd zijn om dat dan specifiek voor het wonen op het water weer op te tuigen. Een aantal raadsleden ook gehoord over de Noorderhaven. Wij zijn vooral benieuwd wanneer het onderzoek naar het wel of niet invoeren van een vergunningstelsel is afgerond en of we dat dit jaar nog kunnen verwachten of niet, en daar wil ik dit punt ook bij laten. Tot slot wil ik namens mijn fractie uitspreken dat het wat ons betreft teleurstellend is dat de W. C. G. niet in de gelegenheid is gesteld een reactie uit te brengen.

05:37:24

"De heer Van der Laan:": Ik wil het college vragen naar de zienswijze van het college hierop en hoe dat heeft kunnen gebeuren en ook de suggestie doen of het niet misschien nodig is het convenant aan te passen en daarin vast te leggen dat er altijd een reactietermijn geboden moet worden, bijvoorbeeld een termijn van tien dagen af te spreken en ervoor te zorgen dat dit in de toekomst altijd nageleefd zal worden. Ook wanneer dit bijvoorbeeld leidt tot een iets latere aanlevering bij de gemeenteraad, want het lijkt me van belang dat, ook om die relatie goed houden in de toekomst, we in ieder geval de W. C. G. in de positie willen brengen om die adviesrol te kunnen blijven vervullen.

05:38:00

"De heer Van der Laan:": Dank u wel. Dat was het.

05:38:03

"Voorzitter:": Dank u wel heer Van der laan.

05:38:06

voorzitter:"De heer Ram:": van de PVV

05:38:16

"De heer Ram:": Dank u wel, voorzitter. Er is al veel gezegd waar wij ons bij kunnen aansluiten als P. V. V. De handhaver zonder toestemming op de woonschepen, dat vinden wij ook geen goede zaak. En dat geeft ook geen gelijke behandeling ten opzichte van woningen. De positie van het intrekken van de ligplaats is ook geen gelijke behandeling ten opzichte van mensen die een huis hebben. Dat zijn punten waar wij als P. V. V. ook een antwoord op willen hebben.

05:38:47

"De heer Ram:": En we zijn dan ook benieuwd hoe het college hier tegenaan kijkt.

05:38:56

"De heer Ram:": Daarnaast is er een duidelijk signaal afgegeven door de woonbootbewoners dat ze moe gestreden zijn, van de ene kant verbaast mij dat niks. Als ik de geschiedenis zo zie en de houding van dit College van Bestuur, is het toch altijd een vrij bestuurlijke houding, van boven naar beneden in plaats van met bewoners. En wellicht is dat ook wel de oorzaak van deze problematiek. Misschien moet het college eens naast de bewoners gaan staan in plaats van tegen ze plaatsnemen.

05:39:36

"Voorzitter:": U hebt een interruptie van de heer Van der Laan.

05:39:39

"De heer Van der Laan:": Ja, dank u wel. Ik vind het een goede suggestie van meneer Ram. Maar waar denkt u dan concreet aan? Waaruit blijkt dat het college niet ernaast staat bijvoorbeeld?

05:39:49

"Voorzitter:": De heer Ram.

05:39:51

"De heer Ram:": Het signaal dat er na zoveel jaar nog geen enkele progressie is geboekt op dit dossier en dat bewoners nog steeds het idee hebben dat er een stap terug wordt gedaan. Dat is toch een heel duidelijk signaal dat na tien jaar nog steeds weinig is bereikt op dit punt en als je dan ziet hoe dat het aantal woonschepen naar beneden gaat, terwijl Groningen toch een stad met een zeevaartverleden is, dat is ook al een duidelijk signaal, lijkt mij, dat er iets aan de hand is. En in dat kader wil ik het signaal ook serieus nemen van waarom niet voor een ondergrens pleiten en een duidelijke ondergrens van het aantal woonboten in Groningen. Ik ben heel benieuwd hoe we het college daartegen aankijkt. Als het gaat om de...

05:40:48

"Voorzitter:": U hebt een vraag van mevrouw Moorlag.

05:40:51

"Mevrouw Moorlag:": Ja dank, voorzitter. Hebt u zojuist ook gehoord dat ook juist het Woonschepencomité ook wordt gevraagd om wel mee te denken in dingen?

05:41:02

"De heer Ram:": Ja, dat heb ik gehoord, maar tegelijkertijd wordt er ook gezegd dat er geen mogelijkheid tot advies is geweest terwijl dat eigenlijk in een andere vorm wel was afgesproken, en dat dat vind ik ook een kwalijke zaak.

05:41:19

"Voorzitter:": Mevrouw Moorlag.

05:41:22

"Mevrouw Moorlag:": Maar ziet u het ook niet juist als een vooruitgang dat hier nu meer ruimte voor komt? Dat het college juist vraagt om nu ook mee te denken in dit soort zaken?

05:41:34

"De heer Ram:": Ja, natuurlijk is dat een stap vooruit, maar dat neemt niet de situatie weg dat bewoners moegestreden zijn. Er moeten gewoon flinke stappen worden gemaakt vanuit

het college, vind ik, om deze bewoners tegemoet te treden om deze mensen echt serieus te nemen. Ik vraag me af of dat ook echt gaat gebeuren.

05:42:00

"Voorzitter:": Dat was voor het uw woordvoering?

05:42:03

"De heer Ram:": Ja, dat laatste punt...

05:42:05

"Voorzitter:": Ja, u was nog in de afrondende zin, dus gaat uw gang.

05:42:09

"De heer Ram:": Het laatste punt, waar ik me ook bij aan kan sluiten, het opschonen van de Noorderhaven, inderdaad een coulancetraject lijkt mij een goede zaak en ik ben ook benieuwd hoe het college hier tegenaan kijkt.

05:42:25

"Voorzitter:": Dank u wel heer Ram. Dan gaan we nog naar de Partij voor de Dieren, mevrouw De Wrede.

05:42:51

"Mevrouw De Wrede:": Dank u wel, voorzitter. De Partij voor de Dieren is gecharmeerd van anders wonen. Wij zijn van mening dat de Noorderhaven heel mooi is zoals die is en dat woonplekken niet zouden moeten worden opgeofferd aan visies van bestuurders over beleving of leefbaarheid van water, die in de praktijk neerkomen op verdere nadruk op de economie.

05:43:19

"Mevrouw De Wrede:": En verder eigenlijk even korte dingen die door de meeste mensen ook wel genoemd zijn, de intrekkingsvoorwaarden op basis waarvan een boot zou mogen worden gesloopt, graag een reactie van het college, of een ligplek ingetrokken. Het mogen binnentreden zonder toestemming, dat lijkt ons niet acceptabel. Ik kijk heel vaak naar **detectors**, dus ik weet dat het bij een huis in ieder geval niet mag, volgens mij mag het bij een boot ook niet. Ik hoor graag wat het college ervan zegt. De deur naar het uitsterfbeleid, de heer Van der Glas, die werkte dat mooi uit, die kan wat ons betreft ook dicht, dus we sluiten ons bij dat betoog aan.

05:44:00

"Mevrouw De Wrede:": De insprekers hadden het erover dat schepen op de wachtlijst geen plek krijgen. Hoe kan dat? Horen we ook graag meer over. En tot slot: ik heb heel wat tijd op bootjes doorgebracht in mijn leven, maar ik heb nog nooit van een schark gehoord.

05:44:17

"Mevrouw De Wrede:": Dus als dat ook enige toelichting zou kunnen krijgen, dan was dat mooi. Dank u wel.

05:44:22

"Voorzitter:": Inderdaad hartstikke technisch. Volgens mij hebben we iedereen gehad, we gaan voor beantwoording naar het college. Ik geef het woord aan wethouder Van der Schaaf.

05:45:16

"De heer Van der Schaaf:": Nu wel, ja hij doet het nu wel excuus.

05:45:19

"De heer Van der Schaaf:": Voorzitter, we bespreken hier inderdaad een lijvig aantal stukken, in die zin kan er zeker gesproken worden van het gelijktrekken van wonen op het water en wonen op het land, want iedereen die wel eens een bestemmingsplan heeft gezien voor wonen op het land weet dat dit soort stukken erbij horen. Dat is niet omdat de gemeente Groningen houdt van het maken van regels of graag zaken wil beperken, maar omdat de wetten die we in ons land hebben dat voorschrijven.

05:45:49

"De heer Van der Schaaf:": Dit hele bestemmingsplan, wat we op basis van de wet ook moeten maken, bevat inhoudelijk eigenlijk eerlijk gezegd niet zo heel veel nieuwe keuzes en we hebben vooral conserverend bestemd. Dat betekent dat we op basis van reeds bestaande situaties of reeds bestaande en door u goedgekeurde plannen zaken hebben ingetekend en vastgelegd. De inhoudelijke basis van dit verhaal ligt inderdaad in de Watervisie die een aantal jaren geleden vastgesteld is. Dus een heel groot deel van de inhoudelijke discussies die u hier aansnijdt, die hebben we op dat moment met elkaar neergelegd, stevig over gedebatteerd en het beleid verder uitgevoerd.

05:46:30

"De heer Van der Schaaf:": En hier hebben we dat in vastgelegd, dus het is niet de plek waar we nieuw beleid maken. We proberen dat vooral op zo een manier te doen, dat we de afspraken die u heeft gemaakt en die we ook met de bewoners hebben gemaakt, hierbij vastleggen.

05:46:40

"De heer Van der Schaaf:": En inderdaad, daar hebben wij een aantal keuzes in gemaakt, daar kunt u anders over denken met elkaar, maar het is volstrekt logisch natuurlijk dat wij als college dat hebben gedaan. Wat in ieder geval niet in die Watervisie zat en wat ook helemaal niet de afgelopen tijd de inzet van het college is geweest en ook zeker niet zal worden, is dat er sprake zou zijn van een uitsterfbeleid van wonen op het water.

05:47:02

"De heer Van der Schaaf:": Integendeel, we hebben - en volgens mij hebben we ook dat uitgebreid met de raad gedeeld aan de hand van een routekaart - aan de hand van de motie die is ingediend, hebben wij in beeld gebracht hoe wij de komende jaren het aantal plekken voor wonen op het water en dat is inderdaad een ruimer begrip, zeg ik er direct bij, dan alleen maar de klassieke ligplaats en hoe we dat willen laten groeien tot ongeveer vijfhonderdvijftig in onze gemeente. Dat was dan nog exclusief gebieden Ten Boer en Ter Haar.

05:47:30

"De heer Van der Schaaf:": Dus die ambitie om te groeien die is er. En we hebben ook daarbij aangegeven in de routekaart dat dat heel goed kan zijn, omdat er nu een aantal ontwikkelingen, met name bijvoorbeeld in en rond de Diepenring spelen, die leiden tot een vermindering van het aantal ligplaatsen, dat het op korte termijn kan betekenen dat het

aantal ligplaatsen of aantal plekken voor wonen op het water minder wordt, maar op termijn zullen we dat zeker gaan inhalen.

05:47:49

"De heer Van der Schaaf:": En de vraag van de heer Van der Glas is in die zin terecht die zegt je regelt nu wel een vermindering van het aantal, simpelweg omdat we dat nu – en dat hebben al eerder besloten – ook planologische vastleggen. Maar die nieuwe, die bijvoorbeeld moeten komen in de Meerstad of op het Suikerfabriekterrein of andere plekken, daar is in het verleden ook een uitgebreid onderzoek naar gedaan, dit moet nog geregeld worden. Dat moet ook nog geregeld worden in die bestemmingsplannen en in die grondexploitatie die daarbij horen.

05:48:15

"De heer Van der Schaaf:": Ook omdat het creëren van nieuwe ligplaatsen niet altijd gratis is en dus dat zijn besluiten die u als raad moet nemen, die we ook met u zullen voorbereiden de komende jaren, daar kunt u van op aan. Dus de vraag hoe borgen we dat? Wij zullen voorstellen daarvoor ontwikkelen en u zult daarvoor de benodigde keuzes kunnen maken. Maar het idee dat wij op weg zouden zijn, of dat wij de ambitie zouden hebben, om in totaal het wonen op het water te willen verminderen, integendeel.

05:48:37

"De heer Van der Schaaf:": Sterker nog, en dan zeg ik ook tegen de raadsleden die suggereren alsof het college op een top-down manieren om zou gaan met de mensen die op het water wonen, wij zien en delen en dat hebben we ook in de discussie in de Noorderhaven duidelijk gemaakt. Wij zien juist die kwaliteit van ook wonen op het water, daar zijn we ontzettend trots op als college.

05:48:58

"De heer Van der Schaaf:": We zijn één van de woonschepen steden van Nederland en dat moeten we vooral ook blijven.

05:49:03

"De heer Van der Schaaf:": Er is geen haar op ons hoofd die eraan denkt om dat te verminderen, maar tegelijk hebben we ook gezegd: met name in de binnenstad zijn er plekken waarbij het zicht op het water en ook andere functies van het water in het gedrang komen, door de enorme hoeveelheid schepen die er ligt, ook soms het uiterlijk van schepen, wat wat aandacht behoeft. Daar hebben we gezegd dat we meer ruimte willen creëren ten behoeve van andere functies en we willen elders meer nieuwe plek realiseren. En die ambitie, die blijft staan en we proberen dat ook in zo goed mogelijk overleg met het Woonschepencomité, maar ook met bewoners in het algemeen, te doen.

05:49:36

"De heer Van der Schaaf:": En ik vind het ook jammer dat het beeld ontstaat dat wij de W. C. G. in het proces voor dit bestemmingsplan helemaal hebben genegeerd. Wij hebben wel degelijk de mogelijkheid gegeven, dat heeft W. C. G. ook gedaan, een advies gegeven op het voorontwerpbestemmingsplan. Dat hebben we helemaal meegenomen. Het is ook niet zo dat de tweede fase van het plan even in de vakantie ter inzage is gelegd. Sterker nog, daar is ruim de tijd voor genomen. Sterker nog, we hebben extra tijd, vanwege die vakantie die er

tussendoor zat, ingepland. Zodat iedereen, niet alleen de W. C. G. maar ook anderen de mogelijkheid hebben om reacties te geven.

05:50:07

"De heer Van der Schaaf:": Ik heb overigens ook regelmatig contact met de W. C. G., ik heb ook nog vlak voor de zomer met de voorzitter gesproken. Toen hebben we ook met elkaar gedeeld, in ieder geval over en weer dat geef ik onmiddellijk toe, dat naar ons idee, wij de mogelijkheid hebben gegeven om advies te geven, dus dat idee dat het niet zou zijn gebeurd is onjuist.

05:50:25

"De heer Van der Schaaf:": Tegelijkertijd was er wel in de communicatie één en ander te verbeteren, daarvan hebben we gezegd dat we dat gaan doen, daar hebben we goede afspraken over gemaakt, en ik verzeker u, natuurlijk zijn er regelmatig spanningen tussen de gemeente Groningen en ook woonbootbewoners, ik heb eerlijk gezegd, zolang ik in de stad Groningen woon, ook nooit anders meegemaakt.

05:50:41

"De heer Van der Schaaf:": Ik sluit ook niet uit dat in de toekomst die spanningen zullen blijven bestaan, maar wij doen dat zowel op bestuurlijk als ambtelijk niveau, op basis van intensief overleg, we zijn gewoon on speaking terms, we weten elkaar te vinden er zijn soms verschillen van mening, maar er is niet sprake van een structureel getroebleerde relatie of iets dergelijks. En dat betekent ook dat wij in de toekomst bij nieuwe initiatieven uitstekend met de W. C. G. dat samen zullen oppakken en er zijn ook een aantal voorbeelden al voorbijgekomen, bijvoorbeeld het nadenken over het thema authenticiteit.

05:51:14

"De heer Van der Schaaf:": En de vraag, op zich vond ik dat wel een mooie vraag, van de heer Dijk, die zei: hoe reflecteert u nou, structureel op de relatie tussen de gemeente en woonschipbewoners. Ik vind dat eigenlijk een hele goeie vraag die ik nu niet één twee drie kan beantwoorden, maar ik zou graag misschien wel samen met de W. C. G. de uitdaging aan willen gaan om samen daar eens naar te kijken hoe wij samen u daar een antwoord op kunnen geven.

05:51:36

"De heer Van der Schaaf:": En dan geef ik dat aan de raad om te kijken hoe we daar verbetering in aan kunnen brengen, want even los van verschillen van mening die er kunnen zijn, hebben we denk ik allemaal behoefte aan een zorgvuldig relatie. Ik heb het beeld dat dat zo is, maar dat kan altijd beter en ik hoop dat de W. C. G. die handschoen ook oppakt, we zullen er zeker op terugkomen.

05:51:56

"Voorzitter:": De heer Dijk.

05:51:56

"De heer Dijk:": Ja voorzitter, dat lijkt mij hartstikke nuttig. Waarom vraag ik daarnaar, omdat we wel eens met een speeltuin in Corpus Den Hoorn een probleem hebben gehad met zeggenschap en twee bewonersgroepen die tegenover elkaar stonden van moet die speeltuin nou, maar u zegt net terecht, het is al sinds dat ik in Groningen woon – dat er spanningen zijn tussen woonbootbewoners en het gemeentebestuur – en dat is natuurlijk

eigenlijk gewoon een bizarre situatie. En ik denk dat dat komt -en dat is mijn interpretatie - ik denk dat dat komt omdat het mensen in hun directe leefomgeving zo ontzettend hard treft als de gemeente hun belangen onvoldoende erkent of onvoldoende herkent.

05:52:39

"De heer Dijk:": Dus ik ben benieuwd naar uw uiteindelijke reflectie daarop. Maar het zou mij een lief ding waard zijn als we na twintig, dertig jaar spanningen daarvan af zouden kunnen komen.

05:52:51

"Voorzitter:": De wethouder.

05:52:54

"De heer Van der Schaaf:": Dat ben ik met de heer Dijk eens. Tegelijkertijd constateer ik ook wel een aantal verbeteringen, als je gewoon kijkt, ik kan me nog herinneren dat toen ik, in ieder geval ik ga het niet allemaal op mijn eigen conto schrijven hoor, dat zou onzinnig zijn, maar ik weet wel dat toen ik als wethouder begon, de relatie een stuk minder was, ook binnen de woonschepen wereld zelf er nogal wat problemen waren, dat gaat nu een stuk beter. Maar goed, en tegelijkertijd is het ook weer zo wij maken natuurlijk een plan met een watervisie dat ook inderdaad, precies zoals u zegt, een aantal van u ook, wat direct de leefomgeving van een aantal mensen treft. Dus dat wrijft en dat zal denk ik ook niet helemaal verdwijnen, maar ik denk dat alles wat we kunnen doen om in ieder geval die communicatielijnen open te houden, dat geldt zowel bestuurlijk als op ambtelijk niveau, dat lijkt mij uitstekend.

05:53:38

"De heer Van der Schaaf:": Wat ik al aangaf, de groei van het aantal naar vijfhonderdvijftig, ik zeg daar wel bij, dat gaat niet alleen op ligplaatsen, maar ook voor plekken wonen op het water, dat hebben we een aantal jaren geleden in een routekaart vastgelegd. Nieuw onderzoek op dat gebied zou op dit moment niet zo heel veel opleveren, omdat we destijds alles uitvoerig hebben onderzocht. Maar ik kan wel even kijken of die analyse die er toen is gemaakt, uit de la halen en jullie die aanbieden.

05:54:02

"De heer van der Schaaf:": Dan nog een aantal specifiekere punten die ook door u genoemd is. De heer Bollen, die geeft aan de vergelijking zoveel mogelijk gelijk te houden tussen wonen op het water en wonen op het land. Dat geldt dan niet bij het binnentreden als je naar de regels kijkt, onze intentie is het om dat juist wel te doen. Het is ook zo dat wel degelijk mogelijkheden zijn om in woningen op het land binnen te treden, ook door de gemeente, daar zijn volgens de wet ook regels voor.

05:54:30

"De heer van der Schaaf:": En ook hier geldt natuurlijk zo bij, op het water altijd toestemming van de burgemeester nodig is en er zijn ook altijd op basis van die wet randvoorwaarden. Dus het is niet zo dat wij hier een ander regime voorstellen op het water dan op het land. En het is denk ik eerlijk gezegd ook maar goed ook dat de gemeente de mogelijkheid heeft om in bijzondere gevallen dat te doen. Want dat mag bijvoorbeeld wanneer er ernstig gevaar dreigt of sprake is van een gevaar voor de Volksgezondheid en dat is niet anders op het land dan op het water.

05:55:02

"De heer van der Schaaf:": Als het gaat om de ligplaatsvergunning, daar zit wel een verschil in, maar de situatie is natuurlijk ook wezenlijk anders. We hebben het bij een ligplaatsvergunning niet over het eigendom van een woonbootbewoner, gewoon eigendom van de gemeente en je kan het in die zin vergelijken met een openbare ruimte die wij hebben vergund om daar een woonboot neer te leggen, daarop te wonen. En die situatie doet zich simpelweg bij wonen op het land niet voor, want daar is altijd sprake van eigendom dan wel van degene van wie je huurt dan wel van de eigenaar zelf.

05:55:36

"De heer van der Schaaf:": Dat is hier niet het geval, de situatie is gewoon wezenlijk anders, maar ook hier moet ik daarbij zeggen is dat echt alleen maar iets wat we in de uiterste instantie zouden willen, maar ook kunnen gebruiken. Het is zeker niet de basis van ons beleid. Als het gaat om de Noorderhaven, daar hebben wij voor alle duidelijkheid, de definities die wij ook met u hebben gedeeld, niet veranderd.

05:55:56

"De heer van der Schaaf:": Dat geldt ook, zeg ik ook even de heer van der Glas voor hun, ook de heer van de VVD vroeg daarnaar, wat zijn nou de kenmerken waaraan een schip in de Noorderhaven moet voldoen, en ook voor schepen die hier willen liggen, daar gelden gewoon regels voor die we daarvoor hebben. De havenmeester is degene die daar toestemming voor moet geven en het moet varend zijn als je er nu wil liggen, niet verwaarloosd uiteraard, niet kwetsbaar, authentiek en de tien meter doorvaart moet gegarandeerd kunnen worden en ook – en dat geldt specifiek voor de Noorderhaven – moet bewoond worden door de eigenaar.

05:56:31

"De heer van der Schaaf:": Als het gaat om dat gelijktrekken wat we in het bestemmingsplan definitief regelen tussen wonen op het water en het wonen op het land, op het punt van de kamerverhuur hebben we juist gezegd daar gelden precies dezelfde regels. Dat betekent dat het terugdringen, bijvoorbeeld van kamerverhuur en daar hebben we eerder ook al over gerapporteerd, wat we eigenlijk het liefst zouden willen dat op zodanig juridische, maar ook financiële risico's stuit, dat we dat in ieder geval niet op een actieve manier zouden kunnen doen.

05:56:59

"De heer van der Schaaf:": Dat zou op termijn wel vanzelf kunnen gebeuren als het ware, maar niet door middel van actief beleid van de gemeente. Maar nieuwe kamerverhuur staan we niet toe en als het gaat om de verhuurregels want die vraag wordt ook dacht ik door de heer Stayen gesteld, daarvoor geldt ook op het vasteland en Noorderhaven is dan de uitzondering, net als hier, dat je natuurlijk prima aan één huishouden mag verhuren dat mag namelijk op de wal ook. Nou, ik heb iets gezegd over de ligplaatsontwikkeling en dat daar toch met name in Meerstad en Suikerzijde nieuwe plekken komen, het cijfermatige verhaal wat in de routekaart is geschetst kan ik met u delen.

05:57:35

"De heer van der Schaaf:": Er is wel degelijk, zeg ik ook tegen de heer Dijk de afgelopen jaren veel gedaan aan de handhaving op met name wrakken die daar ook lagen, enkele boten om

die redenen liggen er niet meer. Sociale huur op het water? Ja, zou eigenlijk best interessant zijn, want als we nu een ligplaats uitgeven is die inderdaad relatief goedkoop. Maar je ziet op het moment dat boten erop worden doorverkocht dat dan van de sociale prijzen eigenlijk geen sprake meer van is.

05:58:06

"De heer van der Schaa:": Maar goed in het nieuw vergunningsstelsel van havensysteem zou dat wellicht een mogelijkheid zijn. Alleen er moet ook een corporatie zijn of iets wat daarop lijkt, wat dat zou willen ontwikkelen natuurlijk. Maar goed we kunnen er altijd naar kijken op termijn.

05:58:27

"De heer van der Schaaf:": Dan het punt van de heer Van der Laan over de welstand: wij kiezen ervoor om in die gelijktrekking ook welstand op het water en ook voor varende schepen welstand op het water toe te passen. We hebben intussen ook, omdat dat specifieke kennis vraagt, van het Atelier Stadsbouwmeester die de welstand bij ons uitvoert - we hebben geen welstandscommissie, maar we hebben natuurlijk nog wel welstand - expertise toegevoegd of gaan we toevoegen.

05:58:53

"De heer van der Schaaf:": En dan gaan als het om authenticiteit gaat, gaan we het verder ook met de W. C. G. uitwerken, dus dat is iets wat we kunnen doen of wat we zelfs al hebben gedaan. Ik heb het idee dat ik de meest specifieke vragen heb geantwoord, anders hoor ik dat graag, maar ik zou graag willen eindigen met, ik merk en ik begrijp dat ook van veel raadsleden, dat waar ik ook mee begon, ik merk dat ook bij de inspraakreacties dat in de relatie tussen gemeente en woonschepenbewoners een soort spanning zit, maar dat is niet iets van de laatste jaren, maar eigenlijk van de laatste dertig, veertig jaar.

05:59:30

"De heer van der Schaaf:": Tegelijkertijd zie ik ook dat er heel veel woonbootbewoners heel gelukkig zijn en op water wonen, ook juist een hele goede relatie hebben met de gemeente, dus het is niet zo zwart wit als het soms overkomt. Tegelijkertijd steken wij als organisatie en ook bestuurlijk en ambtelijk veel energie in het behouden en versterken van relaties met onze partners, het Woonschepencomité. We hebben ook al een afspraak met elkaar gemaakt dat we het convenant eens gaan bekijken om te zien of het nog bij deze tijd past, en dat is denk ik...

06:00:14

De heer van der Schaaf: En hele mooie basis om wat breder te reflecteren op de onderlinge verhoudingen hoe we dat verder kunnen verbeteren.

06:00:31

Voorzitter: Ik kijk even rond om te beoordelen of er nog vragen onbeantwoord zijn blijven liggen. Dat lijkt niet het geval. Nee, dat is niet het geval. Zijn er partijen die een eventuele motie op dit raadsvoorstel overwegen? Nee, daar mag u geen dag over nadenken heer Dijk. Dit is namelijk een meningsvormende sessie en eigenlijk zou u nu helemaal pasklaar uw mening gevormd moeten hebben.

06:01:17

Voorzitter: Ja, ik wil toch wel graag tot een afrondende conclusie kunnen komen. Kan dit

stuk, wat u betreft, conform naar de Raadsvergadering van negen september? Dat is wel het geval. Ja, dat kan. Dat is altijd een mogelijkheid. Dat is het geval. Dan concludeer ik dat we dit raadsvoorstel conform zullen sturen naar de gemeenteraadsvergadering van negen september aanstaande. Dan wil ik u bedanken voor uw geduld ook, voor de vijf minuten vertraging die we even hebben aangebracht in onze vergadering. En wens ik u verder, voor wat er nog van rest, een fijne avond toe. Dank voor uw inbreng.